

5452

III

5789

IVSTE. IVDICATE. FILII.
HOMINVM.

Lang XVIII

E 126

224677/III

Beho Diloſti

**Rímského Cíſáře Šher-
ského / a Bžeského Krále / r.**

**AD E F F A
Kroniho.**

**Arceknížete
Bavorského / r.**

Žána našeho Nejmilostivějšího.

Nové Právo

Strpné a Hrdelní / pro

**Království Bžeské / Margrabství
Moravské / a Knížectví Slezské.**

Anno M. DCC. VIII.

**Nákladem / podle Císařského Nejmilostivějšího Na-
dání / Kaspara Jana Kupce z Bilenbergku.**

**Vytisknuto v Praze / v Dědicích Jana Karla Gerábka /
tiskem Jana Adama Gecynkara Taktora.**

22 4677/11

Anno M. DCC. VII.

PRIVILEGIUM

N **Jozeff**
 ; **Boží Milosti /**
Volný Římský Cí-
sař / po všecky Časy Rozmno-
žitel Říše Německý / Vhercký / Český / Dalmátský /
Charmátský / a Slovanský Král / Arcbiskupě Rakau-
ské / Margrabě Moravské Lucemburské / a Slezské
Kníže / a Lužické Margrabě / r.

Přiznáváme se vůbec tímto Listem a oznamu-
 geme gednomu každému ; Gakož Nám od Nášh Krá-
 lovské Appellací na našem Královském Hradě Praž-
 ském / ten před několika Lety / od někdy Negmilegsh-
 ho Pana Otce Násheho **LEOPOLDA** Prvního /
 Římského Císáře a Krále Českého Slavne paměti ;
 k vyhotovení nařízený Řád Práva Strpného a Hr-
 delního / podle kteréhožby na budoucí Časy dolegsh
 Práva

Práva/w rozsuzování náležitě pokračovati / a vbezpeč-
livé Pravidlo míti mohli / odeslaný / a od Nemyš-
ských Strany našich / po stálem. neposlušnějším předne-
sení / Nemilostivěgi Stvržen gest / Načež jsme se
Nemilostivěgi Resolvirowati ráčili / by takový Řád
Práva Vtrpného a Hrdelního / w Nássem dědičnem
Království Českém / a wewšech k němu přivtělených
Zemí pořádně wyhlášen ; a gednomu každému w zná-
most wveden ; po stálem pak wyhlášením / skrze Slo-
wutného Násseho Intulárního Appellach Raddu/
Sekretáře Českého / a wěrného milého / Kasspara Jana
Kupce z Bilenbergku / gať w České / tak y w Německé
Řeči / k Tisknutí přiveden byl / Přičemž taky powážic/
jsme uznali / že teď gmenovaný Sekretář Kupec / s přes-
nášením praweného Řádu Práva Vtrpného a Hr-
delního / z Německé Řeči na Českau / obtížnou Prá-
cy gest měl / a syce taky při řečené Násší Královské Ap-
pellach / skrze čtyry a dwacet Lét / Nássemu Wnsoce
Slawnému Domu Rakaušskému / též y Nám samým /
rozhličné dobré a užitečné Služby prokázal ; Pročež jsme
jemu na to Nasse Cysářské a Královské Nadání neb
Privilegium , aby on sám častopravený Řád Prá-
wa Vtrpného a Hrdelního / gať w České / tak y Něme-
cké Řeči / swobodně / a bezpřekážky / wěregně Tisknauti ;
Sem tam rozšlati / tržiti / a prodáwati dáti mohl ; Což
taký gemu / a Dědicům geho / ke Škodě / žádný / buď kdo
buď / bez geho / neb gich wůle / a wědomí / w Prawe-
nem Dědičnem Království Nássem Českém / a temuz
přivtělených Zemí / Tisknauti / a Prodáwati Moc a
Prámo míti nemá , Na deset Lét pořád zběhlých / Neg-
milostivěgi propugčili ; Též Moc tohoto Listu ga-
tožto

tožto Regirugich Král Čjesh / Margkrabě Moraw-
skh / a Regirugich Knize / w Brchnim y w Dolegshim
Elishtu / mynime / ustanowugeme / nařizugeme / a Chce-
me / aby on Kasspar Jan Kupec z Bilenbergku / tak-
wého gemu na deset Lét / Regmilostiwégi wděleného
Privilegio Impressorio, teď rozumitedlným Spů-
sobem vřjwati / a tim sám privativě ad omnes ali-
os, bez překážky kohokoliv se těšiti mohl / a měl / wšem
Nasšim Obřwatelům a Poddaným / gakéhokoliv Du-
stogenstw / Stawu / Řádu / neb Powolání / genž w
často opáčenem dědičnem Králowstw Nassem Čjeshém /
a temuz přiwtělených Zemi gřau / obwzłáště pak gme-
nowané Králowské Appellacy nasš / Regmilostiwégi
nařizugice / by ona častopraweného Kasspara Jana
Kupce při teto od Nás / gemu wdělené Milosti a pro-
pugčení desěti Letního Nadání / neb obwzłáštijnm Prá-
wa tistěni slusně chrániti / nad ním Řuku držeti / a při-
ňom pokogně požustáwati / nepomigela / dle čehož ona
sama od sebe geho / ani Dědiče geho / ničimž obtěžowati /
meněgi aby řdo giný co podobného se osmělil ; Tak gak-
gednomu / každemu nemilá gest / nasse těžká Pokuta a Re-
milost / k tomu gestě podpokutau deset Hřjwen Lotowého
Zlata / toho se warowati / řterau geden / každh / genžby opo-
wážliwě proti tomu gednal / Nám polowich do Nasš
Králowské Komory / a druhau polowich částěgi opáčene-
mu Kassparowi Janowi Kupcowi z Bilenbergku / a
Dědičum geho / neprominutedlně zaprawiti powin-
nen bude / ř potvrzení tohoto Listu / Nasse Čřsarřská a
Králowská Pečeť přitistěnutá / gehož gest Datum w
Nassem Městě Widni / šestnáctého dne Čjermence / po
Narození Spasitele Nasheho / w Sedmnácti Stem
Sed-

Sedmem / Království nášých / Římského w Dsum-
náctem / Bherského w Dvacátem / a Českeho Třetím
Roce.

Joseff.

Wenceslaus Norbertus Comes Kinsky,
Regis Bohemiæ Supremus Cancellarius,

Jann Wacslaw Hrabe Bratislaw.

Ad mandatum Sacræ Cæs:
Regiæq; Majest: proprium.

G. W. & Schwalbenfeldur.

INDEX.

**Všech Artikulw/ tohoto Práva Strp-
ného a Hrdelního.**

Articulus Fol:

Co Saud Práva Strpného neb Hrdelní- ho gest/ a na gakh spůsob weden býti má	I.	1.
Kterak Právo Hrdelní obsažené býti má/ spolu Spůsobem neb formuli Přisahy přisedících. = = = =	II.	3.
Co/ a gakh/ po spáchané Zločinnosti/ gakh w žalobním (které místem exprivile- gio, vel exemptione domoleno gest) tak taky wyhledáwagičnem Prá- wě dáti/ a pokračowati se má? =	III.	6.
O skutečnem Gimánj a vgíšťowánj vda- ného. = = = = =	IV.	10.
O Wyzdwižení Skutku Zločinnosti/ neb Corpore delicti, spolu Spůsobem neb formuli Přisahy. = =	V.	13.
Gakh pořádný Examen, neb dotaž s Gistencem konati se má. = =	VI.	23.
Kterak Právo wyhledáwagičné se cho- wati má/ kdýž Zločinec vtekl/ aneb v- danj Společných před rukami negsau?	VII.	27.
O Průvodu Zločinnosti/ bytby Zločinec skutečně gakh byl/ neb ne. = =	VIII.	28.
O Wysslísánj Swědkůw. = =	IX.	28.
Které Osoby Swědomj dáti mohou?	X.	31.
a		O bez

	Articul:	Fol:
O bezpečnem Průvodu neb Kleitu / de Salvo Conductu. = = =	XI.	31.
Kdy? a jaké Obrany / neb Odpovědi z Existency se domolugi. = = =	XII.	33
O Obtížnosti z Existence. = = =	XIII.	34.
Gakým způsobem provedené vyhledá- magické Acta, neb Episy / spolu s žá- dáním Naučení Královskému Brch- njmu Právu odeslaná býti magi?	XIV.	43
Kterak z Existence v Běžení držán / a cho- ván býti má? = = = =	XV.	44
O Právu Vtrpnem. = = =	XVI.	45
O Potazých neb Okolostogičnostech Zlo- činnost zmenssugických = = =	XVII.	52
O Potazých a Okolostogičnostech Poku- tu zvenssugických. = = = =	XVIII.	53
Gakým způsobem Zločincové podle za- slaužilosti / a gich Okolostogičnosti z tre- stání býti magi? = = =	XIX.	55
O Executi, a skutečnem po Náležých / Vtworzených trestání / a Pokutowání.	XX.	79
O vzátem odvolání / a pohledávání Milosti. = = = =	XXI.	82
O Nákladech a Vutrátách w Hrdelních a vtrpných Rozepřech. = =	XXII.	84
O Mzdě / a Platu Saudnjch. = =	XXIII.	85

N JOZEFF

z Boží Milosti /

Molený Římský Cy-

sař / po všecky Časy Rozmno-

žitel Říše Německý / Šercký / Český / Dalmátský /
Charmátský / a Slomancký Král / Arcy-Knjze Rakau-
ské / Margkrabě Moravské Lucemburské / a Slezské
Knjze / a Lužické Margkrabě / r.

Oznamujem všem Váším Věrným poslušným
Knížatům / Stavům a Obývatelům / též Poddaným
dědičného Království Vášecko Českého / a k němu při-
vtělených Zemí / Margkrabství Moravského / a Knížet-
ství Slezského / Věrným / Milým / Duchovním a Svěd-
ského Stavů / každého koliv povolání / řádu / neb Du-
stogenství gšau / Vášecko Cýsařskau a Královskau Milost ;
a Wůbec všem věděti dáváme : Jakož Vám vždy tr-
wagicý Otcowská péče / ne jen w čas Pokoje / nýbrž taky
w tyto bauřliwé wogencké Časy / neywjce na mysly gest ;
by předewšým / gať sřze Ctnostné a chwalitebné Obco-
wání / tak taky sřze wykořenění Lidských zločinosti / a
wypuzení škodliwých Lidj / Čest a Chwála Boží se roz-
množowala / a tudy obecné dobré zachowawagicý Bohu
milá Sprawedlnost / s rozmnožením dobrého / a wypu-
zením též náležitým wytrěstáním zlého / w zniť a průchod
mjeti mohla ; Widauce Nly pať w skusnosti / kterak mno-

hě / k Práwu Utrpnému syce z řizené / a přisěžné / wšak di-
 lem nespůsobné / dlem pak nepřikladné Osoby / w Hrdel-
 ních případnostech Processus accusatorios, nebolžto pořad
 Práva žalobního / strže wšeliké průtahy prodlužugi / neb
 po každý předsobe berau / aneb dokonce toho k spěšněgšsý-
 mu Sprawedlnosti Sedruňku wynalezeného Práva wy-
 hledawagičného / to gest Processum Inquisitoriū, k nenapra-
 witedlnému zlemu / žiwotnosti Lidské / powrchně / neb ne-
 dbanliwě vžiwagi / a tak následowně ne gen při dolegšsých
 Práwích neřádně rozsazowáno / nýbrž taky od Tasseho /
 k vđelowánj wúbecně Práwních Tlaučenj / ustanoweného
 Král: Wrchnjho Práva / neb Trybunálu Appellationum
 na Tasse Hradě Pražskem w Králowstwj Českem (gsau-
 ce temuž od dolegšsého Práva o Tlaučenj odeslané Acta
 Městskau / neb Práva pečeti stwrzené / gimž / krom patr-
 ně podezřelosti důwěřiti se musý) častěgi podobný Tlae-
 zowé se vđelugi.

Pročez Káčili gsine / dle Spůsobu swrch řečenýho a
 Obecnemu dobremu prospěšnýho Inquisitornjho Proces-
 su, neb Práva wyhledawagičného (kterým wšak My
 ten w Práwích Obecnych a chwalitebných obyčegich za-
 chowali Processum accusatorium, nebolžto Řád Práva
 žalobního / gať následowati bude / dořonale nezawrhu-
 geme / nýbrž toliko ty přinom obyčegně se zbjhagicý Ob-
 ssyrnosti a Průtahy wyzdwiuhgemé) swrch řečenemu dě-
 dičnemu Králowstwj Tassemu Českemu / a k němu wtě-
 lenemu Margkrabstwj Morawskemu / též Knížetstwj Sle-
 skemu (dle gich Práv a ustanowenj Zemských) Řád
 Práva Utrpného / a Hrdelnjho / z předcházegicý dobře
 rozwážliwau Kaddau / wyhotowiti a ustanowiti : Kte-
 rehožto zachowáwanj a podle takoweho budaucně po-
 kračowánj / Mocý Tassý Cysářskau a Králowstkau / gaťo-
 to nynj giž ustanowené Králowské Práwo Tasse / wše-
 chny dolegšsý a Wrchnj Práva / Wládaře a Heytmany
 Zemské / zawazugeme / a ačkoliw negsauce My nikoliw
 toho myněnj / by strže wweđenj tohoto Řádu Práva
 Utrpného / Těm Tladánj / Práwum / neb chwalitebně
 zachow-

zachovalým Obyčejům / které Osobám wětššýho Stawu /
a rozdilných Měst Magistrátům / Městanstwu a Obcem /
nemeně Královským Gubernijs, totižto Královské Kan-
celáři Místodržidě Českě Prazské / Heytmanswij Moraw-
skému / a Sleskemu wrchnjmu Wládařstwj / quoad delicta,
které w Pravdě do weřegnosti w bjhagi / w kterýchžto
Tasse Královská Appellacy / ani Jus prævencionis neb Prá-
wo Přednosti sobě pokládati nemuže / nýbrž které dle Tla-
ssy / gednomu neb druhemu Místu dané Instrukcy ad supre-
ma dicasteria politica, directě povkazané gsau / spolu s Sau-
dy Zemskými / a k nim patřícími Hrdelnjmi Saudnými
Wěcmi / gať quo ad modum procedendi in accusatorio pro-
cessu, tak taky ad Facultatem Judicandi à Respectivě Exempti-
onem, něco na překážce býti mělo / nic wšak meně wzdy
taký Nelymilostiwěgi chtjti Káčjme / by tyto Tasse Dicaste-
ria & Instantia, řdyž Hrdelnj Proceřs proti někomu zara-
zyti chtěgi / netoliko podle niř postaweněho Spůsobu /
neb modo procedendi, a to / gať w Processu Accusatorio, řde
takowý dowolen gest / tak taky w nynj prawenem Inqui-
sitorio (krom těch / gaťž častěgi podotknuto / Královské-
mu Wrchnjmu Práwu Tassemu w Hrdelnjch Případno-
stech poddrobených / a tam poukázaných Práv / a Osob /
žadati magicýho Tlaučemj) nýbrž taky podle vlastnosti a
Spůsobu / Zločinnostem wyměřeněho trestánj / pokračo-
wali: Giným pať Práwům kteréby třebas strže obzwlá-
stné Tladánj Hrdelnj Práwo / a toho Vřjwánj měli / přj-
sně poraučjme ; aby pořadž / řdyby při Práwě gich / ne-
gaťý Casus arduus důležitěho gednánj potřebugicý / neb
giz předeřslé při Wrchnjm Práwě zawěřřená přjpadnost
se přitřeffila / aneb dořonce w samem Skutku neb w bjh-
gicých okolořtogičnostech pochybná byla / niřam ginam
ani k weřsadným Magistrátům / ani k Universitatibus neb
k Obecných Práv Doctorům, nýbrž immediate k čařto po-
dotknutěmu Tassemu Královskěmu Tribunalu nad Appel-
lacými na Hradě Prazském / pod vwarowánjm vřnalě Po-
řuty / a těřřkeho nahlidnutj / neb dořonce ničemnosti weř-
nosu a Stracenjm Weřsadnjho Práwa (gať dolegi ob-

ssyrně se wypisse) o Práwnj Vlaučenj se vcházeli / a syce
we wšsem ad Litteram Práwo Classe w Rosuzowánj zachowáwali.

Podle čehož k Classy Královské Appellacy / ku které /
Classého Cýsařskýho / a Arcy-Knjžecýho Domu Slavné a
Swaté paměti Předkové / po wšsechny Časy své Nelymi-
lostiwěgšy důwěřenj / a ubezpečenj měli / My nápodobně
se důwěřugeme / že ona Bohu milau Sprawedlnost / z
které před Bohem a Námi odpowjdati má / sobě neywegš
poručenau mji bude (To ale wšsem bez pohořšsenj Juris-
dicti, aneb magicýho Poprawnjho Práwa Nelymlosti-
wěgi vyhrazugeme) a netoliko wšsechny provedené Hr-
delnj Acta, w kteremkoliw Čase trwagicýho Saudu k
sobě odwolati / a zdali wedle tohoto nasseho ustanowe-
ného Hrdelnjho Práwa pokračowáno bylo / wyhledati /
a podle nálezu to / genžby buď swýwolně / aneb nepozor-
ně opominuto / napraviti / a Respectivě kdyby to na Nás
wznesseno bylo / podle zaslaužilošti potrestati : Y poslez
tať / na místě Classem z Cýsařské a Královské Mocy / toto
Classé Vtrpné a Hrdelnj Práwo / z ostriti / z lehciti / roz-
množiti / aneb zlepšyti muže ; Wšsem Classým wěrným
poslussným Knžatům / a Stawům / Městům a Obýwa-
telům / obzwlaště pak Classým Královským Wrchnjm
Wládařstwým / neb Wládařům Zemským / Heytman-
stwům a giným Práwům poraučegice / by nad tímto Cla-
ssým / k Sedruňku BOhu milé Sprawedlnosti čelícím
Vtrpným Hrdelnjm Práwem / sýlnau a mocnau Ruku dr-
želi / podle toho we wšsem náležitě pokračowali / tať ga-
ko každemu Classé Cýsařská a Královská Wůle milá gest /
žádnému nedowoliti / aby gakým Koliw spůsobem
naproti tomu co gednáno bylo.

ARTICULUS I.

O Soud Práva Vtrpného a Hrdelního gest a na jaký Spůsob veden býti má.

M By sřze prohlíženj Trestu / zločinnosti w zřust nepřisli / a Zločincové tudy k wětššým Tle-
prawostem posylněnj nebyli ; Práva Obe-
cná dwognásobný spůsob k provedenj Sau-
du Práva Vtrpného a Hrdelního / na Řuku podali ; to-
tiž Processum accusatorium Právo žalobnj / a Processum In-
quisitorium, Právo wyhledáwagičny.

§. 1. Přednj Řád Práva se weđe / po stálé Cyta-
cy / neb pořádných obšylkách sřze Půwoda / neb žalugi-
cyho dle místa a Spůsobu každého Práva / složenjm oby-
čegných Spisůw Městských / wšak ne w Hrdelních přj-
padnostech ; poněwadž ale w tom Přjběhu dědičnemu
Králowstwí Tlassemu / a Zeměm / in Causis civilibus, giž giné
Zemské Zřizenj a Práva / podle schwálených obyčegůw
každého Místa / ustanoweně gsau ? My taky w tomto
Vtrpnem a Hrdelním Práwu Tlassem / toliko to / co by
in modo procedendi napraweno aneb zginačeno býti mě-
lo / obwzlasťte pak Právo wyhledáwagičny pro spěšněg-
ššy Sedrunt Sprawedlnosti / pořádněgi wedsti Tleymilo-
stiwěgi aunyslnj gsme ; Pročež taky w sworch prawenem
Processu accusatorio, neb Práwu žalobnjm / gač Saudcy /
tak taky žalugicýmu / a obžalowanému na obyčegný práv-
nj Spůsob / a některým osobám tež Městum wdělené Tla-
dánj neb Privilegia & Exemptiones powkazugeme / a nasle-
downě toliko o Práwu Wyhledáwagičným / co zapotře-
by gest in modo procedendi ustanowugeme / Které nic gi-
ného neyni / nežli sřze obsazené přjšežné Vtrpné Právo
náležita wyhledáwagičnost spáchané Zločinnosti / tak
aby Zločinec Potutau zaslaužilau a Práwy wyměřenau
trestán býti mohl.

§. 2. Ktera taťy bez obyčegných obwzläšťnıch Prá= wıch Slawnosti se děge / a strze samého Saudce / Pü= woda neb Žalobnıka / a w nastalé potřebě pro zastání ne= winný / spolu taťy obžalowanego místo zastává / to gest wsschno to wykonává / coby syce každému z těch třech / obwzläšťtě prováděti přınáleželo ; a to pro samé Obe= cné brzké Sprawedlnosti / a každému obwzläšťtě zá do= sti činěnj / tať aby Šločinec zaslaužilau Pořutau potre= stán / Šskodu pať trpıcı nálezitau Vlahradu dosahnauti / a newinný slusně zastán býti mohl.

§. 3. Materia neb Wlastnost wyhledáwagičnosti gest wsschno proti Práwu přestaupenj / proti kteremu w Prá= wıch / buď gıstá wysazená / aneb Saudcy podle powahy a Vznalosti wolná Pořuta se nacházý ; A gaťoť Wly Wrch= nostem w gıch dobře zachowalých Juribus, obwzläšťtě pať wyssých à Respectivě : Nıssých Práw se teytagice / gať gıť swrch Speciatim podotknuto / tímto nic k vgmě činiti / wždy wssáť přitom obwzläšťtě naříditi chceme / by Hrdelnı a k Saudu Zemřtemu neb Pansřtemu patřıcı Wěcy / toliko samemu Zemřtemu / a syce pořádně obsazenemu a k tomu přıseřnemu Práwu zanechané byli ;

§. 4. Doněwadť pať tať=měř wssch Šločınosti Za= čátek / w rozmnořugıcých se Vlecnostech / záleži ; Pročeť každá wětřřý y nıřřř Wrchnost / a Zástupcowé w Měřtech / a Měřtečkách pať / Magistrátowé / dle gıch powınnosti k tomu přısně se napomınnagi / by tēm / proti Bohu / a do= bremu řádu čelıcým zlým Mravum / časně wtřřč kročılı / taťowé podle slusnosti potrestagıc / napravılı / a pilně gim na překážce stalı.

ARTICULUS II.

**Iterať Práwo Hrdelné obsazené
býti má.**

Wškož giž weyš podotknuto/že každemu Práwu w Hrdelnjch případnostech rozsuzowati nepřislussý / nýbrž toliko těm které k tomu strze obwzlässnj Uadánj / Lena / neb starobyle schwálené Obyčege / Moc dosahli / a tak /

§. 1. Těm taky samým přislussý Znamenj Poprawnjho Práva gaťož / Ssýbenice / Stinadla / Planýře / zč. w slussných a Pánu Gruntu náležegicých / neb k tomu nadáných místech / wyzdwyhnauti / a takowé / když segdau / podle každého místa / dobrého obyčege a Sprawedlnosti obnowiti dáti ; Nápodobně.

§. 2. Taky samým tak řádně obsazeným Práwum se dowoluge / swau mocy Šločince gjmati / Šločinnosti wyhledáwati / Přestupnjky práwně z gjstiti / s njmi dobrowolně / a kdeby za potřeby bylo / taky Utrpně pokračowati / též strze Weypowědě a Uálezy spolu s Exekucý (tak gaťož njže obššyrněgi nasledowati bude) konec učiniti / a Gaťož w Městech Magistrátowé k rozsuzowánj Hrdelnjch Wěcý přiseznj gsau / Nápodobně wen z Měst má

§. 3. Každé weysadnj Práwo / wedle Directora neb Saudu řjditelé / neymeněgi dewjti osobami obsazené / genž wšsechny Bohabogicý / Šlechetného Obcowánj / Pomsty / Zystu / a Lakomstwj nepohledáwagicý / a kdyby který Zgístencem přibuzen byl / na geho místě giná k té toliko wyhledáwagicčnosti spůsobná Osoba dosazená / wšsechny pak / dle možnosti w Práwch / obwzlässťe co se Hrdelnjch přjbehůw dotýče / gať w tomto / tak taky od Swaté Paměti Cýsaře Karla Pátého ustanowenem Hrdelnjm Práwě zběhlý / a k němu (podle nasledugicý Formulj Přjsahy / obwzlässťe přiseznj Lide býti magi.

FORMULA, neb způsob Přisahy / kterau Přisě-
dicí Práva wykonati / a takowau zawázaní
býti mají.

ANN. Přisahám Pánu Bohu Břsemohauchmu /
Blahoslaweně / a bez Poskwrny počaté Panně Ma-
rygi / a wšsem Swatým; NB. Přičemž se pozorowati má /
že ten Přidawek / neb wzywání Blahoslawené Panny
Maryge / a wšsich Swatých / při Osobách / které Kato-
lického Římského Náboženstwí negsá / opustiti se mu-
že / wšak ale kde Jurisdictio Alta neb Práwo Hrdelní
Wrchnosti nálež / takowé potažené býti musí; Že chci
a mám w Hrdelních Případnostech spravedlivé Nálezy a
Ortele podlé nejlepšího Rozumu / a Zdání mého wdělowa-
ti / wyhledáwagičnosti / kteréby mně vloženy byli / pilně a
poctiwě wedsti / nápodobně podle wznalosti a wyšetření
takowé rozsuzowati / a to ani pro přízeň / ani pro nepřízeň /
Přátelstwí / neb Nepřátelstwí / strach / a dary / gať Chus-
demu / tak taky Bohatemu; a to obwzhláště podle Jeho
Milosti Chsářské Jozeffa Prvního / wydané Instrukcí
neb Řádu Práva Hrdelního / wěrně a upřímně; Tak mi
toho dopomáheg Bůh Břsemohauch (při Římských Ka-
tolicích) Blahoslawená / a bez poskwrny počatá Panna
Marya a wšsich Swatí / (při giných pak) a Swaté
Ewangeliu / Amen.

§. 4. Wtěch wšak Místech / kdeby obyčej / aneb
pro nedostatek způsobných Lidí / potřeba sebau přinásse-
la; může se k Práwu Hrdelnímu od Wrchnosti Grun-
tu / prozřetedlný / wšak wzdy taky k Práwu Hrdelnímu
přisežný obwzhláštění Zúředník zříditi / a gemu / by wy-
hledáwagičnosti řádně a wěrně wedené byli / na pozoru
míti / přisně naříditi; Gaťož má taky.

§. 5. Každé Práwo / stuseneho / Wážného a př-
sežného Písáře / neb Notarium míti; kterýžto přisědicým /
držíw Průwodou Saudu / obwzhláště pak / před wyne-
sení Nálezu / wšsichny se w tom zbýhagící / Pokutu ob-
těžugi-

těžugicý/ neb zlechčugicý okološtogičnosti a tēm wysa-
zené trestánj/ s častěgšým napomenutjm/ Lidstau Krew a
Žiwot snadnomyslně a kwapně nesauditi/ zřetedlně před-
kládati a předstírati/ a kdyby gednomu/ neb druhemu
přisědicýmu negaká Pochybnošt připadla/ takowau mra-
wně/ a podle neylepššýho rozumu wyswětliti má.

§. 6. Giné ku Práwu potřebné a náležegicý Lide/
gačkožto Rychtáři/ Žalárnicy/ Biricy/ neb štatlawnj Slu-
žebnjcy/ Mjštři ostreho Meče/ a Katané/ magi se nápo-
dobně dle své powinnosti/ gačkožto mirtij Lide chowati/
a proti rozumu a Práwu nenáležitě k sauzenj a mučenj
Wěznůw nemysliti/ gim wěcy gich bráti/ s nimi přisně a
ostře zacházeti/ tak aby tēm bez toho giž štrze Wězenj a
Trestu očekawagicým sauzeným Šločincum gestě wětššý
přjkoři bez nowého přčiněnj se nedálo. Pročež taky se
dowołowati nemá/ aby takowý Žalárnicy/ měnj/ neb při
Wěznjch nalezených Wěcy/ gačkožto Šfactwa/ Peněz/ a
tēm podobných se vgimali/ a k sobě přigimali/ nýbrž ta-
kowé w pořadný Popis neb Specificacy wwezené/ až do
wywedenj té wyhledawagičnosti (gačž nasledowati bu-
de) při Práwe zanechané/ s přicházegicý Wěznum Al-
mužnau/ neb spodštyugicým gich wyžiwenjm/ a podo-
bnými k tomu obětowanými Penězy wěrně pokračowa-
no/ a nic od Práwu slaužicých/ k gich wlastnjmu Vžitku
přiwlastnowáno býti nemá.

§. 7. Dákoliby se pač/ žeby gedno neb druhé Prá-
wo z hodných a podstatných Příčin/ svého přisězneho
Pisáře potřebowati/ neb žádného wlastnjho Kata wy-
chowáwati/ aneb žeby on powinnost swau štrze zanepráž-
dněnj wykonati nemohl/ má počkaždý neyblissý z takowý-
mi Lidi zaopatřené Práwo/ druhemu Inquisiti wedaucý-
mu/ na předcházegicý wctiwau Žádost/ a proti syce oby-
čegnýmu Připsánj takowé Lidi/ kolik by gich kolik samo
nepotřebowalo/ wyhledawagičnost wedaucýmu Práwu/
k pomocy odeslati/ které na proti tomu netoliko ty ode-
slané Lidi podle slusnosti/ a nýž wyměřené Taxy s počo-
giti/

giti / ale taky při nastalé potřebě w podobných Přípa-
dnostech propuštěným Právu zase na Říku giti se wy-
nasnáziti má.

ARTICVLVS III.

Co? a **gať** po spáchané Sločinnosti / **gať**
w žalobním (které místem ex Privilegio vel Exem-
ptione dovolené gest) tak taky vyhledávací-
nem Právě / dáti a pokračovati se má.

Dokud Původ neb žalující strže pořádnau Ža-
lobu proti obžalovanému před Říkami gest/
a všechno náležitě / a bez průtahy se gedná/
tak in Regula vyhledávacínosti za potřeby
negni.

§. 1. Věb z strany pořádného žalobního Práva / **gať**
giž sub Rubrica I. podotknuto / vše přitom se pozustawu-
ge / co giž w našich Respectivě Zemských Řízenj / a Měst-
ských Právjch wyměřeno / aneb syce zachowaleho Oby-
čege a Spůsobu gest : na které se taky gestě tuto odwo-
lávámé / a jen z krátka opakujemé / že žalujícímu po kaž-
dý příslušý swau Žalobu in duplo neb dwognásobně w
Času Právy wyměřenem složiti / a w té gmeno své / ga-
ťožto Půwoda / též y obžalovaného wyslowiti spáchanau
Sločinnost okološtogičně / gaťož taky dostatečný Průkaz
strže Swědky / a jiné k tomu slaužicí potahy / proveda-
sti / a tak prawi wyměřenau Pokutu žádati / a

§. 2. Bytby Původ obžalovaného y hned wěze-
njm z gistěného mjeti žádal / to se gemu dříwe dovoliti
nemá / až samé Právo takové zgistěnj za slusné v zna-
přičemž.

§. 3. Původ powinnen gest (anby syce geho Prá-
vo od toho patrně neoswobozowalo) swým Statkem /
neb dostatečnem Zaručenjm vgistiti / že swau Žalobu do-
wedsti

wedsti / a tomu / což (pokudžby obžalovaný za newin-
ného / a že žaloba Calumniosě začatá / se uznalo) weypo-
wěd a nalez by sebau přinášel / zadoosti činiti chce / a

§. 4 Bytby (gať brzo nasledowati bude / když Pů-
wod od žaloby vpustil) někdy fisco / neb jiné od Práva
k tomu dostawené osobě / takowau proti vdanemu pro-
wizowati / vloženo bylo / wzdy přece w jiných přípa-
dnostech / to za obecnau Reguli neb patrné ustanowenij
držáno býti má / že pokudž hned / neb následowně při za-
čátku Půwod by scházet / aneb toliko někdo za Denuntian-
ta NB (w kterémž příběhu na téhož Denuntianta Osobu /
též činěni / a k tomu předstjragicý příčiny / dobrý Pozor dáti
se má) vžiwati by se dal / aneb od žaloby vpustil / neb do-
tkonce samé Práwo w to Říku wložiti / za dobré a pro-
spěšné by uznalo / tim samo od sebe Cesta wyhledawagi-
čnosti se otwírá / obwzlasťte pak / kdyby nasse Kralowšlé
Wrchnj Práwo / pod trwagicým žalobnjm / neb wyhle-
dawagicým Práwem negatě illegalitates při dolegšých
Práwích býti uznalo ; wšechno to / coby až dotud se bylo
gednalo / zdwihnauti / a tu wěc znoma gednati / nápodob-
ně ty / genž by tim wynni byli / náležitě strestati / neme-
ně škody a Zutraty / přisauditi Moc mjeti má.

§ 5. A gaťoť taky po každý proti někomu začatá wy-
hledawagičnost / zlaui Powěst / a Zlurazek předesslého do-
brého Gmena po sobě táhne / od kudyž bezelstně nasledu-
ge / že ne hned na sprostě Řzeči / a vdanj gednoho lehké-
ho a Wjry nehodného / neb syce intereffirowaného Člowě-
ka / aneb na sprostě / a od wystaumanj Prawdy daleko
wzdalené Potahy / Wězenj neb osobnj wyhledawagičnost
před se wzatá býti má.

§ 6. Aby pak na Místě těch obecnemu dobremu syce
vžitečných Vdanj ; škodlivé Calumniae gať publico, tak taky
vdanemu nezroftli / má po každý z gistencý na geho Žadosti /
Vdawatel neb Denunciant gmenowan býti / kdyby pak ně-
kdo obecnau Zločinost / neb těžké přečiněni vdal / a neg-
saue w tom Intereffirowaný / sebe a Gmeno své zatagené

8   Articulus Tertius. § 7. § 8. § 9. § 10.

míti žádal / to se gemu dle Powahy přiti / a Gmeno geho wtegnosti zachowáno byti má.

§ 7. Tlapodobně taky každemu Původu / neb Vdátately dowoleno gest / w ten čas od obžalowanego neb vdaného gista Cauti de non offendendo, neb zaručenj / že se mstiti nechce / to gest dostatečné Žastánj z strany Škod / pokudžby obžalovaný neb vdaný w tom Stawu byl / že by gemu škoditi mohl / a nebo gemu w tom byl vyhrožował / žádati / což nápodobně taky vdanému swobodně býti má / takowau Cauti de reconventione od nevsedlého Žalobníka neb Vdátatele žádati / a složiti dáti.

§ 8. A tak na předcházejicý podstatné Powážení / Powinnost Práva sebau přimáší; Předně na podstatný grunt přigiti / gestli Zločinost / tak gať se vdala / spáchaná / a spolu dobře pozorowati / gaťeho Stawu / powolání / neb chowání / a vážnosti podezřelá Osoba gest / což Včitelowé Práva gmenugi Inquisitio Generalis, vyhledáwagičnosť weřegná neb wůbecnj.

§ 9. Tleb geli skutku spáchaného Vdaný / gedem poběhlec / powalač / a Osoba / kteraby syce dobré Powěsti neměla / obwzlastě genžby giž předesslé / aneb častěgi w podobných zločinostech nařknutá / a vdaná byla / a slowem proti které zstrany takowého skutku by se domegssleti mohlo / tehdy tak welkých Potahůw k Osobné vyhledáwagičnosti zapotřeby negnj / Tlybrž gsauli toliko negaťe podstatné hodnowěrné Potahy před Rukami / tehdy muže podezdřelý bez dalsšýho Rozmyšlení k osobné vyhledáwagičnosti tažen býti.

§ 10. Geli pať podezdřelý / syce poctiwá / dobře zachowalá / Erbownj neb Městská vsedlá / aneb w negaťem dustogenstwj pozustáwagicý Osoba / takowá bez podstatných Potahůw a dle neywětšý možnosti wyzdwiženého Corpo-re delicti do wězení neb k osobné vyhledáwagičnosti tažena býti nemá. Tlybrž Saudce vyhledáwagicý bezelstně dřiwé Generální Inquisiti neb vyhledáwagičnost Wůbecnj předsě wzyti má; to gest podle obecni řeči neb Potahu

tabu / zdalíž tato neb oná zločinnoſt ſe ſpáchala grunto-
wně wyhledati / a neomylnau toho prawdu wyzdwihnau-
ti / zdalíž negaké? a gaké neomilné znamení po takowě ſe na-
ſli / neb před rukami byli / proti komu by Gruntowní po-
dezřeloſt wzatá býti mohla / též zdalíž žádný ſe nenacházý
genžby o Zločincy a Zločinnoſti negakau powědomoſt měl.

§ II. Budeli gedna neb wic Oſob doptaných / kterěby
o Zločinnoſti / okoloſtogičnoſtech neb Zločincy wědomoſt
měli / má Práwo wyhledáwagický / pokudž ta Oſoba temůž
podrobená geſt / takowau dáti před ſebe oběſtati / neb po-
tudž zapotřeby / ſtrže obyčegné žádagický připsánj k ſtánj po-
žádati / a když ſe poſtawj / toliko bez Příſahy na to / co ſe
wyhledalo / tázati / Otázky mužau býti : Gak ſtarý geſt /
zdalíž z giſtence Příbuzným / a kterať geſt / neb geho ſe teg-
če? Měli o Zločinnoſti negakau powědomoſt? Odkud / a
gak ſe toho dowěděl? Kdo podle geho Zdánj / a Mlíněnj /
a z gakých příčin by ten Zločinec byl / zdalíž o giných Lidj
newj / kterjby o tom zlém ſtutku / neb Zločincy bezpečněgſſý
wědomoſt měli? Kdeby ſe takowě lidi zdržowali? Gak by
ſe to od nich zwěděti mohlo? a coby ſyce Práwu k potře-
bněgſſý powědomoſti proſpěſſno bylo; Přičemž dobře po-
zorowáno býti má / že pokudžby tyto prawenem ſpůſobem
tázanj Lide na gině ſe odwoláwali; Práwo taky ty před-
wolá / a y hned tak gak o prwnjch okoloſtogičně ſe táže / ná-
ſledowně pak po ſtálem dotazu / gim oſtrě nařjdi / aby pod
ſtutečnau dle vznałoſti wěcy / čitedlnau Pokutau / o tom
nač tázanj byli / žádněmu nic nepowj dali / tak aby Zločinec
před časem o tom nezvěděl / a tudy k potupě Práva vſtra-
niti nemohl / ano.

§ 12. Pokudžby ti Swědkowě před Práwem wſſe-
chno zřetedlně / a neb co gim powědomo / wyřknauti ne-
chtěli / magi od Práva Příſedících / že dle dobrého Swě-
domj pro leſſſý Obecného dobrého / neomilnau prawdu
ſpolu s příčinami ſwě powědomoſti wěrně a vprímně na
každý punkt wygawi / napomenutj býti / a poſlez kdyby to
Práwo za dobré vznało / těm Swědkům při takowém Sum-
marnjm Examinu dřjw dotazu / obyčegnau Swědkům Pří-
ſahu

sahu vložiti / a na to ge napomenauc / aby w tom / co gim powědomo / nic nezatagili / nýbrž dle složené Přisahy samau pravdu wygewiti / na giž praweně Otázky tázati / pak po wykonaném Swědectwj / gaž giž podotknuto / gim by wssedhno / co tak wypowěděli / w tegnosti zachowali / a žádnému nic nepowj dali / přikázati.

§ 13. Pokudžby tudy / a strze takowý dotaz Prawda Zločinnosti Mjsto / Čas / a zanechané Tělestné Znamení neb Corpus delicti na gewo přišlo / žeby (gaž hned nasleadowati bude) pořádně wyzdwižené býti mohlo / a neb žeby se proti někomu niž potažené wystaweně Potahy wysytli / tehdy Prawo slusné a pořádně Specialnj Inquisiti, neb obwzlasťnj wyhledawagičnosť / ano y skutečným Wězenjm před sebe wzýti může.

ARTICULUS IV.

W skutečném Wimanj / a Wgissťowanj Wdaného.

Wšlāre neb Wězenj k tomu cýly a koncy toliko wstanoweně gsau / aby podezřeli / a gessťe nepřeswědčenj Lide / gimž žádný Trest gessťe w yměřen nebyl / dotud / aneb až do gich oswobozenj w nich zdržané / nebo nasledowně dle Prawnjho Weynosu potrestánj byli.

§ 1. Co se pak těch / wssemi Prawj zapowěděných Privatnjch Wězenj dotýče / přitom se pozůstawuge / co giž o tom ginde dostatečně nařženo / a pod přisnau Pokutau zapowědjno ; Gaž ož nápodobně co se wymíněných wětšýho Stawu Osob proti záwazku Cti a Wjry / Měšťianůw pak Zaručenj a giných podobných dotýče / z strany kterých / Prawy Zemšťými a Měšťskými zřetedlně nařženo / dle kterých každé Prawo wěděti bude zdaliž ? gaž daleko ? a proti kterým Osobám s Wgissťenjm neb Wězenjm přikročiti má / a neb pokudžby z strany toho negažé pochybowánj bylo / y
hned

hned od nasseho Královského Vrchního Práva nad Ap-
pellacími Právní Naučenj žádati má/ a náležj.

s 2. Weřegně gimánj podezřelého Žločince in Regula toliko té Wrchnosti / která Weyřadnj Práwo má / a které následowně dálřřy wyhledáwagičnosť / spolu / neb bez rozřuzowánj a trestu gatěho / přisluřřý / tať že wřřechno to / co by řoliw od Osob ř vtrpněmu Práwu Wlepřisřezných / a neb Wladánjm Wespůsobných / w podobných wyhledáwagičnosťech se dalo (lečby pro bezpečnosť neb obáwagicý wřřtraněnj w daněho / tim z gisřtěnj / a ř náležitěmu Mjřtu dostawenj se řtalo) za ničěmně a neplatně se vřznává / řěž podobně zapowědeně osobenj od Wás / našeho Kralowřřkého Gouverno neb Wrchnjho Práwa / náležitě potrestané / naproti tomu pať od řaždýho / gatěho řoliw Stawu neb Powolánj našřřých Wěrných Obýwatelůw / řěž Spráwciůw wřřřelitá mowcná pomoc / a nawěřřcy ř dostawenj podobných Žločincůw / a topod stegnau Potutau řiněná býti má.

§ 3. Kdyby pak Zločinec přizgowné Zločinnosti/ aneb
 gat se obyčegné sluge/ mařawě od toho koliv postjžen/ a neb
 w tñ kánj dopaden byl/ ten gat / ať pořádně Weysadnjmu
 Práwu neydale we 3. dnech / pořudž gináč možno / dodán
 neb wydan býti má/ naproti tomu.

s 4. Žádné Právo do cizýho Gruntu / domu neb Jurisdictioni, bez pozdravení Pána (lečby k tomu čas pro oba-
wagicý vstranění Zločince / nepostačil / což vždy přece po-
tom Pánu Gruntu neb Domu přednesti se má) mocně se
wtjrat / a neb odtud zdržugicýho Zločince bráti nemá /
wsak ale gest každého Pána powinnost / pořádnému Prá-
wu / když se při něm ohlásí / bez odporování Zločince / wy-
dati / a to na ten Spůsob / aby ne gen Osoba / ale taký (po-
řudžby tam vsedlý nebyl / aniž své stále obydlí neměl) wsse-
chno to coby se při něm nasslo / kdyby ale vsedlý byl / wsse-
chno coby k provedení Zločinnosti slaužilo / neb k skutku
Zločinnosti náleželo / wydati se má.

§ 5. Vlagdeli Právo při postizeném Zločincy negaké
cyzý wěcy/ takowé předewššym pilně popsané/ ssacované /
a nasledowně od Pána / kterému vlastně náležj / neb něko-

ho z geho Lidj gineho přisahau doličené/ pať gemu beze-
wššeho Auplatku nawrácené/ giné pať při Žgistency nalez-
né wěcy / k Práwnjm Autrátám neb na Execucý a wyžiwenj
geho se obrátiti / a kdyby něco přebýwalo/ dostatečně pro-
wedený dluhowé Šločince/ zaplacené/ a poslez/ potudžby
Šločinnost Publicationem neb Confiscationem bonorum po
sobě netáhla/ bytby Šločinec k Smrti odsauzen byl/ geho
neybljššým rádným Dědicům/ gestliby před rukami byli/
wydané/ kdyby ale w Roce a we Dnj žádný za Dědice se
neohlásyl/ a takowým se býti Práwně nedokázal/ k wyži-
wenj Wěznůw obrácené býti magi.

§ 6. Powstaloliby za přjčinau wydanj Šločince mezy
Práwem a Wrchnosti negaké Wledorozuměnj/ má / wzdy
předce podle obyčge w possessu trwagicýmu Práwu /
wššak s weyhradau obogi strany Jurisdicti, bez meššánj se wy-
dati / pať teprw powstale Wledorozuměnj skoncowáti;
Potudž by pať některá Wrchnost neb k do giny se opowázil.
Šločincy k vstraněnj nawěštj neb příležitost dat / a neb ge-
ho strze rychle wyměrenau Potutu/ neb giny podobný spů-
sob od te proti němu od obyčegného Práwa wedsti magicý
wyhledawagicnosti oswoboditi / to na nasse Král: Gouver-
no neb Respectivě Wrchnj Práwo strze Králowššeho Procu-
ratora nasseho / neb někoho gineho důwodně wznessené / a
odtud podle Gaťosti přestaupen/ potrestáno býti má.

§ 7. Šned Šločinec postjžen/ a do Wězenj tažen / má
netoliko obwzlasťe in Delictis facti permanentis, to gest w
přečiněnj / Šnamenj po sobě zanechawagicých / neb k deby
syce zapotřeby bylo/ geho Příbyteť / Setnjce/ Krám/ neb
Truhla od Práwa přehledán/ nýbrž taky bez meššánj sám
Šločinec bedliwě gať w Šfactwu tak na Těle podle powá-
by Šločinnosti wysšetřen / obwzlasťe/ zdaližby negaké Šna-
menj od giž wystalého Mučenj na něm by se wynassli/ tež
něco podezřeleho / gaťož Wástroge / Pjssma / Šbraň / neb
negaké (gať teď prawěno) od Ohně založeného/ zůstalé
Šnamenj při sobě by měl.

§ 8. Šned po tak wyřkonaném gať Domu/ tak y Osoby
přehledánjm / magj k tomu od Práwa ustanowenj Šřížen-
cy

cy neb Commissaři s Přisězným Písařem z gistence krátce se ptáti/ některé Otázky z magicý giž negaké wědomosti a okološkogičnosti z hotowitj / a geho toliko Generaliter, Gak? kde? s kým? s čím? proč? a kdy? takowau Zločinnost spáchal / se tázati / a pokudž státi se muže/ y hned s těmi před rukau magicými Swědky/ s čelitj a wšsechno strze přisězneho Písaře/ Slowo / od Slowa (tak gakž nize obssyrnegi se wyswětli) zaznamenati dáti/ neb častěji takowý rychle předsewzaty Examen wice na gewo přiwádj/ než když Zgistenec dosti času magje / nápotom swau Zločinnost strze wymisslené Lže/ a předsewzatau twrdossynost přikreywá.

ARTICULUS V.

Wyzdwižení Skutku Zločinnosti/ neb Corpore Delicti.

Wšakž před Wyzdwižením Skutku Zločinnosti / ani k wyhledawagičnosti zwlášttni neb Osobnj / meněgi pak k odsauzenj přikročeno býti muže / pročez bezelstně o tom co za potřebné gest/ nařiditi se musý.

Wyzdwižení Skutku Zločinnosti neb Corpus Delicti nic gineho negnj / než pořádné Práwnj dotazowánj spáchané Zločinnosti; aby pak takowé gakožto pewný Základ neb Grunt wyhledawagičnosti / náležitě se stálo; Magi Práva bedliwě pozorowati/ zdalž spáchaný Skutek gest facti permanentis, to gest/ po sobě patrné Znamenj neb Tělo zanechawagicý.

§ I. Gestli gest tak/ má se Práwo dle možnosti wynasnážit/ neymeně dwě Práwnj/ neb gine Přisězné Osoby / tam wyslati/ a takowé Znamenj/ Tělo/ Vlastrog/ zč. očitě spatřiti/ a co se wynalezne/ strze spolu wyslaneho Přisězneho Písaře/ Respectivě Zaznamenati/ a wyzdwihnauti dáti/ kdyby ale tak státi se nemohlo / tehdy dosti bude ten / před rukami magicý Skutek Zločinnosti dwaumi / a kdyby ani těch před

rukami nebylo / gednjm toliko dobře Zachovalým wědo-
most magicým / okolo stogicně po složené na před Přisaze /
wyslysseným Swědkem / wyzdwnhnutí: ku Příkladu:

§ 2. Staliby se negaký Mord neb Wražda / který po
sobě ne gen Tělo / ale taký nástroge pro Corpore Delicti zane-
cháwá / tu předewšým Práwu náleží / dvě Práwnj Osoby
spolu s Pisárem přisezným / gaťož taký dwa / neb negmeně
gednoho dobře stusseného / a k podobnému shlidnutí při-
sezného Lekaře / neb Xanu hogiče wyslati; který k raněné-
mu / neb giž Vsmrcenému Tělu přigdauc / takowé shli-
dnauti / Xány neb stodu (kdyby Raněný giž byl Vmrlý)
a Tělo otewřiti / pakliby giž pochowané bylo / takowé wyko-
pati neb wyzdwnhnutí dáti / a následowně Xanu / též Wel-
kost / Hlubokost / Ssyrokost / neb Znamenj od stlučenj wy-
staumagic / bedliwě wypsati / Zdánj své / zdalíž Xány w
Prawdě smrtedlné byli / neb ne / s přiloženými přjčiny od se-
be dáti / a to wše pod tau na sobě magicy / aneb pokudž by
gak praweno Přiseznj nebyli / pod schwalně k tomu slože-
nau Přisahau / Práwu odewzdáti magj / což wssechno spolu
s Relatý wyslaných / potom Práwně Zaznamenané authenticě
spořádané (a gak následowati bude) k pohledáwagicý-
mu naučenj přiložené býti má.

§ 3. Též taký pozorowati se musý / gakým Vlástrogem /
neb Spůsobem Mord spáchan byl / neb gestli s střelenjm / tak
magiti od Práva wyslánj / netoliko co giž podobotknuto / we-
likost a Distaney stálého střeleni / nýbrž taký Gakost / neb qua-
litatem Zbraně Znamenatj / Kulku / pokudž se státi muže / s
Xanau proti sobě wyměřiti / a tuž Zbraň s Kulkau / Broka-
mi zč. spolu s Actami odeslati; Geli pak Vlástrog spáchá-
ho Mordu / Kord Tulich / Tluž / Widličky / neb něco giného /
genž s Xanau wyměřeno / má též wyssětřeno býti / zdalíž wla-
stně ten Vlástrog neb Instrumentum gest / kterým Xana se sta-
la / a tak co se wynagde / Zaznamenáno / pak spolu s týmž Vlá-
strogem odesláno / pokudžby Vlástrog / Ramen / Knytlík /
Keig / neb kus Železa zč. bylo / má se napodobně s Xanau
rozwážiti a odeslati.

§ 4. Pokudžby pať Vlastrog / kterýmby skutek se provedl / w pochybnosti byl / zdalžby s takovým Mord státi se mohl / neb dokonce před rukami nebyl / předce wssak nachazeliby se hodnowěrnj Swědkowé / genžby to přisezně / w tom a takovým Spůsobu wypsali / má se tomu podobný Vlastrog sshotowjti / a kdyby Swědkowé / žeby vlastně takový / w podobenstwj / gaťo Original byl / pod Přislahau wyřkli / nápodobně odeslán / a Respectivě při Actech / kdeby Práwo samo Weynos wyřklo / zanechán býti.

§ 5. Gelipať Czlowěku strze Czarodenstwj / neb Ged wsskozeno / a on tudy Vsmrcen; Magi Lekaři / a od Práva Žřizenj / obwzlasťně na Znamenj Gedu / zdalž Vsmrcený Otekly / Zmodralý / neb Žkažený gest / pozorowati / též na sobě Nebossťj před Smrti stěžowal / zdalž se dáwil / neb na koho / žeby Smrti geho winnen byl / nařkál / kde? kdy? a gať mnoho Gedu nalezeno bylo / pilně se wyptati / načež obwzlasťně Swědkowé tazanj / a nalezený Ged / pokudžby nepowědomý byl / k probě / na Howadu / Psu / neb Kočce daný / probjrowaný / Včinliwost geho pozorowána / gaťož nápodobně w Czarodenstwj Swynaleznutými Czarami / totiz / Knjhami / Hrcemi / Zrcadlemi / Kořenjm zč. a w Salessněm Wyncowanj s naleznutými Vlastrogi / Rozpusťtiadli / Kolky / neb Tisťtiadli / a wyobrazenj zč. pozorowáno / pať s pohledawagicým Waučenjm odesláno býti má.

§ 6. Staliby se Mord Djetě / má se wedle giž prawených okolostogicnostech / při Mrtwém Djetěti dobře pozorowati / gestli gest dospělé / a w přirozeném běhu dospě / mali nechytly na Ruťauch a na Tlohách / Wlásky na hlavě / a přissloly gest syce náležitým Spůsobem na Swět / zdalž negatě násylně Znamenj / obwzlasťně na Prsech / Krčku / a Hlawičce nemá / gať Pupjček zaopatřený / zdalž Ssňura zawázaná / vřezaná / neb odtržená gest / zč. kdyby ale Mrtwé Tilko před Ruťami nebylo / aneb dostatečně podezřelá Osoba / takowj za swüg vlastnj Plod vznati by nechtěla / tehdy Práwo / takowau podezřelau Ženu neymjině strze dwě přisezně poctiwě a rozumně Báby / neb Matrony w tagných Mjstech Žiwota přehledati dá / zdalž při ni neomylná Zna-

menj Porodu/ a takowé domělosti se nenacházegi/ kterými/ že nedávno gest porodila/ bezelstně přewěcena by byla/ tak gaťož w potazých wjce o tom následowati bude.

§ 7. Geli pak spachaná Zločinnost Zloděgstwj/ Laupežnicstwj/ Kladeřnicstwj/ aneb giná/ buď strzeOheň/ Čžary/ a gaťaukolim Zlost stala Sškoda/ má po každý Sškodu trpicy/ a kdyby on sám to včiuiti uemohl/ na geho místě dvě giné/ neb w nedostatku gich/ neymyně gedna dobře zachowalá/ o té Sškodě wědomost magicý Osoba/ ted nž postawenau Přisahau/ tuž Sškodu/ gi cenu a spůsob/ kterak wlastně se stala/ stwrditi; kdyby pak dwogi Zločinnost se zbýhala/ w obogi Corpus Delicti. neb Skutek Zločinnosti nad řečeným Spůsobem se wyzdwihne.

Forma neb Spůsob Přisahy / kterau f
dolíceni skutku Zločinnosti/ to gest Corporis Delicti,
Sškodu trpicy sám/ aneb mutatis mutandis, ti genž
o tom wědomost magi/ w Zloděgstwj/ Laupežnic-
stwj/ a ginem podobném wstkození/ složiti a
wykonati magi.

IN. N. Přisahám Pánu Bohu Wšemohaucýmu /
Blahoslawené a bez Posstwrny Počaté Panně Ma-
rjai Matce Boží/ a wšem milým Swatým. Že mně /
dne N. N. asy w hodinu N. N. tohoto N. Léta / tim a takowým spůsobem wylámánjm/ násylně a Lsti zč. na cestě / a we-
řegně Sylnicy/ neb Nadánjm Obdarowaným Místě zč. to-
hoto N. N. Příkoři neb Sškoda se stala/ tyto wěcy Počrade-
né/ Zlaupené/ odňaté/ neb skažené byli; Kteraužto Sškodu
gá/ podle mého dobrého Swědomj a této Přisahy Ssa-
cugi w gedné Summě na N. N. Tak mi toho dopomaheg
Pán Bůh Wšemohaucý / Blahoslawená a bez Posstwrny
Počaté Panna Marya Matka Boží/ a wssychnj mily Swa-
tj Amen.

Neynili pak Sškodu trpicy neb Vraženy/ Katolického
Křjmstého Kladoženstwj/ a Wyri/ magi se spřed potřžené
Slo-

Slowa opustiti / a při koncy na místě podrženeho přísahati (dopomaheg Bůh Všemohauč a Swate Ewangelium / Amen.) tak gaž gíž swrch při Přisaze Saudcím neb Práva přisedicých podotknuto bylo.

§. 8. A tak při té předepsané Přisaze bezelstně pozorovati se má / že předně / gaž swrch praweno / když takowau ginj na místě škodu trpicýho / wykoná / on přitom slowě: tak My: třeti má: že **XXI.** dne **XXI.** / zč.

§. 9. Za druhé kdyžby Chrám Páně / neb Obec otkradená / neb škodu trpěti měla / magi předepsanau Přisahu Kostelnjcy / neb Obecni Zlučedlnjcy / wykonati.

§. 10. Za třetí stalaliby se škoda na Statcích neb w Hospodářstwj / takowau Přisahu ne Pán (lečby to učiniti chtěl / neb žádného Správce neměl) nýbrž Heytmann neb Správce Hospodářský / a tēm podobný / složiti má.

§. 11. Za čtvrté / nemá se takowá Přisaha snadně w ginem místě / krom při Právě přigimati ; Kdyžby pak ti / genž Přisahati magi / nemocni byli / aneb ginau podstatnau Přjčinu měli / žeby se před Právo postawiti nemohli / w takowé případnosti Právo dvě Osoby spolu s přisezným Pisárem k nim odeslé / a představenau Přisahu od nich wyzdwihnauti dá.

§. 12. Za páté / kdyžby (gaž gíž praweno) škodu trpicý / Katolického Římského náboženstwj nebyl / má se genu ta nařizená Přisaha / gaž napodobně / kdyžby Žid neb giný newěřicý byl / podle Spůsobu geho Wjry ktera by ho tžila / wykonati dáti / gaž Žide podle nasledugicýho Spůsobu takowau sládati magi.

Židovská Přisaha ktera w Glavních Městech se konati má.

Až gaž / zč. Vato ga Přisahám Pánu Bohu Všemohaučému / ktery Nebe a Země / a všechno co na
S nj gest/

nj gest / stworil / Přisahám strze wssechny geho Swaté Gména / které Služebnjt geho Mogžiss sepsal / Přisahám strze pět Kněh Mogžissowých / w kterých desatero přikázanj psané gest / a kterau sám Bůh swau Prawau Rukau napsal / a mně křiwě Přisahati zapowědel ; A tak at mně Bůh dá na místě Požehnánj / zlořečenj / gaťož taky / at Modlitba má / která w Knjze Effroasim wepsaná gest / mně nic prospěšná neyni / aniž žádná milost Boží mně potkati má / nýbrž abych vsech gaťo Hora Gelboa které Dawid zlořečil / a na njž Saul a geho tři Synowé zamordowanj byli / též at mně napadné Malchymelet / a dále / gestli křiwě sem přisahal / degž Bože at na mně přigde / gaťo na Gohasij Prassywina gmena téhož / též at mně spolu sženau a Djetkami mými a celýmupokolenj memulsoppa se přitreffi / a gestli sem křiwě přisahal / degž Bože / at oslepnu / gaťo ginj oslepli kterj křiwě Přisahali / nemeně dále / gestli křiwě Přisahám / degž Bože Wsemohaucý / at namně padne z Nebe Syra / a Oheň / gaťo na Nádaba a Abisa / a at taky y hned / gaťo těch padesáté Mužiw na žádost Eliásse Proroka se propadlo / nápodobně gá w tom okamženj se propadnu / též at Země / po které chodjm neb stojjm / at se otewře a mé křiwě Swědectwj nenese / nýbrž gaťo Dathan a Abirana za žiwa pohltne ; a gestli sem křiwě Přisahal / deg Bože at gá / ani Děti / ani Přátele mogi s celým pokolenjm mem / mezy Syny Abrahánowé niťdá k Jeruzalemu nepřigdu / a Mogžiss taky at přibudaucým Žiwotě mně vžitinedá Schorobor / ani Leviason ; Pročež gestli sem křiwě Přisahal / deg Bože aby ta / nynj odemně wykonaná Přisaha w tom okamženj / ginýmu ku přjkladu / na mně se w prawdě wygewila ; K tomu dopomaheg a deg Bože / gehož gest Swaté gměno Adonaij.

Žid / Přisahu wykonati magicý / má swým Opastem opásan / Pláštěm oděn / a Hlawu čepičkau přikrytau mjeti / a tak pod trwagicý Přisahau setrwati ; též má swau Tfillin neb Ržemen Přikázanj na Czele a lewe Rameno položiti / gaťož taky dále / má gistá Pargamentowa obwálka /

wálka/ na které pět Kněh Mogžissowých napsáno gest/ a která w Synagoge k přčtenj přikázanj se potřebuge/ genž v přítomnosti Křestianských Swědkůw/ z Synagogi, strže gisté Židy se přinese/ před rukami býti/ takowau Žid přisabati magicý/ polibj/ na Prawé Rameno wezme/ lewau Ruku na nj položí/ k polednjmu (ku kteréžto straně Jeruzalem leží) se obrátj / a wsschny slova Přisaby / po Křestianu zřetedlně a zdlauha wyslowj; pak po wykonánj takowé/ ten Volumen Legis, neb Přikázanj zase polibj.

Gá V. V. neb gatkýmkoliw giným Gmenem / neb Přjgměnjm gmenowan býti mohu/ toho neb onoho Syn/ aneb dle přjběhu/ Dcera neb Manželka V. V. Přisabam Pánu Bohu Wšemohaucýmu/ který Nebe/ a Zem/ gačož y mně stwořil/ držjce tu w mých Rukach sprawedliwé a Calchera, sefer, tora, neb celé psané Mogžisse Přikázanj/ že gá Wás V. za mau Prawau Wrchnost držjm a uznáwám/ které we wssch slusných Případnostech/ genžby proti memu Swědomj a proti Swatému Tora, neb Přikázanj Božstemu nečelili/ poslusnost zachowati/ a podle wasseho Uložení pokračowati powinnen a hotow sem/žc.

A to wsschno chcy do mé Smrti pilně a wěrně zachowati/ tak právě a prawdiwé/ gačo Boha wzywám/ a gačo sprawedliwé wěřim / tomu Sfestistýmu třináctýmu Přikázanj / které w geho Swatém Tora, neb wstanowenj/ genž přítomně w mých Rukach a Ramenách držjm/ wepsané gsau/ pokudžbych toho nezachowal/ a tuto Přisabu mau zrussyl/ ať na mně přjgde Kladba a Zlořečenj / gačo negatě Sfaty/ ať mně opásse a wperwj/ gačo negatý Opasěk/ ať do mně wplíně gačo Woda aneb Oleg do mých Kostj a Ludůw/ mé Modlenj ať se obrátj w hřich/ ať sem proklatý w Nebi y Uazemi/ a má Duse ať negni aučastná žádné Přjpowědi / a Zakázanj které nám Bůh učinil/ aniz Olem/ Rabba neb wěčného Žiwota na časý Wěčné : Zlořečený ať gest můg Přjchod a Weychod/ cesty mé / ať gsau zatměné a fluské/ ať gsem žiw w Gladu a Žjžni a wewssch nedostacých/ ať trpjm a snássým nástisy a wsse=

a wšelika nesprawedlnost/ ať mně Bůh třešce nesmyslnosti/ Slepota/ a sſažením Očích mých/ hlauposti Srdce/ Otočím/ Zymnicý/ a Horſkosti Těla/ Ohněm/ Hromobytím/ Zlautenicý/ a studenými Tleſtowicmi/ Prassýwinau a suchým Bředem/ od paty Noh/ pod Kolena/ a Leytky/ až wrch Hlawy/ tak abych nemohl vzdrawen býti/ ať we dne y w noci zuſtávám w truchliwosti mysly/ bážlívý w Srdcy/ a w Zluſtostech/ a ſkáza ať trwá/ wewšsem mým Obchodu/ a činěním/ ručau mých/ které bych přede ſebe bral/ ať gšem k mé ſkáze wylaučen/ od celého Narození Izrael/ vſtácením ať gſau Dnowé mogi/ ať gšem zawržen od Swěta a Konec můg ať wezmu w Strachu; Tělo mé ať lež k potravě Ptactwu/ Lebeſkemu a Howadum zemským/ a žádný ať takowé neodhání/ Pamět má ať zmizý od Země a ať žádného gměna nemám na Ceſtě/ Omen.

§. 13. A když tak ſlutek Zločinosti přisáhau ſe ſtwardi/ bude powinnost Práva/ w tom a wšech giných případoſtech/ kdeby něco k Průvodu wyhledáwagičnosti zapotřebné bylo/ dvě Právní Osoby ſpolu s přisězným Piſařem k Očitemu ſpatřením/ neb k proſſacowáním ſtále ſtody wyſlati/ též aby takowé zhlídnuti tím podſtatněgi ſe ſtalo/ má Práwo wyſlaným po každý takowé Osoby/ které dle Obchodu neb Profeſſi ſvé/ tomu by rozuměli a ſchopni byli/ gaťož Lečáře/ přisězné Bábý/ w Mince ſuſſené/ Zlatníky/ zednícké Miſtry/ Zámečnický/ Truhláře/ a těm podobné/ přidati/ a k ſpatřením wyſlati/ obwzlaſtně kteří w Obchodu a Profeſſi ſvé giž přisězní gſau; Kdyby pak takowé mjeti ſe nemohli/ tehdy gſau ti wyſlaní powinni to/ co tak wlaſtně wynáſſi/ těleſnau Přisáhau ſtwarditi/ což wſſe potom pilně zaznamenané/ a w obyčejný Právní ſpůſob wwezené/ k Spiſum Wyhledáwagičnosti přiložené býti má.

§. 14. Na ten Spůſob tehdy Práva w Zločinostech Facti permanentis neb znamením poſobě zanecháwagických/ pokračowati budau.

§. 15. Bylaby pak ſpáchaná Zločinost Facti tranſeuntis

seuntis skutku pomijegicýho / gaťož rauhánj proti Bohu / spr-
zněnj křwě / Cyzoložstwo zč. které po sobě žádného tělesného
patrného Znamenj nezanechawagi / nýbrž obyčegně obo-
straným Přiznánjm / neb Swědky od wyděnj neb slisse-
nj / a gim podobné poctiwě Důwody / wystaumané bý-
wagi / bude taky Práwo powinno takowě Důwody / pj-
sebně Swědectwj neb přiznánj Práwně wyzdwihnauti /
a Swědky / pokudž které před rukami / náležitě wyslisseti.

§. 16. Gaťož w Rauhánj / které proti Bohu neb ge-
ho Swatých Obrazum se dēge / má Saudce dwa / neb
kdyby ti před rukami nebyli / toliko gednoho Wjry hod-
ného Swědka s předcházegicý Přisabau slisseti / ten / a
takowý Obraz / proti kterému rauhánj se stalo / Práwně
zhljdnauti / podle powahy té wěcy wyzdwihnauti / a spo-
lu s wyhledawagičností / ořlaučenj k přicházegicým Actam
neb Spisum / pokudž wolně se státi muže / přiložiti.

§. 17. W Podawu neb Smilstwu násylnem / má
Práwo / krom teď prawených Swědků wyslyssenj / taky
nařjdiť / aby ta Osoba / genž Vlasyľu sobě včinenau před-
stjrá / od dwauch přissezných Báb shljdnutá / a od nich pod-
tau na sobě magicý / aneb schwálně k tomu složenau Přj-
sabau / co tak w Skutku na ni / Ssatech w tom mjestě kde
skutek proveden / zč: wynassli / Relati neb Spráwa včine-
ná: Též taky dobře pozorowati se má / zdaliž Vlasyľa zro-
střhánjm Sfactwa / wyrwánjm neb rozpeřenjm Wlasůw /
a slissenem křičenj / zč: se wystaumati nemuže / nebo zdaliž
Sřkodu trpicý Osoba y hned z strany takowého Skutku
k swým Lidem sobě stěžowala / zdaliž gi kdo wyděl / a po-
čom / neb z gaťého Znamenj takowá Šločinnost by se mer-
kowati byla mohla / a slowem odewssého toho z čehoby
něco gruntownjho se wystytnauti mohlo / nic k wyhledá-
nj neopominauti.

§. 18. In Sodomia neb Šločinnosti proti Přirozenj /
gest Průwod přiznánj trpicýho / neb spolu hřessýcýho / w
přjpadnostech ale / kdeby skutek s howadem spáchán byl /
Swědkowě / gaťož taky nalezená Znamenj.

§. 19. W Cyzoloſtwu pať / kdyby w tom Miſtě kde ſe wyhledáwá / weřegně powědomo nebylo / zdaliž Zločinec geden / neb druhý / w Prawdě ženatý geſť / tehdy z Kněh Koſtelnjch / neb ſtrze Swědky bezpečně wyhledati ſe má / zdaliž wdaná Oſoba ſkutečně w Maňželſtwu poſtawená / kde odáwaná / kdy a kteří při odawkách přito-
mnj byli/zč. Nápodobně w ſpáchanem taťy

§. 20. Kewě ſprjzněnjm / má Prawo / neb od téhož Zřizenj pozorowati / aby z Kněh Koſtelnjch / neb ſtrze ho-
dnowěrně Swědky ſe provedlo / zdaliž : gať / a w kterem Stupni přibuznoſti neb Swaťrowſtwj / Zločincowě ſo-
bě ſprjzněnj gſau ; Poněwadž pať gedenkaždý / Gradus neb ſtupně Přibuznoſti wyſtaumati / neb poznati ſchopný ney-
ni / pročez w takowých pochybných Případnoſtech / magi
při powyhledáwagicým ſlaučenj / ty Oſoby zaznamenané
byti / ſtrze které wěriti ſe muže / že buď z Přibuzenſtwj neb
Swagrowſtwj pocházy ; a tať taťy

§. 21. Gedno každé Prawo / bedliwě pozorowati
má / aby netoliko na ſamau Zločinnoſť / ale taťy na gaťoſť /
okołoſtogičnoſť / Miſto / a Čas / zč : gať Zločinnoſť / tať
taťy Zločince ohled ſe měl / neb čaſtěgi na tom mnoho
záleží / zdaliž Skutek we dne neb w Noc / na po Swát-
nem / Privilegirowanem / neb ſyce ſproſtem Miſtě / reyně /
neb na weřegně Ceſť / w Domě a w Přibytku / náſylně / od
gednoho neb gich wjce / zč : od giž w tom prwě zlaui po-
wěſť magicýho / neb po neyprw poſtihleho / neſmiſlného /
Lět Práwnjch nemagicýho / Pána / Měſtjana / neb Pod-
daného / Služebnjka / neb Přjtele / Djtěte / Ženy / neb Mu-
že / ſe ſtal / a zdaliž Zločinec z opravdiwé neb wymyſſlené
Zloſti ſám ſebe vdal / aneb Práwnj mocy do Žaláře
a k wyhledáwagicěnoſti přiffel.

ARTICULUS VI.

Gať pořádný EXAMEN neb **D**otaz
s Gistencem konati se má.

Když tať ten / giž nařizený Summarnj Examen,
neb Dotaz s Gistencem se vykonal / nasledu-
ge potom dálššy a obwzlasťnj na wssedny se
wystytugicý Dotahy / a okološtogičnosti / na
gisté w té Důležitosti / krátce / patrné / a k zapjranj / neb
tať k přiznánj / cožby nebyl spáchal / žádné Příčiny nepo-
dawagicý okološtogičnosti / zhotowený Examen.

§. 1. Předewssemi ginými obwzlasťnjmi / a vlastně
Zločinošti se teykagicými Otázkami / má Zgistenec na swé
Gmého / Wěť / Staw / Důstogenstwj / Swobodu / Pod-
danost / Obchod / Náboženstwj / Towaryšstwo / Obydlj /
Manželstwo / Děti / a tēm podobné okološtogičnē tázan
býti / přičemž / kdyby pochybnost y strany wěťu připadla /
štrze křticý / Kostelnj / neb Syrotčj Knjhy aneb Kmotry
bezpečnost se wyzdwihnauti muže : Na to má Zgistenec
tázan býti / proč / a z gaťé Příčiny do Wězení přišel : w
čem nařknutý gest : a gaťým Spůsobem tu Zločinošť / z
které se nařká / spáchal / což toliko k tomu Čyli se dēge /
aby Práwo od samého Zgistence Wlastnošť Přjběhu / neb
gaťým spůsobem Zločinošť se spáchala / wědomost dosta-
ti mohlo.

§. 2. Na to má býti tázan / na gisté Zločinošti se tey-
kagicý Otázky / které Práwo / gať giž z počátku něco o
tom gminěno / předně krátce postawiti / za druhé / do kaž-
de toliko geden Dotaz a okološtogičnost / a wjce nic / po-
tahnuti. Za třetj / na ty a tēm podobné okološtogično-
šti se potahowati / štrze které Zgistenec stjžen / a k přizná-
nj přiweden býti by mohl / wssať wzdy tolik gich posta-
witi / aby do njch wssedno potřebné / gať obsažitełnošť

Stutku / tak taky téhož okolostogičnosti / kdo ? co ? kde ?
s kým ? proč ? a jak spáchal / potaženo bylo.

§. 3. Nlemeně / nemá se pod vwarováním vznalé
Pokuty / w Otázkách wyhledáwagičných / o naděgi k ob-
držemj Milosti / kdyby Zgistenec k tomu / oč tázan / se při-
znal / neb o Mučenjm (lečby od Wrchnjho Práva tak
nařizeno bylo) žádná Zmínka činiti / a bytby strze tako-
wau neforebnau / a bezpráwnj Otázku negaké přiznání
se wylaudilo / takowá pro Naděg neb Strach stala odpo-
wěd w negmenným pozorowati se nemá / nýbrž y hned
gakozto nepodstatná / a ničemná od Práva zawržená / ná-
podobně taky

§. 4. Wssechno nawrhowání / a podobné dotazo-
wání / kteréby samo w sobě / na gistau Wěc / neb Osobu
čelilo / gakoz : zdaliž Zgistenec tuto neb onu Zločinost
nespáchal : neb zdaliž své včiněné přiznání neodwoláwa ?
zdaliž ten provedený Mord pro swau Obranu spáchati
nemusyl ? zdaliž ten aten Tl : Tl : přítomen nebyl ? zdaliž
nenadále / neb z hněwu z opilstw / bláznosti / zč. se stal /
opominuto býti má / a toliko Generaliter k tomu / když giž
Zločinost poněkud přiznalá gest / a proti Zgistency blisťe
Důwody před rukami gsau : Tu Positivě bez dalšsýho po-
chybowání / neb rozmegsslenj tázan býti má : Proč tu-
to Zločinost gest spáchal : gak a čím zabitého ranil / neb
vděril / a pokudžby spáchaný skutek / ne od gednoho / nýbř
pomocy giných se provedl / neb proveden býti mohl /
kdo wjce přítomen neb nápomocen byl ? Naproti tomu /
když zstrany skutku zgewného / a giž strze Důwody neb
Swědky provedeného dotaz se činj / magi otázky takto
postawené býti / gak to Příkladu při Mordu neb Wraž-
dě : kterať ten Mord popjratí mužess / poněwadž gsy s
okrwaweným Kordem při mrtwem Těle / neb nedaleko
od něho spatřen byl : při Zloděgstwj neb Krádeži / an gsy
Truhlu na Záděch nesaue z toho Domu / w kterém se
Krádeř stala / wysšel : an při tobě falešné Kljče / neb Ty-
trychy nalezené byli / zč. a tak dale w giných Zločinostech /
tak

tať aby na předstawené blížké Dúwody z Gistenec náležite / wssať prozřetelně k prawdiwemu Přiznání pohnut byl.

§. 5. Kdyby wssať podezřelost neb negatě Dúwody proti gednomu zlaw Powěst magicýmu Pomocníkú / Psáncy / neb takowemu / proti kterémuž zstrany společně provedeného zlého Skutku důmění býti by mohlo / se vyskytli / též wěřeno bylo / že Zgistenec náležitaú wědomost o tom má / tu se dowoluge / na společníka ze gmena ptáti / a z strany Osoby geho / Zgistence se tázati / při koncy wssať Examinu (tať gať se porozdilně částěgi stáwalo) níkdá nemá z Gistenec tázan býti / zdaliž to / co tať wyznal / na swé Swědomj bere / neb to Přisabau potwrditi muže / a tēm podobně.

§. 6. Co se Spůsobu neb Slawnosti tohoto Examinu dotýče / nemá předně takowý / leč / buď před Práwem / neb v přítomnosti dwauch od Práva k tomu zřízených spolu Spřísežným Pisárem Syndico, neb Actuario, a to / níkde ginde / než w Domě neb w místě Radním se státi / přísežný Pisáť pať dobře pozorowati má / aby předewssým / den / a Rok drženého Examinu, Gmena přítomných Commisárůw neb Zřízencůw / a Zgistence / postawené Otázky / pať na lewau stranu přeloženého Papíru / a na proti tēm Zgistence patrně od něho wyřknuté odpowědi z Vst k peru / to gest / w tēch vlastně slowjch / gaťby Zgistenec mluwil / a ne w třetj Osobě / aneb Relative / tať gať w mnohých Místech zlý obyčeg byl / nýbrž w prwnj Osobě / totíž gať on od sebe mluwiti bude / zaznamenal / a Postáwky podle Počtu položil : Poněwadž na tý / w třetj Osobě / neb Relative, postawené Slowa / tolik se bezpečiti negni / gaťo z vlastnjch se vznati muže / lečby Zgistenec byl Těmý / a vměl psáti / w takowé Případnosti Otázky gemu k předčtenj se podagi / na které On / a to na každau / swau odpowěď Pisěbně položiti přidržán bude ; Bylliby pať Sluchý a vměl psáti / nápodobným spůsobem má se s ním pokračowati / naproti tomu / kdyby čisti ani psáti neuměl /

strze gista bezpečná Znamení/ Otázky gemu se představě-
gi a taky tim Spůsobem odpovědj / wšak s obwzlasťnj
rossaffnosti/ a w Summě wšechny Zgistence Powahy/ di-
wěnj / Strach / třesenj / srdnatost / Barwy mēnēnj / a co-
by syce k wyhledawagičnosti slaužiti mohlo / wěrně za-
znamena.

§. 7. Vlechtěliby pak Zgistenec / na ty gemu přede-
střené Otázky / dořonce odpowjdati / též podle Powahy
přečinēnj / místo / na kterem snad Corpus Delicti, skutek Zlo-
činnosti by wyhledán býti mohl / gmenowati aneb žádné
patrné / a gisté odpovědi od sebe dáti / Muže Práwo ta-
kowého s Ostrau pohruskau k tomu přidržeti a kdyby ani
to nepomahalo / wšechno to spolu / až dotud zawedený-
mi Spisy wyhledawagičnosti / na Králowské Classe wrch-
nj Práwo (swrch praweným spůsobem) wznesti / a odtud
dalšsýho Naučenj očekawati.

§. 8. To se Zgistency wšak / při takowem dotazu / po-
wolowati nemá / aby ne sám Osobně / nýbrž strze giného
odpowjdal / neb Otázky dřiwé wyděl / aneb ty proti ně-
mu se nacházegicý Důwody dřiwé od Práva wyzwědel /
neb pod trwagicý wyhledawagičnosti / k swé pomocy Pří-
telé Práwnjho wzal; Nýbrž samemu Práwu to příslusý /
netoliko wšechno potřebné / gať k obwynēnj a přeswěčenj
Zgistence wyhledawati / ale taky pilně wšechno to / coby
k Průvodu newiňj aneb k pomocy gemu slaužiti mohlo /
pozorowati.

§. 9. A protož když se widj / že Zgistenec dobrowol-
ně / a hodnowěrně / nezmataně / neb mēnēnjm swých od-
powědi se prohlásuge / má se gemu geho Wyznánj zase
přečjsti / by to / pokudž něco na Swědomj gessťe by měl /
doložil / a wyswětlil / a sewssý mirnosti / též dobrým
Spůsobem napomenut býti.

ARTICULUS VII.

Pteraf Prámo Wyhledáwagičné se cho-
wati má / když Zločinec vtekl / aneb vdanj Spo-
lečnícy před rukama negsau.

Kdyžliby Zločinec z Wězenj / má Prámo podle
Powahy přečiněnj / geho strze otevřené Li-
sty / veřejně na Wratech Rathauze / neb gi-
ných k tomu náležejících Místech zawěšsené
Citati wolati / přitom ale taky skrytě po něm se ptáti / a
Corpus Delicti, neb / skutek Zločinosti wyzdwihnauti / dá-
ti / Swědky přeslisseti / a slowem Provisorio modo , wsse-
chno to učiniti / a wykonati / cožby budaucně při dostánj
a dostawenj Zločince / potřebné neb prospěšné bylo.

§. 1. Spolu taky wyssaumati / na jaký Spůsob vstra-
něnj se stalo / zdaliž mocně / neb ne / gaku chytrosti / pře-
prawau / Pomocy / a Nástrojem / aneb proč Wězenj le-
pegi zaopatřené nebylo / zdaliž toho Wynni negsau ti gi-
stj / kterým opatrowánj Wěznůw a Žaláře swěřeno gest ;
Nebo kdyby se wynasslo / žeby někdo wyniknutjm Zločina-
ce wiñen byl / má z toho odpowjdati / a wedle Powahy
z služby swržen / neb gináč potrestán býti ; kdyby pak.

§. 2. Wyhledáwagičnost při Tlassem Tleywyssým
Králowstém Wládařstwj neb Wrchnjm Práwě / skutečně
giž zawěšsená byla / a staloliby se / žeby Zločinec vtekl / neb
těžce se roztonal / neb dořonce vmřel / má y hned takowé
wyniknutj / Nemoc / neb Smrt / ř. okolostogičné tam sprá-
wená býti : Aby wssak takowé Zločincůw vstraněnj se ne-
stalo / tehdy.

§. 3. Gest každé Prámo powinno / pod stracenjm
swěho Hrdelnjho Práva / netoliko postačitedlné dobře
opatřené Žaláře mýti / nýbrž taky k gich opatrowánj / spů-
sobné a wěrně Lidi / zaopatřiti / a zgednati.

ARTICVLVS VIII.

Návrvodu Zločinnosti / bytby Zločinnec skutečně gat byl / neb ne.

Někdo syce / když předewšým skutek Zločinnosti Právně wyzdwizen / a Zgistency při pořádně provedené Inquisicy k Zločinnosti se gest přiznal / k pokutě podle vžalosti přikročiti se muže / wšak naproti tomu / když Zgistenec Zločinnost popírá / k geho přesvědčenj magi se bezelstně ty před rukami nacházegicý Swědky / aneb ty dolegi obšyrněgi doložene Dotahy / přisně předstawiti / a předeštrjti;

§. I. Muže se syce pro powědomost Práva (tak gať giž z počátku podotknuto) gedentkaždý / genž by gakať takauž wědomost o Zločinnosti měl / bez Přisahy / a to bez Rozdilu neb Powahy Osob slisseti / wšak wzdy se pozorowati má / zdali wšsychnj / neb toliko některj k přisěznemu Swědectwj připuštěnj býti mohau neb magi.

ARTICVLVS IX.

Náyslissenj Swědkuw.

Ndyž tak od rozličných Osob / syce při Práwě / wšak ne pod Přisahau Informati o Zločinnosti a Zločincy se wyzdwihla / nasleduge pořádně wyslissenj těch / kterj k dokonalemu Swědectwj potřebowati se magi / a tak

§. I. Magi se ti / kteri pod Spráwau vyhledáwagičného Práva / neb Jurisdicti se nacházegi / a w teto vyhledáwagičny důležitosti / bez rozdilu Osob / podle dobrého Práva vžnánj y taky ex Officio , bez obyčegných řezaných Cedul / Cytowati / a kdyby bez důležité Příčiny po dru-

po druhé Obsylce / postaviti se spečowal / s pohrúšťkau
 Pořuty k tomu přinutiti / pořudžby pak z hodnowěrných a
 od Práva za důležité vznalých zanepřáždňem se posta-
 witi nemohli / budau swrch praweným způsobem / se wšsy
 k tomu náležející pořádnosti / swé wyznání w přibytku /
 před wyslanými Šřízency složiti powini.

§. 2. Byliliby pak Swědkowé cyžy Jurisdicti, neb k gi-
 nemu Práwu patřící / takový mohau / buďto (kdyby se čini-
 ti dalo / a sčelenj precisě potřebné bylo) od gich Práva
 neb Wchnosti in subsidium Juris, šříze obyčegné Compass
 připsánj / k wyhledáwagicýmu dotazu a sčelenj (s tím
 wšsať pozorowánjm / že na Poddaný / gať syce w Civilnjch
 rozepřech se děge / obyčegného weyhostu zapotřebné neg-
 ni) žádané býti / a nebo / kdyby žádné sčelenj / neb syce mož-
 né nebylo / odeslé Práwo wyhledáwagičné tomu giste-
 mu kterému Swědkowé podrobenj gsau / ty Otázky na kte-
 ré slyšeti se žádagi / načez ono ty Swědky předwolati /
 na ty gemu odeslané Article práwně gich se tázati / pak wy-
 znánj gich in forma Authentica Pečetj Práva stwrzené a
 spečetěné / Práwu / které toho žádostiwé bylo / zase odes-
 lati powiňo gest.

§. 3. Gsauli pak Swědkowé před Práwem přítom-
 nj / a bezewšsy odmítky neb wady vznalý / má se gim / a to
 každému obwzlasťte předewšsym obyčegná swědkůw Pří-
 saba / od které w Šrdelnjch důležitostech žádný / gaťeho-
 koliw Dústogenstwj / Stawu / neb powolánj by byl / a byt-
 by z Gistencem takowé sám bez Příssaby připustiti chtěl / o-
 swobozen negni / s ostrým napomenutjm z strany Římo-
 přisezenstwj / wydati / následowně obyčegně Generalnj O-
 tázky / gať starý Swědek gest? zdaliz / a gať blížsce z Gi-
 stency / neb Swědka wedaucýmu w Krewnosti přibuzný? z-
 daliz proti z Gistency negaťe hlawně nepřátelstwj / neb od
 tohoto Swědectwj negaťy zysť neb vžitěť má? zdaliz k
 tomu wyučen / neb co wyznati má / naweden negni / ge-
 mu předložené / a tať

§. 4. Ta Article speciálnj Dotaz tím způsobem gať
 se s Gistencem stalo / w krátkých patrných a okoloostogič-
 ných

ných Otázkách státi/ po každý příčina wědomosti žádaná/
a odpowěd wěrně / slovo / od slova zaznamenaná býti
má/ a gaťož

§. 5. Práva též Přisedicý pozorowati magi/ zdaliž
Osoba sama k wydání Swědectwj připustěná býti má/
tak taky odpowěd gich / zdaliž snad gedno wyznání dru-
hemu na proti negni / proti sobě powážiti/ a

§. 6. Kdyby z Gistence přiznání / stím se nestowná-
walo/ přitomný Swědky osobně/ nepřitomných pak Swěd-
kůw při ginem Práwě s wyzdwiženem Swědectwj s ním
sčelenj / to gest z Gistency do Očj mluwiti/ a Respectivě čj-
sti dáti powiňo gest; přitom ale nedowolowati/ aby při
takowem sčelenj / negaťe důtkliwosti / neb Swědkůw na
Cti dotegkání se dalo.

§. 7. Po wyzdwiženem Swědectwj a následowa-
nem sčelenj / má se každemu Swědku přikázati : by to
wisse/ co wypowěděl/ w tegnosti zachowal / a magi se gich
Swědectwj/ pokudž ne od Commisariůw/ aspoň negmeně
od přisežného Pisáře wlastnj rukau podepsati / a obyčej-
nau Práva Pečetj (když Práwo k Nassemu Králowstě-
mu wrchnjmu Práwu Spisy wyhledawagické o Nlaucenj
odesslé) stwrzené / gináč toliko do Kněh k tomu připra-
wených wepsané býti / a Gaťož

§. 8. Kdyby Swědek w něčem se napraviti chtěl/ a
to ne y hned / nybrž potom teprwa učinil / když giž přez
Práh saudnýho Mjsta wykroči ; Práwo gemu Přisahu
zase po znouu wložiti musy / tak taky samemu Práwu se
nezamezuge / na nowě se wystytugicý Důwody gessťe ge-
dnau (wssak wzdy s předcházegicý znoua wykonanau
Swědkůw Přisahu) ty gistě neb gině Swědky
zase slisseti / a w čas potreby / gaťž podot-
knuto sčelenj předsewzýti.

ARTICVLVS X.

Které Osoby Swědomj dáti mohou.

Nrdelnjch Případnostech Swědkowé nic gineho negsau/ toliko Osoby/ které wěc pochybnau mocy swěho přisězného wyřknutj hodnowěrnau činěgi/ gačoť pak ne gednomu každemu/ a proti každemu se Wjra dáwa/ tak taky negni gednomu každemu dowoleno Swědomj wydati/ mezy kterýma.

§. I. Někteřj od Přirozenj gsau nespůsobnj/ gačoť střestěnj/ bláznij/ od Narozenj němý/ a hlusý/ nezletilý/ děti/ zč. Gini nawěščim Práva/ podle okološtogičnosti se zawrhugi/ z nichžto někteřj dořonale se nepřipauštěgi/ gačo nepoctiwý/ pro welkau Šločinost od sauzenj/ Řimowpřisěznj/ zč. Ti genž giť w negaké Šločinosti přeswědčenj byli/ gačoť taky ti/ kteří ř dánj Swědomj/ dary se podwesti dali/ zč. Gini zase gsau genž proti gistým Osobám se nepřipauštěgi/ gačo ti/ kterých wěc sama se regče/ Společnjcy/ neb Nápomocnj/ Poručnjcy/ přjbuznj/ a patrni Nephřátelé/ Žena/ Děti/ Čeládka/ Poddanj/ zč. w čemžto we wšem dolegšý Práwo/ pokudžby samo od sebe dostatečně vbezpečené nebylo/ tak dluho s wyzdwiženjm Přisahy Swědka odložiti má/ až od Násšy Králowšfé Appellacy w tom dořonale Nlaučenj dosáhne.

ARTICVLVS XI.

DE SALVO CONDUCTU.

O bezpečnem Průchodu neb Relentu.

Salus Conductus, neb bezpečný Kleyt/ ř tomu Čyli obyčegně se řádá/ y taky wděluje/ aby Vdaný/ čas trwagicýho Saudu/ wšak na gistý spů-

stý způsob / gať se gemu vdělil / bez mazby swau wěc pro-
waděti / v swých se zdržowati / a ne hned do Wězenj ta-
žen býti / nýbrž bezpečný při- a odstup ku Práwu mjeti
mohl.

§. 1. K obdržení pať toho / ten / který takowýho
Kleytu pohledává / má swau žádost přitom Právě / kde
se vyhledává / složití dáti / kteréžto pohledáwanj spolu
sewssemi té Wyhledawagičnosti se teykagicými Spisy y
hned bez meškání na Classy Králowstau Appellacy / po-
kudž takowé podrobena gest / ta pať s připogeným swým
Zdáním na Nás / k Ruce Classy Králowsté Cancelláři Če-
ské Dwořské odeslati / gestližebý pať takowá Žádost / Cla-
ssy Králowsté Appellacy podaná byla (ku které wsechny
podobné odsýlati se magi) má nápodobně po wyzdwiže-
né bržské Správě od Saudce wyhledawagičného / nám
swé dobré zdání odeslati / gaťož tím způsobem Classe Krá-
lowsté Gouverno neb giné teď prawenemu Appellationum
Tribunálu nepodrobene Práva se zachowati wěděti bu-
dau

§. 2. Ten / který Salvum Conductum obdržj / gest ná-
podobně powiňen wedle toho se chowati / to gest / s ná-
ležitau uctivosti ku Práwu we wšem swem činěnj počes-
tně a bezewssý podezřelosti žiwu býti / od toho místa bez
dowolenj Práva / neodcházeti / Swědky proti němu we-
daucý / gaťým koliw způsobem Dary neochlácholiti / a slo-
wem nic činiti / a před se bráti / coby proti němu negaťé
podezřenj zbuditi mohlo ; a protož od tohoto Času ne-
má žádný Salvus Conductus in Generalibus, a k přjliśs škod-
liwemu ubezpečení Zločincůw / nýbrž tať rozuměno a dr-
žáno býti / gať slowa / Čas a Žawěrky Kleytu to zřetedl-
ně sebau přinášsegi / a protož

§. 3. Když při Koncy wyhledawagičnosti Inquisic
přeswědčen gest / a obáwati by se mohlo aby nezběhl / w
tom Příběhu bez ohledu Kleytu Práwo na něho sahnau-
ti / a s ním se ubezpečiti muže.

ARTICULUS XII.

**Kdy ? a gake Obrany neb Odpovědi /
z Gistency se domolugi.**

M By tehdy každé Právo vědělo / co tomu / kte-
rý w gisté Zločinosti vdán / neb w Powěsti
gest / buď žeby giž do Wězení tažen / aneb ge-
stě přítomný / neb Kleytem zaopatřen byl / k
geho Obrané od Práva se domoliti muže / Pročež :

§. 1. In Processu Inquisitorio, w pořádku Práva wy-
hledáwagičného / na žádný způsob domoliti se nemá / aby
dřiw wyslissenj Swědkůw / též sameho z Gistence / k němu
Přitel Práwnj připusštěn byl / gsauce častěji shledáno /
že tudy Zločincy toliko ausťočnostem se cwičj / k zapjránj
Posylu dostáwagi / a tak před časem celau Wyhledáwa-
gičnost spleťau / nápodobně :

§. 2. Nemá se domolowati / aby sám Inquisit nega-
ké Otázky Průwodnj / neb Interrogatoria, na kterýby Swěd-
kové tázati se měli / ku Práwu podal / ačkoliw genu se
nezbraňuje / k své obrané slaužicý okolořtogičnosti / na
rukú dáti / na které potom Swědkové / mezy ginýma O-
tázkami / které Právo postavj / přjsežně slyšánj / a narj-
zeným způsobem k sčelenj přjstaupiti se má ; Naproti to-
mu když

§. 3. Gak Inquisit / tak Swědky slyšsenj gsau / sčele-
nj předsewzato / a syce coby na Saudcy wyhledáwagič-
nosti záleželo / wsschno potřebné / až do wyhotowenj
Weypowědi neb Nalezu se stalo / na Žádost Inquisita, se
domoluge / genu stusšeného Přitele Práwnjho / přidati /
a rozmlauwánj (wssak podle vlastnosti Přěčiněnj) wět-
ššým dylem w přítomnosti některých Práwnjch Osob do-
přáti / z wyhledáwagičných Spisůw / coby genu potřeb-
né bylo / propugčiti / a kdyby on také negaké Swědky /
buď toliko pro sebe / k doličenj Nlewinny své / aneb proti

K

těm

těm/ genž od Práva skutečně slyšánj byli/ wedsti chtěl/
takowé na geho podané Articulos defensionales, & res-
pectivè reprobatorios, Postávky obranný slyšeti / gažoz y po-
sledně Spis odwodnj / který wssak od Přisěžného Advo-
cata / neb Procuratora podepsán býti má / podati : Načež
Saudcowé / sami podle těžkého Záwazku swého / owšem
powinni gsau / při rozsuzowánj wsschno to / coby z Gi-
stency k Prospěchu / a k geho wyswobozenj prospěšné bý-
ti mohlo / pozorowati / a w bedliwé wváženj wzyti.

ARTICVLVS XIII.

Obtížnosti z Gistence.

D se nápodobně děje / strže ty gistý Důwody/
které Zločinnost / a Zločince / gestli ne patrné/
aspoň důmèle činěgi / a tak wsschny Práva /
obwzlasťte při každé wyhledáwagičnosti wel-
mi dobrý a bedliwý pozor dati magi / aby žádné podob-
né domělosti / podezřelosti / a důwody newyhledáwané /
meněgi pak newyzdwižené zustali / nýbrž podle možnosti/
buď strže z prostředku gich / k tomu zřízené / neb neymeně
strže dwa hodné a wěrné přisěžné Swědky bezpečné a dů-
wěrné opodstatniti dati magi / což nemá toliko mjsta w
těch Důwodech neb Wěcech / které toliko in facto, to gest
na samem Skutku pozustáwagi / nýbrž taky we wssch gi-
ných / které odslyšánj / wyděnj / strže Pjssmo / Znamenj / neb
negaký Nástrog / kterým Skutek proveden / pocházeti by
mohl / a ty gsau

§. I. Dwognásobné některé Indicia Generalia neb Dů-
wody Obecné / které se takměř na wsschny Zločinnosti
slykugi / a potahowati dagi / protož taky we wssch / k ga-
žez takéž Pomocy / pozorowati se magi / takowý gsau / obe-
cnj zlá Powěst / o negaké Osobě / proti které Důměnj se
mji muže / předsewzaté wstraněnj / giž gednau w tako-
wem Přechiněnj wystale trestánj / aneb žeby z Gistenec w
tom

Articulus Decimus Tertius. § 2. § 3. § 4. 35

tom velmi rozkřičen byl / k Zločinosti magice dobraupřiležitost / ať takové způsobené Přičinlivosti / krom Práva nepřinucené / bez žertu učiněné / a hned neodvolané Přiznání / nestálý pochybování / neb živě odpovědi / Kdyby někdo / strže gineho Zločince při vtrpné Otázce / neb při Smrti / než práveným způsobem / za Společníka vdan byl / vdaný taky syce s neschetnými Lidmi by zacházel / Když raněný přičinu své škody a skutek neustále / a důvěřlivě (obvzlasťe w Bolestech Smrti / neb Respectivě w Porodu) na z Gistence s čítá / Když z Gistenec z strany Zločinnosti se porownal (což Vindictam publicam nezděvha / nýbrž vždy in delictis Exceptis, transigentes se trestagi) se rozlobj / Barwu ménj / bogi / Zysť neb pohodlý z provedené Zločinnosti nadati byl se mohl / Kdyby neomyl nau powědomost Skutku měl / a předce Zločince zgewiti nechtěl / Kdyby z Gistenec na tom místě / kde se Skutek spáchal / wyděn / a dokazati nemohl / kdeby tehdaž ginde byl / Kdyby tam byl nětco stratil / a to nalezeno / též za geho vlastnj uznáno bylo / Když z Gistenec své Gmēno au myslně zsalssuge; Když we dne se střegwá / a wzdychy w tyných postranných Místech a Kautkách se zdržuge / neb se wynasnažuge / aby Zločinnost na gewo nepřislá / zc.

§. 2. Gmē pať gsau Indicia Specialia, obvzlasťnj potahy / které toliko gednu Zločinnost znamenagi / podobné gsau

§. 3. W zlořečenjm / zanedbale neb tupené Pobožnosti / zwyklé Necnosti / jako Opilstwj / Hněw / zc: Swatých a Duchownjch věcy lechtowážnost / nezbedná / ať takové Zločinnosti zwyklá čeládka / a Děti / neb magicý Towarystwo z gistými w takových Zločinnostech postjženými Lidmi / při něm / neb w geho Přibytku / kde sam bydlý / nalezené opowržené Swátosti / a Obrazy / neschetné od z Gistence vlastnj Ruťau sepsané věci / zc.

§. 4. W čarách a Kauzedlnictwj / Powěrně / k zdramwj Prostředky / Škody které wzdychy v přítomnosti z Gistence / a nikda w geho Nepřítomnosti se děgi / při nom /

36 Articulus Decimus Tertius. § 5. § 6. § 7.

neb ni / vynaleznuté podezřelé / neb Zapověděné Knihy / Zrcadla / s Ilým Duchem Záwazek / neobyčejnýmá Cyfframi / neb Znamenj Krwj / neb bez Krwé psané Cedulky / vmrlčj Kosti / na Těle z Gistence / nalezené necytedlné Slezky / neb Znamenj / a syce k čarám obyčejné věci / vyhrožovaná / a nasledugicý nepřirozená škoda / nepřirozená powědomost budaucých nepochopitedlných věcí / od sspatných Lidj předsewzaté hádani / něco obzwláštijnho předginými / gafo / když gich Pole se zelenagi / giných schnauti / gich Dobytek vžitečný / giných sraženy bude / zč. Kdyby podezřelá Osoba giné Lidi čarám wyučowati se obětowala / nepochopné Lidské skutky provozowala / w Powětřj lhtala / zč.

§. 5. W Zločinošti neb Zurázce Vleywyššýho Dufogenstwj provozugicý Vlepřátelstwj / proti těm Lidem / které / swemu Pánu / neb Knžeti Země / wěrně a uctiwě slaužegi / Vlepříteli dané Vlawědsstj neb Pomoc / s Branni / neb Sspjži neb Potrawau / s nim magicý Correspondenti, wraucná pochwala Vlepřítelé / a Pohrdánj / neb tupenj Knžetě Země / důwěrnost s Lidmi Vlepřítelé / wědomě zatagené Pozdwiženj / wlažnost v wěrnosti / neb w službě Panské / nepřetrženj Zráddy / které toliko oznámenjm přetržena býti mohla / strze schůžky / od Vlepřítelé přigaté neb připowěděné Dary / zč.

§. 6. W Mincej Salssowánj / mnoho prwé nemělých / ani řádně nabytých nových Peněz / v někoho / krom těm / gichž Professi mincowati dowoleno gest / nalezená Salesšná Mince / takowé wědomě wydáwani / při z Gistency nalezené / nezdělané kusy Strjbra / neb odkragky / k tomu spůsobný Vlastroge / Rozpusťadla / Kolky / neb Tisťadla / a Ruda / zč.

§. 7. W pohružkách neb odpowjdánj Žiwota škudstwj Zemském / obecné důmění / nebezpečného vchopenj / od z Gistence wylité / a předesslé giž částěgi provedené pohružky / nepotřebné s neobyčejnau Zbranj / sem / tam gezděnj / choděnj a čihánj / zč.

§. 8. Wra

§. 8. Wraždě a Mordu : sčítanj od Xanněného / s Xánau se tressugicy Zbraň / samobytnost na místě / kde mord se stal : neobyčegne před spáchaním skutku / provedeného Mordu / stále / s brannj čhánj / dřiw / stáleho / wybrožowánj / na swětlo dane welké nepřátelstwj / a wypo- byzenj / nápodobně gestli se spatřilo / že z Gistenc pro- ti Zamordowanemu swau Zbrannj měřil / gestli geho Kord křwawý spatřen / neb na z Gistency Krew by se nassla / kdy- by mord s střelením spáchan byl / kdyby Xána se byla sli- ssela / a nedlauho před tím wystřelená Zbraň w tom místě kde se Mord provedl / při Inquisitu nassla / kdyby z Giste- nec syce k Skutku se přiznal / wssak toliko raněný / a nedu- wodné sebe bráněnj / a tomu podobně se odwolawal / kdy- by Zamordowaného saukromně zakopal / kdyby přinom zabiteho wěcy se wynassli / zc.

§. 9. W Mordu Dítě / kdyby Osoba / která již pro- znáhla nabytý welký Žiwot / žeby těhotnau byla / w po- dezřelost přissla / znáhla tlustosti Žiwota pozbyla ; kdyby času swého Měsýčného neměla / Žiwot zrosl / ona tako- wým Příhodám / které vlastně těhotným Ženám přichá- zegi / podrobená byla / gestli powěstně / chlipně žiwa by- la / pak se před Lidmi skregwala / a po negakem času zase wyděti se dala / nechťce powěděti / ani dokázat mocti / kde gest po ten čas byla / kdyby přisěžné Bábý / neomilné zna- menj ssest Nledělky / mleko w Prsech (bez dokázanj toho / přirozené giné příčiny) wynassli / ona pak wzdy za Paňu byla chodila / a o žádnem Dítěti / neb Porodu wěděti ne- chtěla / gestli těhotenstwj swé zapjrala / potegmo porodi- la / aneb žeby vmřle Dítě / byla měla / se wymlawala / kdyby Dítě pořautně sřyla / zahrabala / Swynněm / Pšum / neb giným Howadum / aneb do Studnice / neb tagnýho- Dulu whodila / zc.

§. 10. Wyhnánj schwálně Plodu ze sebe / gsau steg- ný Dmwody / gačo při Mordu Dítěte / a k tomu / gestli po- dezřelá Osoba / když těhotnau býti se wěřila / škodliwé Lj- ky vřjwala / Žilau obwzlaště na Tlohách pufiti dala / ge- stli

38 Articulus Deci: Tertius. § 11. § 12. § 13 § 14 § 15.

stli prudce se sšerowala/ naschwal hmotnau Pracy kona= la/ Padla/ sebau hodila strčila neb skočila/ a žeby při nj Ljky neb wyháněgicý Kořenj nalezené byli/ zč.

§. 11. W powrhnutí a založenj Dítě/ wedle toho/ w předesslych dwauch Paragraffich/ giž praweného gestě to= to/ gestliby sobě newážně z strany wyžimowánj Dítěte stěžowala/ předsewzaté Dítěte založenj wygewila/ to w tom nalezené Dítě zaobalené/ Inquisitce vlastně náleželo/ aneb při Dítěti naleznutá Cedula gegi vlastnj Pismo bylo/ zč.

§. 12. W otráwenj Gede: Kdyby někdo že gest Ged při sobě měl/ přeswěčen byl/ a dokázati nemohl/ k čemu takowý vžjwal/ Kdyby otráwený na něho nařikal/ a Inqui= rendus syce giž w tom do podezřelosti přissel/ gestli se wj/ že Inquisitus Ged kaupil/ podezřele mluwil/ gedem naka= ženau Army/ neb Tlapog pohradmo připrawowal/ neb že když do něho nětco wsypal/ neb wlil/ spatřen byl/ to následowně otráwenemu sám podal/ zč.

§. 13. W zločinnosti proti Přirozenj/ před tím we= dený chlipný Žiwot/ negaké při Howadu/ Glowěku/ sa= memu Inquisitu na geho ssatech/ w tom místě/ zč. wynale= zené Znamenj Mužského Semena/ neb rozpálenj/ geho Towarysse nařikánj/ gestli w takowem spůsobu a obnaže= nj postjžen/ žeby skutek domělý byl/ Kdyby k předsewzetj/ neb k začátku/ wšak ne k dokonalosti skutku se přiznal.

§. 14. W smilstwu násylnem a Krwe sprzněnj/ zč. Kde= by ten gemuž vblíženo/ neb syce wzdy dobře zachowala Osoba hned po stálem skutku/ při swých domácých sobě stěžowala/ znamenj te gi stálé Tlasyli předukázala/ křik w tom místě/ w kterem ona prawj/ že se gi Tlasyla stala/ prá= wě w ten čas slyšená byla: Kdyby w Bolestech porodu Inquisita neproměnitelně stihala/ zč. tak gať wegss zstra= ny wyzdwjženj Corporis Delicti o tom obssyrněgi gednáno bylo.

§. 15. W Cyzološtwu/ podezřelá Conversacy/ neb regná rozmlawánj/ nenáležitě ohledáwanj/ Sregowánj/ psan

psaný/zč. Kdyby w nepřítomnosti Manžela Inquisitka wšete-
čně s podezřelými Lidmi zacházela/ w nepřítomnosti neb
w Nespůsobnosti Manžela/ obtěžkaná/ neobyčejně Dary
přigimala/ podezřelé držené zhusky/ Kdyby Sregiř přeho-
dným časem/ neb příležitosti v ni/ ona/ neb on slečený w
Posteli po tmě/ zč. nalezen byl/ ona geho sregwala/zč.

§. 16. W Vlasylnem zagetj/ neb odwedenj/ a dwog-
násobným Manželstwou/ skryté a tagné schůzky/ zgednaná
Příležitost právě w ten Čas/ když zagetj neb odwedenj
se stalo/ často powydaná Smrt geho Manželky/ gestě za
gegiho Žiwubyti/ s odwedenau držená připowěd/ wy-
dawanj gi za swau Manželku/zč.

§. 17. W Zhářstwí neb Hlademj Ohně/ geli podezře-
lá Osoba/ poběhlec/ w geho přítomnosti gestě před tím
odněho stále pohrůsky/ gačo/ že někomu čerweného Ko-
hauta na Dum/ neb giné stawenj postavj/ neb suché Ko-
stisště na Dweře zawěsyti chce/ oheň wyssel/ on na to byl
vtekl/ Kdyby při něm negaké k z hářstwí slaužicý Vlastro-
ge se nassli/ on neobyčejně s Ohněm zacházel/ takowý
do podezřelých míst nesti/ wyđen byl/ zč.

§. 18. W Zloděgstwí Kdyby při z Gistency pokrač-
dené Wěcy/ neb podezřelé Vlastroge/ gačo Dytrychy/ z
Prowazů Kžebřky/ falešné Kljče/zč. se nassli/ a on z stra-
ny pokračeného z Boží Saukupa/ od kterého by ty při-
něm nalezené Wěcy byl dostal/ postawiti nemohl/ Kdyby
Inquisit w času Tločným protulowaním/ w náhledem z bo-
hatnutí/ marnotratným mchánj/ přjliž lacyno prodaných
wěcy/ wyhljdnutj příležitosti/ podezřelem wyptáwanj/
samo magicý wědomosti/ kdeby pokračené wěcy se nale-
sti mohli/ přeswědčen byl/ zč.

§. 19. Vlacházegi se syce gestě giné mnohé nesseslech-
nosti/ gačož Laupežnictwí/ Wraždělnictwí/ Swodnic-
stwí/ a Kurewstwí/ zč. Poněwadž wšak taky w těchto ge-
denkaždý/ snadno z těch tuto postawených giných s těmi
ted negmenowanými Zločinnostmi/ gačoauz takauz společ-
nost

40 Articulus Deci: Tertius. § 20. § 21. § 22. § 23.

nost magicými důvělosti/ a důwody / se řjdiťi muže: pro-
čez gestě toliko toto opakowati chtjti Řáčjme / aby Prá-
wo (gať řečeno) powšsech těch/ a giných wyhledáwagič-
nostech pilně se doptáwalo/ to náležitě/ a zagisto wyzdwj-
hlo / patrně a zřetelně sepsalo/ pať na to (gestliby w tom
immediate nadáno bylo) spozorowánjm wšsech okološto-
gičnostech / a těch Platnosti/ neb Interlocutoriě, aneb abso-
lutě wypowieděno ; Kdyby pať Naučenj zapotřeby bylo/
wšsechno spolu s Actami, neb Spisy/ (tať gať brzo nasle-
dowati bude) o naučenj odeslati má/ a

§. 20. Gaťož až posawád za přjčinau/ Přiznánj Zlo-
čjnosti společně spáchané / nemalá Pochybnost byla / gať
dalece takowé Wyznánj při Práwě pozorowáno/ a zdali
w Hrdelnjch Wěcech / Hlawnj / neb toliko Interlocutornj
Weypowěd / totižto k vtrpně Otázce wyswětlená býti by
mohla; Pročez to budaucně takto mjtj chtjti Řáčjme/ že
kdyby nasledugicých pět okološtogičnosti / při Společnj-
ku Zločjnosti se wynasslo / tim / a takowý za dořkonaleho
Swědka držán / a na geho Wyznánj tať dobře (wšsť s
pozorowánjm toho / co brzo nasledowati bude / obwzla-
stně pať při Instancý giněmu Práwu nepodrobené) gaťo
na giněho dořkonaleho Swědka wyrěknutj / ortelowáno
býti muže / totižto :

§. 21. Předně má ta gistá Osoba/ na řterau Spole-
čnjř Zločjnost wyznáwá / takowá býti / proti řteré z stra-
ny toho přjčiněnj se domeysřleti muže / to gest/ proti řte-
ré gestě od ginud důwody před rukami byli / genžby ga-
ťáž taťáž přařsumpcý / neb dumysřlenj z strany / na tu Oso-
bu s řjtané Zločjnosti působiti by mohli.

§. 22. Za druhé/ řdyby wdaná Osoba / wdáwagi-
cýmu se nebyla gmenowala/ nýbrž otázřka Generaliter, neb
toliko na samý řtuteř / a té okološtogičnosti postawená by-
la/ a nato :

§. 23. Za třetj / má Přiznalec vlastně na wšsechny
okološtogičnosti/ přjležitosti/ Towaryřřtwo / řas/ mjsťo/ řč.
tázán / a negmeně gedna neb druhá okološtogičnost od
ginud

ginud bezpečně wyzdwijena / a žádná za neprawdiuau
vznana býti.

§. 24. Za čtvrté / gest za potreby / aby společníku/
gineho syce nic / coby geho od Swědectwj zawrhovati
mohlo / na proti postaweno bylo / krom to samé / žeby au/
častnjkem Zločinosti byl ; Pročež bedlivě wyhledati se
má / zdaliž ? a odkud Příznalec s Gistencem w Přatel-
stwj / neb w Nepřatelstwj byl / aneb zdaliž syce takowé
zlé Powěsti a lechkeho Swědomj gest / a o něm se domeg-
fleti mohlo / žeby ze Zlosti/druheho do Vlesštěstj wwedsti
chtěl.

§. 25. Za páté / má Příznalec w takowem přiznání/
necht se bez / neb w Mučách stalo / až do Smrti stálý býti/
na ně vmějti / a tak Prawdu swého Přiznání swau Dussy
potwrditi.

§. 26. Protož taky chrti Ráčjme / tu / strze zlý Oby-
čeg / příljž daleko extendirowanau Reguli : Complici non
creditur, nisi torto, to gest / Společníku se newěř / lečby to
mučami neb autrpným Práwem dolhčil / tak dalece wy-
gádřiti / že syce / kdyby z Gistenec w takowé Zločinosti
přeswědčen byl / kteraby bez Pomocníka provedená býti
nemohla / on pak společníky swé / wzdy tagiti chtěl / tako-
wý Inquisit k wygewenj / předně strze ostřegssý Artykule / a
z giných giž wyzdwijených Act, neb Spisůw / blissý wza-
té Otázky / y Autrpně přitucen / wssak přitom stupni / kdež-
by načizeným způsobem společníky wygewil / pozustawe-
no / a nikoliw k dalsšymu syce nasledugicýmu Stupni př-
kročowáno býti má ; a když tak přiznání se stané / zmuče-
ný následowně taky při swé Doprawě až do Smrti (gať
giž praweno) stálý zustane / muže na to Práwo Ortel
wynešti / na proti tomu

§. 27. Někda nedowolowati / aby ten Inquisit, genž
na swem wdání / a dobrowolnem wjry hodnem přiznání
společníkuw / k tomu cyli a koncy gestě vtrpné aneb s
předstawenjm Mistra Poprawnjho s geho k Mučenj pa-
trícými Vlastrogi / tázan byl / tak aby strze Mučy takoweg
Prawdu swého wyznání potwrditi musyl ; Poněwadž

42 **Articulus Decimus Tertius. § 28. § 29. § 30.**

tudy takowému/ pro přiznalau Prawdu mučenemu Czlo-
wěku nemalá Přčina by se podala/ své Přiznání odwo-
lati/ a buď z Bolesti/ neb oskltivosti třebaš Salešně vda-
ný tim twrdossyněgi potwrditi/ aneb dokonale wšsechny
Společnjky zatagiti/ nic wšsať meně/ kdebý negať Inqui-
sit z giných Přčin/ k wygweni Prawdy/ aneb (gať swrch
praweno) gmenowaní Společnjkůw utrpným Práwem
přidržán byl/ dost gest na tom/ když při swem Wyznání/
a okološtogičnem gmenowaní Společnjkůw/ zustané / a
wrtkaweg negni/ nikoliw pať aby toliko Stálost Inquisi-
ta se stusyla/ dále s utrpným Práwem pokračowáno býti
má/ nebo.

§. 28. To (gať teď podotknuto) stále Přiznání/ Mu-
čený hned zastawuge/ a ne tak snadně samemu Autrpne-
mu Bolest/ a nebezpečnému Wyrknutí/ nýbrž tomu in Ban-
co Juris, a na Místě Poprawnjm třetí den potom sřdnatě
opakowanemu Přiznání/ a když Inquisit až do Smrti na
tom setrwá/ dokonala Wira se dáwa.

§. 29. Kdyby se tak dwa Společnicy se wšsemi swrch
prawenými Spůsoby/ na třetjho/ též gať podotknuto sy-
ce podezřeleho Czlowěka přiznali/ we wšsech okološtogič-
nostech se sřownáwali/ a na to vmřeli; ten pro Convicto
neb za přeswěčeného držán/ a gaťoby sřrže gyně dobře za-
chowalé dwa Swědky přeswědčen byl/ odsauzen býti
má/ wšsať.

§. 30. Krom Šločimosti/ Czar/ a Kauzedlnictwj/ w
řterěžto na same společnjkůw wyznání/ nesiť se promede
gaťkoliw pro tak mnohé zběhlé Podwody/ a sřrže Chy-
trost zleho Ducha/ nawržené Neprawdy/ ne hned
tak/ snadno/ ani k Utrpnému Práwu/ ani k
Pokutě přistaupiti nedowolugeme.

ARTICVLVS XIV.

Gakým Spůsobem / provedené vyhledá-
wagičné Ačta neb Spisy k našemu Kralow: Wrchnj-
mu Práwu spolu s žadáním Vlaučení w teď
začátku podotknutých Případnostech ode-
slané býti mági.

§. I.

Něwadž (gak podotknuto) Vlaučení žadati
od ginud / leč od našeho k tomu dostatečně
spůsobenému Appellationu Tribunálu na Hradě
Pražském / žadati se nemá / takové pak ža-
dati in Casibus Criminalibus arduis & dubijs, wšem / gak
Zemským / tak Městským Práwum vloženo gest / když do-
legšy Saudce na provedené Ačta vyhledáwagičnosti /
sám wyřknauti budto nemůže / aneb taky k tomu per Ex-
pressum žádného Vládání nemá / pročez taky při tom do-
konale zanechawati Račime / a ačkoliv při Ačtech neb Spi-
sech vyhledáwagičnosti žádné obwzlasťstij Inrotulati / neb
Popisu zapotřeby negni / nic wšak méně magi wzdy ty
(gak giž sem tam dostatečně nařženo) provedené Ačta
Inquisitionis. Předně / Wssechny. Za druhé / čitedlně psá-
né. Za třetí / Kus od Kusy Pečeti Práva stwrzené / aneb
Za čtvrté / wssechny Ačta w hromadě sepsané / Za páté /
Authentycky / s Swými Práwými Originali Colationýrowa-
né / a gak praweno Pečeti Práva stwrzené býti / tak že
tudy wšemu Podvodu neb Galšy se vyhne.

§. 2. A tak spořádané Ačta s Žádostí o Vlaučení gak
brzo možné / k našy Kralowšké Appellacy do Prahy s bez-
pečnou Příležitostí neomylně odeslati / a odtud dalššyho
Vlařžení očekawati se má.

§. 3. Aby ale takové Ačta lepegi spořádané / a pokaž-
dý w čas nastále Potřeby reproducýrowané býti mohli ;

Každě Právo se zavazuje/ všechno to/ coby k Pozna-
menání patřilo/ do svých pořadně k tomu ustanovených
Rněh Právních/ k budoucí Pomědomosti věrně a dofo-
nalé w nesti dati/ k ostatním pak Actum bezpečně a dobře
zaopatřené Mjsto ustanoviti/ w kteremby pilně a pořá-
dně složené a zachované býti mohli.

ARTICVLVS XV.

Iterak z Gistenec v Wězení chován
býti má.

Alkož z Gistenec ne podle své vlastni/ nýbrž
Práva vůle žiti býti má/ Obecnímu do-
brému nápodobně na tom záleží/ aby se s ním
syce mírně/ však aletaty tak bezpečně zachá-
zelo/ aby tudy Spravedlnost žádného strácení/ Právo
žádné hanby/ a z Gistenec na svém Zdrawí žádné au-
hony netrpěl.

§. 1. Pročez velmi zapotřebné gest/ aby gedno kaž-
dé Právo dobře pozorovalo/ by z Gistencý všechna
Communicacy/ rozmlauwání/ Correspondency a podmět
s geho Společnjky dokonale/ s ginými pak/ kteříby w
tom přčinění vdané nebyli/ muže w gednom Wězení dr-
žán/ s wegmi Přáteli/ známými/ a ginými Lidmi pak/
obwzlastě před držaným Summárním Examinem, a w ten
čas rozmlauwati/ nápodobně když Zločinost gest zgew-
ná/ a obáwati by se mohlo/ aby z Gistenec pod tím časem
z Wězení sobě nepomohl/ a buď Ged/ neb giné škodli-
wé Ljky/ neb čarodegné Powěrné/ Zatwrdilost/ neb necy-
tedlnost spůsobugicý wěcy/ aneb příležitost k wyučení/ neb
Swědkům Porussení/ gemu zamezeno býti má.

§. 2. Syce bytby gestě wětšší Zločinec byl/ gemu
wždy se všemi poctiwými Lidmi w přítomnosti Žalárnj-
ka/ neb Hospodáře/ na hlas/ a o Wěcech dowolenegh
(krom Spowědnjka/ a Lekaře/ kdyby z Gistenec spowj-
dari

dati se chtěl / neb se rozstona / sijní potagmo o Dusse a Těla Nemocy rozmíluwati / dovoleno býti má.

§. 3. Aniž taky nemá každý hned do Želez / Klády / Tmy / Smradu / Vlečistoty / a těm podobné bjdy vvržen / tak žeby genu snad samau Smrt / než takový Žalář vystáti / snázeji bylo / nýbrž má Wězení tak opatřené býti / aby Wěznowé na Těle a Zdrawj žádné škody newzali / též aby Můži spolu s Ženami w gednom Místě nezustávali / obwzläště pak.

§. 4. Má Práwo o to Peči mti / aby gednomu každému Wěznj potřebné Wyživenj a Sfacstwo / Nemocným a sšest Vledělkám pak naležitá Pomoc spůsobená / takowé dle vyznánj Lekaře od giných do čistotněgšýho / wzdy wssak dobře zaopatřeného místa přenesené / a dle možnosti zaopatřené býti mohli / a to

§. 5. Co se wyživenj dotýče / má každý Wězeň / kterýby se sám obživiti nemohl / negmeně čtyry kr: denně myti / bylaby pak Osoba od Stawu neb lepšýho Pomolánj / to každemu Práwu swobodno pozustává / kterak by takowého chowati chtělo.

ARTICULUS XVI.

Práwu Vtrpnem.

Alkož pak po každý k dokonale weypowědi / to gest / buď k odsauzenj / neb oswobozenj přikročeno býti nemuže / nýbrž častěji z Gistenece někdy toliko od vyhledáwagičnosti proti pšebné neb austné Připowědi / pro nedostatek sylněgšých Důwodůw propustěn / aneb genu / kdyby obwzläště dobrého obcowánj byl / Juramentum Purgatorium Přisaha / kterau se ten gistý od té na něho sčítané Zločinnosti / očistj / wynalezmutá / aneb dokonce kdyby Potahy za Polowičný dokaz držané býti mohli / az Gistenece syce podezřelá zlé zachowalá Osoba byl / k Vtrpné Otázce se odděluje
saudi

46 Articulus Decim: Sextus. §1. § 2. § 3. § 4.

Pročez w případnostech welkého Powážení potřebu-
cích / a pochybných / dolegššým Práwum o Tlaučení se v-
cházeti / Powkazugemé / wšak ale předsewzeti Vtrpného
Práwa / též taky / kdy ? a proti gakým Lidem s takowým
pokračowano býti by mělo / tuto Tlařizugemé.

§. 1. Předně nemuže gedentkaždý s pohrúškau Vtr-
pného Práwa / meněgi pať skutečným trápením tázan bý-
ti / takowý gsau wššychnj ti / kteřj od toho / buď nadáním
oswobozenj / aneb od Práwa Vtrpného vyhrazenj gsau /
gaťo / Ženy těhotné / které wšak dřjwé strze Bábý přissez-
né / neb w nedostatku takowých / strz giné poctiwé / w tom
dobře zběhlé Ženy / bezewššeho Podvodu přehledané
býti magi / Ssestnedělky / possetilj / neb od Přirozenj na
rozumu nedostatečnj / hluchj / němj / střessťenj / nebezpe-
čně nemocnj / řč. Gaťoť y ti / kteřj w welkých Powiño-
stech a Dustogenstwj postawenj gsau / gaťoť nasse Cýsař-
ské a Králowské Raddy / Doktoři / Wladykové / krom w
aurázce Nleywššého Božského y Lidského Dustogenstwj /
a w ginššých hroznych Šločinostech.

§. 2. Giné mužau Vtrpnau Pohrúškau přestrassenj /
wšak nikoliw skutečně na ně Ruka wložená býti nemá /
gaťo nezletilj neb syce mdlj Lide / řč. Item

§. 3. Ti kteřj negaťkau škodu / neb Ránu na těle ma-
gi / a takowá podle Swědectwj Lekaře / kdyby trápenj na-
sledowati mělo / se rozššýřiti / neb zwětššyti mohla / při ta-
kowých buď s celem trápenj / se poodložj / aneb toliko ten
Stupeň / kterýmby Škoda / neb Rána zwětššená byla / se
opaušstj ; Pročez tehdy we wššech takowých Příběžých /
kdeby nětco z strany Přirozenj Zdrawj / neb Šyle z Gi-
stence wyhledati se mělo / Práwo wyhledawagicý gedno-
ho Přissežného a dobře stusseného Lekaře neb hogitele
Ran / ř zhlýdnutj z Gistence wyšle / který následowně po-
dle spůsobu té Wěcy / swau hodnowěrnan přisseznau Rela-
cý neb Spráwu včiniti má.

§. 4. Wšak když Osoba má mučená býti / Poruče-
nj pať toliko prawj / aby s předstawenjm Mjstra Doprawa-
njho

njho se wssmi k Mučenj patřicými nástrogi tázaná byla/ takowé Poručenj má se w tegnosti zachowati/ na to wssak magi se dwa Přiseznej Řízcency spolu s přisezným Písařem/ s Gistencem do Místa Poprawnjho vcheyliti/ geho přede- dně: by raděgi bez mučenj Prawdu powěděl/ pohnutě- dlně napomenauti; ty proti němu čelící Potaby přede- stříti/ wssěchno coby k ostré Dotázce přislusselo/ neginác/ než gakoby skutečně mučen býti měl/ předložiti/ a připra- witi/ gemu Inquisitu Kata/ a wssěchny Vlastroge předuká- zati/ Swětla rozswítiti/ Inquisita na gisté Otázky pořá- dně tázati/ takowého s Odpowědi geho (gak giž pra- weno) šrže Actuarium z Vst do Pera se wssmi Znamení- mi a oklostogičnostmi zaznamenati dáti/ a slowem wssý Pilnost wynaložiti/ aby z Gistenec k wygweni Prawdy/ wssak bez Připowědi kdyby k Zločínosti/ na kterau se táže/ se přiznal/ negaké Milosti/ neb Polehčeni/ nýbrž dobro- wolně přiweden byl;

§. 5. Kdyby tak Přiznání nenasledowalo/ má Práwo z Gistence/ s předcházegicým Napomenutím/ že se gemu gestě negaký čas k rozmyslenj propučege/ potom wssak takowé Trápenj zagisté předsewzaté bude/ do předeslé- ho Wězenj wedsti/ druhý Den/ nato ten s ním konaný Examen gemu přečjsti/ a zdalí k ničemu wíce se přiznati/ neb přidati by nechtěl/ geho se tázati dáti.

§. 6. Kdyby pak Trápenj gedným/ neb toliko druhým Stupněm/ a ne celá Tortura se nařídila/ má syce takowá nařizeným způsobem wykonaná/ wssak ale to Uařizenj tak w tegnosti zachowáno a s nim tak pokračowáno býti/ aby z Gistenec neymensšyho znamenati nemohl/ gak dalece mu- čen býti má;

§. 7. Kdyby pak nad z Gistencem celá Tortura wy- konati se měla/ má předewssým napomenut býti/ aby rači w Dobrowolnosti bez nastawagický ostrosti/ neomilnau Prawdu powěděl/ gestliby se k tomu wssak přičiniti ne- chtěl/ na to teprwa takowá sním se wykonati.

§. 8. Stupně Utrpného Práva gsau nasledugický Pr-
wňj

48 **Articulus Decim:Sextus. §9. §10. §11.**

wnj Wazba / aneb Ssněrowanj. Druhě / Přiloženj Pa-
lečnic. Třetj / kde Přechměj brozně / a buď žeby Pale-
čnice / a whozenj na Řzebřík z swrch prawených Přčin a
okolostogičnosti vžiwati se nemohlo / sšraubowacý Boty.
Čtwtřé / Whozenj na Řzebřík / a sucha Tazenj. a Páte/
Oheň.

§. 9. Přičem obwzhláště nasledugicý pozorowáno /
buď že. 1. Mučenj toliko s obyčegnými Nástrogi. 2.
Gedno po druhem / gať nynj podotknuto. 3. W takowě
Mře a spůsobu / aby Přirozenj a syle z Gistence (gať w
přitrosti aby nětco působilo / tak taky Mírnosti / aby snad
takowau gemu na Těle a Zdrawj nenaprawitedlnau
Sškodu neučinilo) srownalé bylo. 4. Ne přijlž dlahé.
5. Obyčegně před Polednem a s lačnými Lidmi. 6. w sse-
dnj Den. 7. Porádně a newystawitedlně / w gednom půl
Dnj / kdyby z Gistenec wzdy w Zapiránj trwal / wykona-
né býti má.

§. 10. Gaťož pať častěji se přitressilo / že některj giž
před tim Mučenj / neb obwzhláště sylneho Přirozenj Zide/
wětšým pať dilem k twrdossynemu Popiránj nachylnj Ži-
de / když mučenj pořád se děge / to takměř necytedlně / a
bez od nich Prawdy wymoženj / mučy wystogi / Pročež
muže (wssat toliko podle / od nassy Kralowstě Appellati
dřiw w zateho Nlačenj) wtrpné Práwo w dwa y tři dni
rozděleno a konáno býti.

§. 11. Kdyby pať přítomné Práwnj Osoby wyděli /
že z Gistenec / bez Nebezpečnstwj Žiwota Trápenj by wy-
stati nemohl / žeby stracený bez sebe byl / aneb nenadálau
Sškodu / gaťo Průtrž neb negatě Pučnutj w Těle zč byl
trpěl / má se y hned s Mučenjm poodložiti / gemu dosta-
tečně prostředky k občerstwenj / a příležitost k dosahnutj
předesslého Zdrawj spůsobyti / a podle Powahy té wěcy
takowě Mučenj / buď až do dalsšyho Nlaženj zanechati /
aneb kdyby z špatné mdloby zase k sobě / a znebezpečn-
stwj Žiwota neb negatě welké Sškody přissel / zase dále
předse wzyti.

§. 12. Gest pak powiňost Práva/ obwzlasťte náleži-
té zaopatření včiniti/ aby od Pisáře wssěchny slowa/ Zna-
menj/ oskřliwost/ diwenj/ dle možnosti patrně/ a bedliwě
zaznamenané/ nemeně celý Příběh utrpného Práva/ co
z gistenec v představenj/ přiwázanjm/ při Palečnicých/ zč
odpowjdal/ gať wyhljel/ se strachowal/ neb lekal/ zč.
gať dlouho geden Stupeň trwal/ gať dokonán/ a druhý
začatý byl/ co mezy tím se zběhlo/ gať wssěchno wykona-
no/ spolu od Mučence wydanými Znamenj Bolesti/ za-
znamenán byl

§. 13. Hned gať z Gistenec Prawdu powjdati začně
má se s trápenjm poodložiti/ a gemu dostatečná Swobo-
da bez opakovánj skutečných bolesti/ k odpowjdánj na ty
gemu předeštěné Otázky zanechati/ naproti tomu/ byli-
by z Gistenec tak nemocný/ žeby hned z Počátku/ aneb
dřiw dokonánj Prwnjho stupně Mučenj/ k něčemu se při-
znal/ wssak kdyby mučenjm gemu vleččeno bylo/ to zase
zapjral/ má w takowé Případnosti/ bez ohledu z Gisten-
ce Přiznánj/ ten nedokonalý Stupeň/ nadjm syce do-
konalé/ wssak bez dalsšyho zosťrenj/ to gest/ aby se tauže
tahnauti/ neb sšraubowati měl/ dokonán/ pak potom při-
znánj od něho přigato/ kdyby ale w popíránj trwal/ wzdy
dale Mučenjm pokračowáno býti/ ku Příkladu?

§. 14. Z gistenec gsauce k Utrpné Otázce odsauzen/
když gemu Kat Palečnice přikládá/ a toliko přitahowati
začíná/ on se přiznává/ když ale Palečnice se sundagi/ a
dale se nemučj/ wssěchno zase/ buď hned/ neb tehdaž/ když
in banco Juris se táže/ odwolává a zapjrá/ w tom Příbě-
hu/ má Práwo y hned po stálem odpjránj z Gistence/ kdy-
by w tom trwal/ znova zase/ s Palečnicemi stžiti/ a bytby
se přiznawati/ neb wjce neodwolawati/ připowjdal/ neb
taký skutečně přiznal/ nad njm obyčegný Spůsob Pale-
čnic) wssak tak/ gať giž gednau ponawrhuto bez z osťře-
nj) proveden býti/ Tu/ bezpřikročenj k druhemu Stu-
pni/ wyznánj geho za přiznalé přigaté naproti tomu/ kdy-
by z Gistenec/ y giž po provedenem prwnjm Stupnu Mu-
čenj na podané Otázky přiznati se nechtěl;

50 Articulus Deci: Sextus §15. §16. §17. §18. §19.

§. 15. Právo s Mučením tak dalece pokračuje / až on / buď se přizná / neb mučení nařízeným způsobem se dokoná / a bytby potom z Mučený w trwagicých Bolestech / k Zločinosti se přiznal / naproti tomu takové zase odvolal / nezačne se syce zase od Palečnic / neb od jiného již provedeného Stupně / nýbrž od nasledugicýho Sucha tažen / aneb Respectivě s trawagicých Bot / a přiznání / jeho proto nepřestává / až ten Stupeň obyčejným způsobem / a gať nedávno vysloveno / proveden gest.

§. 16. Kdyby však Utrpné Právo / gať nyní nařízeno / z Gistencem se vykonalo / on pak své přiznání / buď hned / neb brzo na to by odvolal / nemá se z Gistenec bez nových důvodů gestě gednau mučiti / nýbrž každé dolegšší Právo powinno bude / ten Příběh / na Tassý Králowstau Appellati o Tlauceň wznešti a bytby :

§. 17. Inquisit dokonce k ničemuž se nepřiznal / magi se wzdy předce wssedny Examina spolu znova se vyslytými Důvody / swrch nařízeným způsobem / tam o Tlauceň odeslati / přičemž Nly gestě.

§. 18. Toto obwzlasťně nařízeno miji chceme / aby / ačkoliw / když dolegšší Právo proti někomu / Utrpné Právo wyřkne / on per viam Appellationis k Tassému Králowstému Wrchnímu Právu Autočistě své wzyti muže / pokudžby odtud rozeznání nasledowalo / k Tlám se w tom dálegi vchazeti dowoleno býti nemá.

§. 19. A když tak Právo Utrpné provedeno / aneb již tak dalece gest přišlo / že z Gistenec strze Mužy / na swých Zludech skutečnau škodu trpěl / magi se předewšým gemu od Mjstra Poprawního takové dobře zase naprawiti / a wssedna potřebná pomoc / odpočinutí / a wychování zapatřiti ; když Bolesti vlewili / z Gistenec třetj neb čwrtý den / po wystalých Mužích (pokudž býti muže) do obyčejného Právního místa weden / gemu to w trápení stále přiznání / kus od kusu we wšsy mirnosti / a bez dalších Pohružek přečteno / a zdali při takowem pozůstává / aneb gestě to / coby snad jeho Swědomi obtěžowalo / přidati chce /

chce / tážán / geho odpověď Právně zaznamenaná / býti má / a ačkoliv

§. 20. Dřív Předsewzetj Vtrpného Práva / neb Mučenj / k wegstraze / a Překáženj wšech ďabelských Kunstůw / z Gistencum / částěgi spůsobené necytedlnosti / wlasty po celem Těle ostrěhané / a spolu taky Duchownj Prostředky se vžjwagi nic wšak meně / má se Mjstru Poprawnjmu / a geho Čzeledi / na negwegss zapowěděti / při Mučenj žádných powěr nevžjwati / a strze takowé / neb přílišnau vkrutnost / přiznánj Prawdy wymocti.

§. 21. Posledně / když gich wjce k Vtrpné Otázce / od sauzeno gest / má Práwo (kdyby od Uás / neb od Uassý Kralowské Appellaci / gináč nářženo nebylo) pořáždý od mdleggšýho před Sylněgšým / od ženy před Můžem / a slowem wzdy od toho začít / od kterého by dřiweg wygwenj Prawdy dauffati se mohlo.

§. 22. Poněwadž pať Vtrpné Práwo / toliko w těch Případnostech / a Šločiňostech / které Pokutu Šrdelnj po sobě táhnau / obyčegně se vžjwá / z příčiny té / aby prostředek / kterým k pokutě přigiti se hledá / nebyl twrdšý / než samá Pokuta / ty Šločiňosti pať / které po sobě Šrdelnj / a neb té blissau Pokutu táhnau / gestěby gmenowané nebyli ; Pročež chtjti Ráčjmě / takowé wětšým Dilem w krátlosti tuto předstawiti : Předně wlastnj Šločiňosti wypsánj / neb Příběh / pať potřebné na to z Gistency předstawiti se magicý obwzlasťnj Otázky : Dale ty okolostogičnosti / které Pokutu obyčegně s ostrugi / a které takowau podle Práva zlechčugi / každemu Práwu patrně předstawené býti magi / a když gať Obecně / tak y obwzlasťnj každé Šločiňosti Potahy giž se zaznamenali / pročež nasledugi tuto takowé obyčegně okolostogičnosti / které Šločinost obtěžugi / a Pokutu / buď ostrj / neb zlechčugi / to gest Saudce k tomu přiwedsti mohau / ostrěgšý neb lewněgšý pokutau z Gistence potrestati.

ARTICVLVS XVII.

¶ Potazých neb Eksplozogičnosti Zločinnost zmenssugichých.

S Akowé Eksplozogičnosti gsau. Předně/ Mladý wěk Zločince/ a přitom vyznalý nerozum/ gačo když Mladenec gestě osmynáct/ Dívče pak patnáct Let wěku swého nedokonaló.

§. 1. Za druhé welmi welký/ a mdlý wěk/ genž dětinstwí se přirównáwa.

§. 2. Za třetj/ těžká Nemoc/ neb vstawičná Mdloba/ Zdrawj/ zmenssuge syce tělesné Pokuty/ gačo wymršťanj/ Obecné djlo/ ič. Wšak kde se pro welkost Zločinnosti Hrdelnj Pokuta ukládá/ tu s Exekuci kdyby z Gistenece Nemocný byl/ až do geho vzdrawenj poodloženo/ s tím pak/ genž pořád w Mdlobách/ neb nedostacých by trwal/ pořád pokračowáno býti má/ dále zmenssuge Pokutu.

§. 3. Za čtwrté/ Melankolige/ neb Krwé Kalnost/ bytby syce dokonalé Lidský rozum neodnjmala/ (neb takowé Případnosti dokonce žádná Pokuta místa nemá) když takowá strze Lekáře provedená by byla.

§. 4. Za páté/ welká hlaupest/ w těch případnostech/ které Prawem Přirózeným syce zapowěděné negsau.

§. 5. Za šesté/ nenadále opilstwí/ genž Cžlowěka wšeho zdrawého Smyslu zbawuge/ a Zločinec po wýstřízliwení opravdiwě/ buď o Skutku dokonce nic/ neb málo by wěděl/ a samemu Opilstwí winnu přičítal/ takowého litowal/ a syce před Opilstwím nicby se nebylo zběhlo/ coby k přípravě/ w Opilstwí spáchaného Skutku přiwlastniti se mohlo/ Tlapodobně

§. 6. Za sedmé náhlá a z podstatné Příčiny/ a slusně cytedlnosti pocházegicý Horliwost/ což wšak wíce vyznalosti

Articulus Decim: Septimus. §7. §8. §9. 53

losti každého Saudce / se zanechává / než aby se za Prá-
widlo / neb Reguli klásti mělo.

§. 7. Za osmé / Když Zločinec před vdáním / z samé
litoosti / a ne z pochlebnosti sám dobrovolně na sebe žaluge.

§. 8. Za deváté / Když Zločiňost syce powědomá /
skutek pak Zločiňosti by scházel / a Vtrpné Práwo / pro ne-
dostatek takového / vložene býti nemohlo.

§. 9. Dále / co se Zločince syce dobře a Křesťiansky
wedeného žiwota / dlabýho / těžkého wězenj / vdánj / neb
Prozrazenj giných Sřudcůw Zemských / s podštytnutau
pomocy / k gimanj gich ; Zaslaužiloosti proti wlasti / Wzá-
ctnosti Přátelstwa / skusenoosti w obwzlasťnym Vmění / po-
hnutedlné Přjmluwy / odpustěnj škodu trpicýho / Vro-
zenosti Krwě / ič. dotýče : od těch a podobných / nemá se
Saudce k zlehčěnj té / od Práva předepsané Pokuty / ni-
koliw pohnauti dáti / nýbrž gen toliko klám se wybražu-
ge / podobné přednessené pohnutedlnosti / při pohledá-
wané milosti w powážěnj wzyti / a podle powahy Wěcy /
buď dobrotiwost / přjkrosti předstawiti / aneb běh / a prů-
chod Práwu zanechati.

ARTICULUS XVIII.

S Potazých / a Skolostogičnostech Po-
kutu Zwegssugichých.

Kdyby někdo w gednostegnem přečiněnj / častě-
gi zhřessyl / proto samé Pokuta (lečby w Prá-
wých gináč patrně wyměřeno bylo) obyčeg-
ně se nezostřege / leda žeby / pohorssenj weliké /
Zločiňost swýwolná / častěgi opakovaná aneb přjliš zwy-
klá byla / muže pokuta zostřená býti.

§. 1. Kdyby Zgistenec dwognásobnau Zločinnost
spáchal / z kterých každá Hrdelnj pokutu na sebe by wsta-
howala / w takové přjpadnosti / nemagi Saudcowé obě
spolu / nýbrž toliko tu pokutu vznati / kteraby mezy dwě-

54 Articulus Deci: Octavus. § 2. § 3. § 4. § 5.

ma negostřegššy byla/ gačo ku přikladu: kdyby někdo Krádeže/ a Nálečnictwí se dopustil/ ten gačožto Nálečnické Kolem odprawený/ naproti tomu/ kdyby se někdo velmi zle qualificirowaného Zloděgstwí/ a spolu takové Wraždy/ kteraby toliko Pokutu Měče na sebe wstahowala/ dočinił/ takový ne Měčem/ nýbrž podle vlastnosti Krádeře wyměřenau Pokutau odprawen býti má.

§. 2. Zběhloliby se pak negaké obwzlasťe hrozné Přechiněni/ neb dwoge velké po spolu/ Saudce obyčejnau Pokutu wětššyho/ pro menššy Přechiněni Klesťemi vstřknutí/ sinegťánim až na Rozhrání/ Ručy vtnutím/ neb Ržemením tažením/ s wyzdwižením na Špic Hlawy/ neb zawěšením giných Ludíu po Sylnicech/ a podobnými/ wšak s obwzlasťním rozmyslením a powahau se zbýhagicých okološtogičnostech z ostriti muže.

§. 3. Kdež naproti tomu dwoge Přechiněni se zbýha/ z kterýchžto gedno Hrdelní/ druhé pak Žiwot netratící/ neb Extraordinární Pokutu na sebe wstahuge/ dosti gest na tom/ když toliko Hrdelní Pokuta proti Šločince se vžná/ gačo nápodobně taky w giných tělesných Pokutách/ kdyby gich Šločinec wíce zaslaužil toliko na gedné/

§. 4. A syce neyostřegššy dosti gest/ lečby přechiněni velmi pohorššiwé/ a mnohé byli/ za které tělesná Pokuta/ obecnemu dobrému/ a wěregně se obawagicému pohorššení zá dosti by newčinila/ w tom přiběhu/ taky dwogi po sobě snesytedlná trestání wložená býti muže/ gačo ku Přikladu; na Planýři bez aneb s Metlami/ s Měčem neb bez Měče/ s Prowazem na Hrdle zawěšeným státi/ celá/ neb polowičná mršťání dostati/ a z Země wypowěden býti/ zč. wšak.

§. 5. Nemůže gedna Tělesná/ a druhá peněžitá Pokuta/ to wšak předce strže Práwo a Ortel wžnáno býti/ aby škodu trpicému z Šločince Statku/ pokudž při Prostředcích gest/ w tom/ w čem škoda se stala/ quoad privatum náhrada se učinila/ co pokradeno/ se nawrátilo/ neb zaplatilo; Dítě se wyžiwowalo/ a tak dále/ podle vlastnosti/ a místa každého přechiněni/ wloženo býti muže.

§. 6. Co

§. 6. Co se pak obtěžugicých okolostogičnosti samo w sobě dotýče / ty / genž Speciem Zločínosti gměnj / gažož tu gsau wssechny ty / které z samého Skutku / neb Zločince / aneb škodu trpicýho Osoby / z náchylnosti / z připravenj / z Msta / z způsobu neb z Času / zč. wzyti se mohau / obssyrněgi teď dolegi se Specificirugi / též w každé wyhledawagičnosti / gažožto neypředněgssý se pozorowati mági ; Ty obtěžugicý okolostogičnosti pak / které zostřeni Pokuty s sebau přinášegi / záleži z krátka w následugicých.

§. 7. Kdyby z Gistenec pro swüg giž předešlé zlé wedený Žiwot od Práva gednau potrestán / neb od Tlas Aggratyrowán / a gemu zaslaužila Pokuta / neymilostiwěgi prominutá byla / on wsšak by se nepolepssýl ; Kdyby giné k zlemu swáděl / lšiwě / nebezpečně a vkrutným Spůsobem na Privilegirowaným mýstě / s welkým pohorssenjm / w zarmaucených / a nebezpečných Časích / gaž w čas Moru / Wogny / Gladu / škody od Powětří / a Ohně / Zločínost byl spachal ; Kdyby ti / kteréž Zločínost přetrhnauti mohli / neb měli / takowau sami spáchali ; Když od těch se staně / kterým škodu trpicý Osoby k ochraně / k cwičenj neb opatrowanj odewzdané a swěčené gsau / zč. Což wsse následowně při každé Zločínosti obssyrněgi se wyswětluge.

ARTICVLVS XIX.

Gažým Spůsobem Zločincowě podle Zaslaužilosti / a gich Okolostogičnosti / strážstánj býti magi.

Kdy Zločinnostmi gest neyhorssý / a neyohavněgssý Zlořečenj / w kterem také strže Swaté Swátosti / Kány / Kříž / a Vmučenj Spasitele zaumyslná a z paubězlosti / zlořečenj se zawjrá /

wjra / takowé nic giného negni / než proti Pánu Bohu
 wšsemohaucýmu / geho Uleyčistotněgššy Matce / neb pro-
 ti milým Swatým / které buď slowy / neb skutkem se dě-
 ge ; Raubánj / kdež totiž / někdo Bohu / neb geho Swa-
 tým nětco přičítá / připisuje / neb odjímá / což Gemu / a
 jim přináležj / a příslušj / neb nepřináležj / a nepřislušj ;
 Tu Zločince se tázati má / proč tak proti Bohu zlořečil ?
 gakými Slowy ? w kterým místě ? a Času ? w či přítom-
 nosti ? zdali od někoho / a koho / též kolikrát w tom na-
 pomínán a trestán (neb ti / genž to poslauchagi / a mlče-
 gi / nápodobuě trestu hodni gsau) Proč po stálem napo-
 mínánj / Zlořečiti nepřestal ? zč. Pokuta Zlořečenj / neb
 Raubanliwosti / w neywyššým Stupni gest / pokudž slo-
 wy spáchaná / Gazyka týlem wytaženj / kdyby pak Skut-
 kem provedená byla / vtnutj Ručy / a w obogi případno-
 sti Těla na Prach spálenj.

§. 1. Kdyby pak nebyla w neywyššým Stupni / wzdy
 wšak předce proti Bohu / Uleyčistotněgššy Panně Mary-
 gi Matce Boží / neb giným Swatým spáchaná / na místě
 swrch praweného spálenj Mečem strestaná býti má : Wše-
 chny podobné Pokuty gestě Respectivě rozpálenými Kle-
 štěmi vřknutjm / Řemenůw taženjm / a Koněm smegká-
 njm obyčegně se z ostrugi / kdyby schwalně wymyšlená / a
 tak obwzlasťtě wyhledaná / neobyčegná / newážná / Rau-
 banliwost neb Zlořečenj w prwnjm Stupni bylo / aneb s
 obwzlasťtnjm pohoršsenjm by se stalo ; naproti tomu oby-
 čegně Zlořečenj / podle okološtogičnosti / a powahy / kaž-
 děho Saudce se trefce / gakož nápodobně / kdyby takó-
 wé Zločiňosti y hned po Sutku litowal / a neb raubanli-
 wé slowa nerozumitedlně w cyzý Řzeči mluwil / neb wěc
 poswatnau neznal / ten w swrch prawenau ostrau Pokutu
 nepadá / nýbrž podle wznalosti se trefce.

§. 2. O Kacyřstwj / které gest wrputný w Čzlancých
 Wjry Blud / náležj syce (wšak kdeby gestě z strany při-
 getj Saleššného Včenj pochybnost byla) ku Práwu Du-
 chownjmu / kdežby pak giž wzalé / a weřegně / neb roz-
 sauzené Kacyřstwo bylo / které Ny wzdy pro crimine con-

tra statú pokládámé/ w takowem od Práva Nasseho swěd-
stého / podle velikosti Okolostogičnosti / Lidu swozowa-
nj / ob perturbatam tranquillitatem publicam, russenj obec-
ného Pokoge / a tudy buď powstálé / aneb powstáti mo-
haucý Bauřky / proti podobným nebezpečným bludného
Včenj roztrussowatelum Hrdelnj neb ginau tělesnau Po-
kutau pokračowáno býti má.

§. 3. O Kauzedlnictwj a Čaroděnictwj (w kterem
také powěrne Hádání / a Žehnání / Hrneům zakopáwanj /
Žamkůw na Stromy zamykání / takových do Řžety neb
Studnic vwrhowání / čaroděgné střelenj / wazby řč. se
zawjragi) gest / buď s patrnau neb potutedlnau s zlým Du-
chem gednanau pomocy / spáchaná Zločinnost / w té / neg-
potřebněgššy Otázky gsau ; od kudy : gať dlaho / a od kte-
rého Času on s zlým Duchem swüg Sawazeť / neb smlau-
wu / a Obecenstwj má : na gať dlahý čas / zdali pjsěbně /
nebo auřně : gaťau přiležitosti : kde : a w kterem mjestě :
kdo gest přítom byl / kde / a gať Znamenj toho gest : ga-
tým způsobem on / neb ona Čaroděnictwj provozowala :
kdy : kde : a gať často / proti komu : s gaťau škodau / a
kterak zase tomu pomoci mohla : odkoho : kdy : a w čj
Přítomnosti se tomu naučila / řč. pro skutečné Čarode-
nictwj / kteréby buď patrným / neb tagným Sawazkem / a
magicý s zlým Duchem smlawau se stalo / a tim / Lidem /
Howadum / na Osěnjch zemstých / winohradech / Zahra-
dách / Sřtěpnicech se Šškoda činila / aneb taky protitěm /
kterj by wedle zapřenj Wjry Křestianské / zlemu Duchu se
poddali / sijnm zacházeli / aneb s njm tělesně spogenj / a neb
obcowání mįwali / byťby žádnemu byli neusskodili / nále-
ži pokuta Ohně / ačkoli takowá z podstatných přjčin / a
kdyby Inquisit, neb Inquisita nedáwno kromu byla přisřla /
mladého Wěku / Sprostý neb Sprostá opravdivě toho
litugicý / a škoda tak welká nebyla / s předcházejicým Hla-
wy setnutjm / a Těla spálenjm se zlechčuge ; naproti tomu
Hádání / a powěrné Žehnání / též Rozla posylání a na něm
gezdění / které bez patrné Smlawy a Sawazku s zlým
Duchem se páchagi / muže podle Powahy / a Vznalosti Zlo-
činnosti

činnosti Mečem trestáno býti; wšak ne bez Rozdilu/ nýbrž toliko řdyž se to patrně pomocy zlého Ducha stáwa/ gináč syce takowý podle spravedliwého Saudce Vzná= nj k pokutě Extraordinárnj odsauzen/ aneb řdyby Škoda/ neb okološtogičnosti welké nebyli/ powykonané Přisaze/ a veřejnem takowým Třeštěm odwołánj/ a připowědi/ těch budaucně se warowánj/ celými/ neb Polowičnými Metlami mřšťanjm potrestán/ a spolu z Králowstwj neb Země na Wěčnost wypowěděn/ a řdyby poddaná Oso= ba aneb giná toho podstatná přčina byla/ dwau/ neb tři letnjm obecnjm dñlem/ gaž také ti/ genžby od těch zlých Lidj/ Raddu/ a pomoc brali/ šřestánj býti magi.

A ačkoliv v veřejně dořonalým Čzarodenictwj/ pro welikost Šločinnosti/ žádná polechčugicý Okološtogičnost wyhledati se nemuže; wšak wzdy předce gsau dosti ho= dné Přčiny/ pro které Pokuta z ostriti se muže/ obwzla= šřtě/ řdyby k Čzarodenictwj negaťy proti Bohu neshle= chetný Škutek; gaž zlé Vžiwánj Welebné Šwátosti/ neb giných Bohu Poswátňjch Wěcý přidán byl.

§. 4. Křiw= Přisěžnost se pácha/ tu/ řdyž Welebnost Božšťá w neprawdiwé Wěcý/ neb Připadnosti za Šwě= dka se bere/ w takowé/ Otázky/ gaž w Raubanliwosti/ proti Bohu postawiti/ a okološtogičnosti powážiti se mo= hau: Pokuta takowé gest Meč/ z ostruge se pro stálan/ šřrže takowé/ welkau Škodu: Gaž řdyby někdo šřrže Přisěžnost takowau/ k Šmrti odsauzen byl/ a neb o wše= chen šwůg Štatek/ a Šměnj přisěš/ neb takowau patr= nau Škodu trpěl/ Protož taky/ ti/ genžby w Králow= stwj Tlassem Čžestým/ a w Markrabstwj Morawšřém/ gim Práwo Měšřské P. 30. přectěno/ a proti Přisěžnému Zá= pisu/ že se do Země wjcegi nawrátiti nechťegi/ a nemagi wypowěděnj byli/ wšak předce se nawrátili/ Mečem na Šrdle/ trestánj býti magi.

§. 5. W odpadnutí od Prawé Wjry/ napodobně se pokračuge gaž w Kacyřřtwu.

§. 6. Zlurážka Nlegwyšřřýho Dystogenstwj/ Rebellie, Pozdwi=

Pozdwiženost / s Přisahau Punktowanj / Zrádstwj / Země Prozrazowanj / obecného pokoge Russenj gest / když ně-
kdo nepřátelstým Spůsobem / neb Umyslem proti Nleg-
wyššy Wrchnosti své Pánu / a Knížeti Země / geho Rad-
dám / a wywyssenosti / Skutkem neb Raddau / branau /
neb bezbranau Kuřau / něco před sebe beré: A poněwadž
w tomto přiběhu wzdycky fiscalnj Interesse k pozorowanj
přicházý / pročez má gedno každé Práwo w tom zawázané
býti / to hned na Classe Gouverno neb Wladářstwj wzne-
sti / které gať dále w tom pokračowati / dobře wěděti bude.
Teto obawné Sločinnosti gest wzdy syce Pokuta hrdelná /
která wssak wedle Jakosti / a welikosti Zrády též Okolo-
stogičnosti se zostríti / wssak před skutečným wytrestánjm /
wzdy na Tlas wznessená býti má / načež My následowně
pro Ratione Delicti náležitau Instructi takowého Processu gať
nařjdi wěděti budeme.

W tuto Sločiňost padagi nápodobně Salešnj / Mincýři /
kterj pokudžby oni sami nasý neb taťy ginau Mincy salešně
mincowali / spolu s Pomocnjky swými / Ohněm / aneb kdyby
od takowé gestě nic wydáno nebylo / Mečem strestánj / a
Tělo spalené / ti ale / genžby wědomě Salešnau Mincy wy-
dawali / toliko Mečem na Hrdle trestánj / býti magi.

§. 7. Moc a Tlasyli zgewně / gest bez Práwnj branau
Kuřau předsewzata Sločinnost / které Pokuta podle roz-
ličné okolo stogičnosti Meč / Confiscacy Statkůw / Wypo-
wědenj ze Země a Wězenj zč. zč. obyčegně býwá.

§. 8. Mord neb Wražda / gest zabitj Člowěka / a ne-
práwně o život připrawenj: Tu Wražednjš bezelstně
Tázán býti má: Gaťým spůsobem / a kdo gest Mord pro-
wedl? Gaťým Tlastrogem neb Zbranj? kdo gemu w tom
nápomocen byl? a co geho k tomu pohnulo? kam mrtvé
Tělo zandal? co Zabitemu wzal / kde? a komu to / a zač
prodal? zč.

Pokuta obecné Wraždy / gest Meč / která / wssak při-
těch mjsta nemá / kdyby někdo bezelstně pro schráněnj Ži-
wota / a bráně se násyli swemu / druhého / gaťož y při těch /
kterjby na poručenj Práva / ku přjkladu Wúbec powětr-

ného vyhlášeného / a nočního Zloděge / neb Tlasylného Laupežníka / též kdož pro bezelstnau ochranu newinného / třetího / nebo Vlesstěstjm / a Vlahodau / bez negmensšy neb špatné své vlastnj winny / někoho by zabil / zč. w kterýchžto přípádnostech / kdež oblehčugicý okološtogičnost dostatečně se provede / takový Wražedlník buď dokonale oswobozen / aneb podle vznalosti / mirně potrestán býti má.

Zwegssuge / neb z ostruge se pak Pokuta / strze Respektivě vřknutj Klesstěmi / Ručy utnutjm / neb Těla šmegkánjm / kdež Mord neschetně / a nemilosrdně spáchán / Osoba zabita w Wysoké Powiňosti by byla / aneb kdož by svého vlastnjho Pána / neb Pani zabil.

§. 9. Wraždu nad Rodičmi / Dětami / a Manželi prováděj ten / který svého vlastnjho Otce / neb Máteř / své vlastnj Dítě / bliského Přitele / neb Manžela zabije / kterážto okološtogičnosti s mordem se stownawagi / Pokuta ale Kolem lámánj zdůli zhůru / aneb zhůry dolu / gaž také podle vlastnosti skutku / a bliskosti přibuzenstw / rozčtwrcenjm / se wyměřuge / která se wšak zlechčuge / když vražda nad Očimem / neb Macochau / Šwagrem / Ženichem / neb Newěstau / aneb nad Osobau w vzdaleněgšým Přibuzenstwjm / neb Šwagerstwjm postawenau / též od Otce nad Dítětem / a od Muže nad Ženau w skutečnem Cyzoložstwju postizženými se prováděj.

§. 10. W Mordu Dítě / předewšsem má Mordýřka tážaná býti / odkoho / a kdy obtěškána byla ? co gi k zamordwánj Dítěte pohnulo ? kdy gest plod cegtila ? zdali ? a kdy Těhotenstw Sauložníku swemu zgewila ? a co on k tomu říkal ? gaž dáwno giž sobě vmínila to Dítě zamordowati ? komu gest své Těhotenstw zgewila ? kterať Dítě zamordowala ? a proč ? zdali ho dřiw nepokřtila ? kdo gi na to nabádal ? kterať vlastně s tím Pordem se dalo / zč. Pokuta gest Meč / a po Stětj má se Tělo do Hrobu wložiti / Kůl strze Srdce prohnati / a tak zahrabati / kteražto Pokuta taky s Vřknutjm / rozpálenými Klesstěmi / vřknutjm Ručy / a ginými zostřiti semuže / kdy by Dítě s obwzlasstnj vkrutnosti zabité bylo.

§. 11. Aterá Žena sama z sebe / aneb někdo giný z Těhotné Ženy živý Plod aumyslně vyhánj / ten Měcem na Hrdle trestán býti má / neypotřebněgšý Otázky podle teď nedávno z strany Mordu Dítěť podotknutých / gsau nasledugicý : Čim / neb gakými prostředky Plod ze sebe vyhnala : od koho : a s gakým předstíráním gi ten / k wyhnánj Plodu / vživánj prostředek prodán / neb dán byl : gak : a kdy gest takový vživala : gak brzo / a na gaký způsob to swúg Průchod mělo : Co od nj vyhnalo : a kam to poděla : bykoli gest Pacholátko neb Děwčátko : kdo gest wice o tom wěděl : zč. Tlic wšak meně takowá pokuta se zlechčuje / kdyby to wyhnánj schwálně se nestalo. Item kdyby Plod gestě živý nebyl / neb podobnost Člowěka neměl / a neb Lžky samé od sebe ! k tomu by způsobné nebyli / nýbrž z giných Příčin by wysšel. Potahy pak obetěžugicý gsau stegně / gako se při Mordu Dítěť in Generalibus dostatečně podotkli.

§. 12. Takowau Hrdelnj Pokutau trestánj býti magi / ti / kteřj Matkám cyzý Děti / na místě gich vlastnjch podstrkugi / gakož taky Matky / které tak wědomě cyzý Děti sobě podstrčiti dagi.

§. 13. Timž taky způsobem (wšak podle Saudce dobrého vzánj) pro powrženj Dítěť wzdaleně / neb pustotné místa / pokračowáno býti má.

§. 14. Kdoby druhého Penězy / neb Dary / a Přípowědi / k tomu namluwil / aby někoho zamordowal / gakož taky ti / kteřjby se k tomu namluwiti dali / w obogim Příběhu / magi Kolem lánanj / a tak vsmrcenj býti : Nleypotřebněgšý Otázky / záleži na tom / kde / w kterém místě / a w čj přítomnosti takowé obgednánj se stalo : gakými Slowy : od koho : zdali to / co genu příslibeno bylo / skutečně gest dostal : gak mnoho toho bylo : kam to poděl : gak brzo po tom Sločinnost gest provedl : gaku příležitosti : kde gest na zabitého čjhal : gak se do něho dal : kterak se zabity proti němu stawěl : zdali : gak : a čim se bránil : zdali sam od sebe taky Nepřátelstwj proti němu neměl : proč : zdali častěji k podobným Sločinnostem se

namluwiti/ a potřebowati dal : kdo mu wjcegi nápomo-
cen byl : Kaddu neb Tlawěstj dal : kde se ten gistý zdr-
žuge/ zč. Tim taky spůsobem na obgednawagicýho O-
tázky učiněné býti mohau.

§. 15. Kdož se do druhého / na veřejné Sylnicy /
aneb taky ginde/ z Auplatku neb Zysku dá/ geho oblaupj/
a spolu o Žiwot připravj / aneb k tomu Cýli a Roncy ně-
koho zabige/ aby poněm zůstalau Wdowu sobě wzytí mo-
hl / aneb aby w své předešle Šločinosti prozrazen nebyl /
Ittem kdoby syce z Začátku toliko Aumysl měl / druhého
oblaupiti / branjce se wšak on / a nechťce dáti sobě swých
wěcy pobrati/ takowého by dořonce zabil/ ten gest Wrah-
aumyslný/ Mordýř a Laupežník/ aniž na tom co záležj/ zda-
li Wrah / z takowé Šločinosti své/ negafy Vžitek měl/
neb ne;

Ta takowého Mordýře mohau ty Otázky se potře-
bowati / které při obecné Krádeři / a Mordu se postawi-
li / a když následowně k Skutku se přizná/ aneb syce se pře-
swědci / má Kolem z hůry dolu/ aneb z důli z hůru / podle
Gafosti Šločinosti / spolámánjm Ludim vsmrčen/ a posle-
dně do Kola wpleten býti; a gaž w této Šločinosti/
krom těch / dílem in Generalibus, dílem pak ginde prawe-
ných zlechčugicých a obtěžugicých Okolostogičnosti/ málo
giných k pozorovánj přicházý; Pročež také tam se odwo-
lávame / a w podobných případnostech / Práwum na tu
častěgi opakowanau Žádost/ o Tlaučenj pokřpugeme;

§. 16. Kdožby druhého Gedem otráwil / aneb wě-
domě k tomu / nápomahal/ ten (geli Můž) Kolem zdůli/
z hůru laman (geli Žena) Mečem na Hrdle / wšak podle
té Wěcy powahy y s ostřenjm Pokuty / strešana býti má.
Nepotřebněgšy Otázky k wyhledánj této těžké Šločin-
nosti/ gsau : gažau příležitosti/ a kterak otráwenemu Ged
dodal; Gaž / a kterými Okolostogičnostmi otráwený ten
Ged přigal : gaž mnoho : a gaž Ged byl : kde takowý
dostal : takeli ten / od kterýho Ged dostal / o geho zlem
předsewzerj wědel : a co k tomu říkal : tak gaž giž wše-
chno

chno při wyzdwyženj Skutku Zločinnosti / a in Generalibus obssyrněgi swrch podotknuté / se nagde.

Pokuta se z ostruge / když wjce Lidj / od toho zabynulo / aneb otráwenj welmi nebezpečné bylo / gačo / nařazenj Gedem Studnic / Kassen / a weřegůch obecnjch mist / kde se Woda nadržuge / Obilý / Wjna / Piwa / Mauky / zč. Zlechčuge se pak Pokuta / kdyby z Gistenec Ged / za Lekařstw / s dobrým aumyslem (genž se z Okolostogičnosti poznati muže) newědomě / a takowého zleho se nenadage / druhemu byl dal / a ačkoliw w těžkých a hrozných Zločinnostech / zle předsewzetj / a Aumysl / když giž začatý / bytby důmělý skutek nenasledowal / rowně tauto Pokutau / gačo dořonale / provedená Zločinnost se tresce / nic wssak meně tato Regule, krom w těžkých / a wymyněných Zločinnostech / toliko tu misto má / kdežby Zločinec od swé Osoby / wsschno coby genom k provedenj Zločinnosti připrawiti možné bylo / byl spůsobil / skutek pak z giných Příčin nenasledowal / aby pak takowým nenadáljm tegným Zlukladum a Wraždám w střě w kročiti se mohlo / pročez má se Židum / a giné Zběř prodáwanj wsselikeho Gedu / a gedowatého Kořenj / pod vznalau / y také dle Powahy wěcy / Hrdelnj / Pokutau zapowěditi ; Apatykářum / a Kramářum pak negináč / než podle těch w gich Artykulech obsažených Powinnostech / prodáwati dowoleno býti. Kdyby pak žádný Czlowěk / nybrž toliko negaké Howado takowým Gedem otráweno bylo / má Zločinec (geli škoda welká) Mečem / geli pak škoda malá / wymyršťánjm / a z Země wypowieděnjm / neb obecnjm dylem / podle okolostogičnosti potrestán býti.

§. 17. Kdožby sobě sám násyli učinil / nebezpečně ranil / aneb dořonce o Žiwot připrawil / má Práwo / pod kterým se to stalo / předewssým co negbedliwěgi od Lidj / spolu s tim w domě bydlících / aneb w sausedstwj zustařagicých / wysskaumati zdali ta osoba / genž sobě násyli učinila / při zdrawem Rozumu / aneb w negaké rozum Formucugicý Clemocy / w mysly Kalnokrewnosti / neb Melancholigi / w stalj / neb toliko někdy přicházegicý possetilosti

byla/ aneb zdali gi negaty chwapný / a nenadali Zármu-
 tek neb testnost napadla/ po kterem se patrně proměna ge-
 giho způsobu / a činění znamenala : Wynassloliby se že-
 by Samo-Mordýř syce wzdy při zdrawem Rozumu byl/
 a nasledowně Zločinnost z paubeheho Zaußalstwj / by po-
 hazela / pročez Tělo (gestli skutečně Smrt nasledowala)
 strze Mjstra Poprawnjho / ztoho mjsta / kdež se Bezhr-
 dlj stalo (gaž Rubrykau = 23. obssyrněgi ponawrženo)
 wytažené / na Káře z Města wywezené / a tam dle obyče-
 ge / při/ neb pod Sýbeňcy zahrabané býti má. Gestliby
 pať Smrt nenasledowala / nybrž toliko ranění / takowý
 Boha prázdny a Spasenj Dusse swé newážný zlý Czlowěk /
 arbitrariě, podle okolořtogičnosti a Stawu neb Powolá-
 nj swého / Tělesnau neb Peněžitau pokutau potrestán / a
 budaucně naněho dobrý pozor dán byti má / tak aby po-
 druhý takowá Zločinnost nenasledowala / neb skutečue
 se spáchala; naproti tomu wynassloliby se / že Ranění neb
 bezhrdlj z nedostatku dokonalého Rozumu se stalo / má
 Raněný gať Duchownjmi tak Swětšými Prostředky k
 vzdrawenj Těla y Smyslu / zaopatřen býti / nasledowa-
 laliby hned / neb brzo po ranění Smrt: w prwnjm Pří-
 běhu / syce Tělo / na Poswátnem Mjstě / wssak bez obyčeg-
 ných Kostelnjch Ceremonjgi / w druhem pať Příběhu /
 kdežby gestě k litosti / a Vznalosti zlého skutku přiweden
 býti mohl / gaťo giný pobožný Křestan pochován býti
 má. Dědicum taky / bytby někdo Zaußalstwj neb z nero-
 zumu se o Hrdlo neb Žiwot připravil / pro takowau Zlo-
 činnost / na gich Cti / a dobré Powěsti negmensšy škoda
 se nestane / aniž to gim pod vznalau Pokutau od žádného
 wyčítáno býti nemá. Lečby někdo ob Conscientiam Crimi-
 nis, to gest pro zlé Swědomj a powědomost welice tre-
 stanliwé Zločinnosti Sam o Žiwot sebe připravil / w té
 připadnosti taky geho Statek / podle spravedliwego
 Saudce vznánj Vlassemu Fisco / přisaužen bud: kdyby pať
 welice těhotná Žena / při které by plod giž živy senachá-
 zel / sebe o Žiwot připravila / má y hned gestli sobě zau-
 ssala / strze Mjstra Poprawnjho / gestli pať ginau Přího-
 dau se

dau se to stalo / strze Lazebníka neb Balwiře / když se tak
wynagde / otevřená / Plod zni vytážen a bylliby gestě
živý / pokřtěn býti.

§. 18. Kdožby schwálně / z hněwu / záwisti / nepřijně /
z Neprátelestwj / neb známodu / zč. buď w swém vlastním /
neb cizým Statku / skrytě / neb zgemně Oheň založil / ten
za živa (aby pak sobě nezauffal / s předcházejícím Sfr-
cením / neb přiwěšením pytlíku s Prachem / zč.) spálen bý-
ti má.

Co se pak odpovědníkůw / a těch genž Ohněm wy-
brožugi / gaťož taky kteří pod trwagicým Ohněm / kra-
dau / pranice začínagi / zč. dotýče / ti podle Powahy / a
vznalosti na Hrdle trestání býti mají. Otázky wedle
Generalních mohau býti : Proč a z gaťé příčiny gest za-
pálil : kterať to dowedl : odkud Oheň wzal : kam po
negprw takowý založil : kde gest ponegprw začalo hoře-
ti : gať se pronešlo : kdo po neyprw hasýti pomahal : zč.

Obtěžugicý Okolostogičnosti působěgi / že od Ne-
přítele wyslaným Paličum / přitom místě / kde gsau zapá-
lili / před vsmrčením gedem Članek z Palce rozpálenými
Klesťemi se vtrhugé ; Item kdyžby při tom Ohni mnoho
Lidj zabynulo / obyčegně Zločinec až na Rozhrání smeg-
kán býwá / naproti tomu :

Kdyby gestě obwzlasťnj welká Sškoda nebyla na-
sledowala / Zločinec sám taky se byl vdal / a hasýti pomá-
hal / aneb Skutek ne zpaubě Zlosti / nýbrž welmi trestan-
livě nedbalosti byl possel / neb Zločinec welmi Mladý by
byl / w tom Příběhu má předně stiat / pak Tělo geho spa-
lené býti.

§. 19. Sodomský Hřích gest / hanebná / a proti Pří-
rozenj čelicy Chlipnost / takowý se páchá / když Muž s Mu-
žem / neb Žena s Ženau / neb taky Žena s Mužem proti
Přirozenj nětco Tělesneho prowozugi / takowý (k weg-
straze giným / tak proti Přirozenj hřessýcým Tělidem) po-
dle těžkosti probřessenj / buď za živa spálený / neb neyprw
stiatý / pak na Hranicy vwržený / spáchali se pak mezy člo-
wěkem a Howadem / Zločinec za živa (gať nádřečeno)

a Howado spolu s ním spáleno / popel pak buď do Řze-
ky/ neb do Powětří vvržen neb rozházen býti má.

Obwzlästnj neypotřebněgšý Otázky gsau: s kým?
neb s jakým Howadem on takový Skutek gest spáchal?
gakau příležitosti / a pomocy? Kdo gest ho vyděl? Když
takowau Zločinnost prováděl? zdali takový Skutek
s vypuštěním Semena/ a kolikrát gest provedl? řc. Ob-
těžugicý Okolostogičnosti mohou býti / Když wedle této
Zločinnosti gestě gíná / gakož Cyzoložstwo neb Respecti-
vě Krve sprzněnj by se zbýhalo/ neb žeby Zločinec taky gi-
né k tomu pohoršlivě byl zawedl. Zlechčugicý Okolo-
stogičnosti gsau: Kdyby Skutek nebyl proveden/ nýbrž
Zločinec z vlastního pohnutí od takového byl odstau-
pil; Item kdyby gestě Semenno vypuštěno nebylo / w
kteréžto Případnosti on před spálením stiat býti má.

§. 20. A gakož o těch kteří s zlým Duchem se smisse-
gi / giž nahoře praweno / tak také ti / Kterí se s Židem
neb Židowkau smissegi / pro veliké Pohoršení / negmeně
metlami wymršťánj / a na věčnost z Zemně wypowieděnj
býti magj

§. 21. Krve Sprzněnj se páchá od dwauch / buď Kre-
wnosti / neb Sswagrstwjm sobě Sprizněných. Rodičo-
wé / genž s dětmi (byt y nepoctivé byli) tuto Zločinnost
páchagi / Měčem se trescý / gakož taky kteří w prwnjm a
drubým stupni Krewnosti a w Prwnjm Sswagrstwji (ga-
ko Bratr s Sestrou / Očim s Pastorkym / Thán s Nlewě-
stau hřessý / ostatnj pak kteří w zдалeněgšým Stupni hře-
ssgi / ti ne na Hrdle syce / ani tak ostře / wzdy wssak ostře-
gi než w obyčegnem Smilstwu / podle Vznalosti / wssak
wedle Okolostogičnosti / obwzlästě pak kdyby Ženská
Osoba w Manželstwju postawená byla / přikřegi se trescý.

Otázky vlastně k tomu zřízené gsau Tlasledugicý:
Proč on / neb ona w tak blížkem Přatelstwju spolu hřessý-
li? Kde? Kdy? a kolikrát? gakau příležitosti? z kaké přj-
činy? gak blízko w Krewnosti neb Sswagrstwji Sprizně-
nj gsau? Kdy gest on Snj ponegprw / a poslednikrát Tě-
lesně obcowal? řc.

Tuto

Tuto Pokutu oblehčuge / dokázat mohaucý newědomost Krewnosti / neb Sswagrstwa; naproti tomu / kdyby s Krwe Sprzněnjm / Respectivě w druhým neb třetím Stupni Pobočný linige / gentoliko gednostrannj Cyzoložstwo wědomě se zbýhalo / takowě Mečem / strestáno býti má.

§. 22. Kdožby poctiwau Pannu / Wdowu / neb taky Cyzy Manželku násylně / a proti gegi wůli sprznil / ten se Padawy / neb Smilstwa Násylného dopausstj / které Mečem se tresse;

Tato Pokuta nápodobně místo nalezá / kdyby Skutek s welkau pohrůstkau bez dalsšýho násyli od ni wymohl.

Tu Sločinec obwzlasťně tázati se musý / kterak takowau Násylnost provedl? Co gsau spolurozmlauwali? kterak geho wůli / zdali Slowy / neb Skutkem odporowala? kde toho času Rodičowé? Přátele neb ginj Lide byli? zdali Skutek dokonale provedl zč. Ačkoliw taky tuto Pokuta se zlechčuge / když Násyli trpící Osoba tomu dobře vbrániti se mohauc / po negakem krátkem čase sspatně tomu odpjragic / Skutek nad sebau provedsti by dala. Kdyby wšak Násylj buď nezletilemu Dítěti s patrnu sšodau / a neb dočonce Žiwota Nebezpečenstwjm neb spolu s Cyzoložstwem / aneb od sspatně / wyžšýho Stawu Osobě / od Poddaného / swé Wrchnosti; nebo gi přinaležegicým / se stala / aneb Žid nad Křestiankau / neb někdo nad Duchownj Osobau / zmocniti by se chtěl / takowý Sločinec po stálem Hlawý stětj / na Kolo položen býti má.

§. 23. Kdožbykoli Poctiwau / a dobře zachowau / Pannu / neb cyzy Manželku / a Wdowu / proti respectivě wůli Otce / Poručnjka / neb Manžela / a gineho pod kterehož Ochranau neb Mocý pozustawala / lechťowážným násylným Spůsobem zagal / zawezl / neb zawedl / a potom gi o Poctiwost přistrogil / takowý y s Pomocnjky swými Mečem na Hrdle trestán / a na Kolo wložen; Kdoby pak Bohu zasnau benau klášterkau Pannu / neb Žid Křestianku odwedl / a gi o Poctiwost připravil / ten Mečem strestán / a Tělo geho spaleno býti má.

Otázky speciální gšau / proč gi zagal / zawezl / neb zawedl: kde se spolu zdržowali: kdo gim k tomu napomáhal: kolikrát gest s Zagatau Tělesně obcowal / gatým násylm Skutek vykonal: zč. A gaťož ty při Krwé Zprzněj zlechčugicý Okolostogičnosti / wětšým djlem taťy tuto mjesto magi / tať taťy na proti tomu tato Zločinnořt pro provedeně weřegně násylj / mord zč. Se ostřegi tresce / wřať Pořuta Hrdelnj se odpausřti / a w ginřř / podle Okolostogičnosti vřnalau extraordinařnj Pořutu proměnuře / řdyž zagatá neb odwedená dřw k tomu swolila / neb taťowě Odwedenj sama na Ruřu dala / a k tomu napomocná byla.

§. 24. Cyzoložřtvo gest Porussenj / a Posřtwrněnj Lože cyřyho / řtaloliby se pať / řeby Muř Ženu magicý / s swobodnau Ženřřau Osobau / aneb Žena Muře magicý s swobodným Čřlowěkem z hřřřyla; ti podle Powahy Okolostogičnosti Vřnanliwě (wřať nad Ženau Muře / magicý ostřegi / než nad Muřem Ženu magicým / pro negistotu Pořeti) trestānj břwagi.

Řdyby pať Žena / Muře swěho magicý / s cyřým Manřelem / aneb Muř zase / Manřelku swau mage / s cyřý Ženau Tělesně obcowal / ti obā magi Měčem na Hrdle trestānj býti: Otázky gšau: kolikrátě: gaťau přiležitosti spolu hřřřyli: řterať to spřřřobili / ře se to neproneslo: kdo gim k tomu napomocen byl: řdali Cyzoložnjce wřdy taťy Powinnnořt Manřelřřau swěmu Muři činila: zč. Řdyby podle Cyzoložřřwa gessře ginā Zločinnořt (gaťo opusřřěnj Manřela / neb Manřelky / řterať sama od řebe Hrdelně se tresce) se zbřřhala / taťowý taťy ostřegi potřřřřānj / řdež naproti tomu pro newěřdomořř řdali Cyzoložnjř neb Cyzoložnjce / řenatý / neb wdaná gest / gaťo řdyž někdo Cyřý řenu / genž zaweřegnau Kurwu se dřžj / vřřwā / aneb Muř řenatý za swobodněho by se wydāwal / Hrdelnj Pořuta podle Vřnalosti Saudce / w ginau se mēnj.

§. 25. Řdyby Muř za Žiwobyřj Manřelky swě / neb Manřelka za řiwobyřj Manřela swěho / ginau Manřelku / neb giněho Manřela / prořřřěřkem Sňāřku Swadebnjho pořādně

pořádně sobě pogala/ ten/ genž o Žiwobyty swé Manžel-
ky/ neb Manželka wědauce/ oddati by se dal/ a tělesné
Smjssenj by nasledowalo/ Mečem na Hrdle trestán býti
má. A protož Igistenec má se tázati/ kde gest swau pře-
desslau Ženu (Žena pak) kde gest swého Manžela zanecha-
la? Proč za žiwobyty Manžela/ neb Manželky swé gi-
nau/ neb giného sobě pogala? kdo gest gemu/ nebo gi po-
wjdal/ že ta žena neb Muž/ kteran neb s kterým se poslež
oddati dal/ ženatý/ neb wdaná gest? zdali ztoho nepo-
řádného Manželswa děti splodili? zdali se wědělo/ že
ten pogatý Manžel/ neb Manželka/ ženatý neb wdaná
gest? kde/ a kdy spolu gsau hřessyli? ř. Někdy se taky
Pokuta zlechčuge/ wedle prawené newědomosti/ a gi-
ných Okolostogičnosti/ když obostranně/ a to dřiw Pra-
wnj wyhledawagičnosti/ a powěsti/ ne z bázně trestu/ ný-
brž z opravdiwé litosti/ buď po oddawkách/ dřiw Těle-
sného smjssenj/ neb obadwá by takowý pohoršliwý Žiwot
zanechali/ a sebe prázdnj byli.

§. 26. Swodnictwj se působj od těch/ kteří giné k
Tělesnému Hřichu zauplatku/ a zysku swáděgi/ gaťož když
Muž Ženě/ Rodičowě swým Dětem/ Poručnicý swým
Syrotkum/ Bratrj Sestrám/ k newážné neprawosti přj-
ležitost dělaji/ a swáděgi: Takowých Pokuta gest Meč/
a někdy taky natypadá/ genž Doctiwé giné Osoby (gať po-
dotknuto) k tomu přemlawagi/ a toho častěgi y s Man-
želi se dopauštěgi/ ačkoliw podle Powahy k Extraordinár-
nj Pokutě (gaťož kdyby swedená Osoba k tomu syce na-
kloněná byla) se odsuzugi/ a tak Inquisit wlastně na wsse-
chny okolostogičnosti tážán býti má: Proč on/ neb ona
Swodnictwj provozowali? komu/ a kolik Osob swedl?
co zato dostal? kterak gest to dowedl? gaťýho Stawu
swedená/ a kdo ti gisti gsan/ s kterými swedená byla? kde?
a w kterem Mjstě on přjležitost k tomu dělal? a kdyby
Swodnictwj mezy Bohu zasnaubenými Osobami/ neb
na poswátnjm Mjstě/ neb mezy Pohanem/ a Křestianem
se stalo: magi hřessycý Osoby (wssak podle powahy té
wěcy) gaťož taky sami Swodnjcy po stálem stětj/ spaleni
býti.

§. 27 Co se obecného Kurewstwaj a giného nenáleží: tého Smyssenj dotýče / w tom hrdelnj Pokuta ne snadno / ani v wyhledawagičnosti Vtrpné Práwo místo má / Vlý: brž ti / kterj w tom se dopadnau / podle powahy buď me- tlamj / wypowieděnjm / neb Obecnjm djlem dle obyčege / (wssak wzdy tak / aby nesslerná Společnost / a Schusty gich přetržené byli) wězenjm / pak Penezitau Pokutau toliko ti které od negaké Wážnosti gsau / strestánj býti ma- gj. Ačkoliw kdyby někdo w takowé Chlipnosti bez pře- stánj trwal / též od Práva / by od-takwé přestal / častěgi napomenut / neb dořonce potrestán byl / wssak předceta- řowé zanechati by nechtěl / takowj nawykli Smylnjcy po- dle welikosti pohorssenj / a dlawhosti času / Télesnau / aneb dořonce Hrdelnj Pokutau strestánj býti mohau. Wčemž taky podobnj pohoršlilj Lide / při Wřchnosti časně vdanj / a od tud gim přjssně Napomenntj / a Respectivě nahljdnutj dané býti má.

§. 28. Krádeř gest obmyslné / a listné / wěcy cizj mo- howité dotýkánj / proti powolenj Pána té wěcy ; dřiw pak než se Pokuta wymněřj / má předewssým z Gistenec tážán býti / co gest ukradl ? zdali Krádeř mocně / s wylá- mánjm / braněnjm od Lidj se provedla ? zdali Krádeř branau Kufau / neb připrawenjm k odbogi / w Tlocy neb wedne / w kterau Hodinu / gakau Přjležitosti / s čj pomo- cy spáchaná ? načem neb w gakých wěcech Krádeř zálež- la ? zač gedno neb druhé ssacowané by býti mohlo ? zda- liž Kostelu / neb negaké Obcy / náležegicý wěcy / Zahrad- ničné Zrostliny / w Sstěpnících / neb na Poli / Wčeli / Re- fflinky / neb z Pole a pastew Dobytek vstraněn byl / zč. ga- ké to obkradené místo / zdaliž Kostel / Kaple / Klášter / neb syce poswátné ? zdaliž truhla obecnj neb almužnj ? Ani- žecý neb Zemská / Duchodnj Komora / neb syce Privilegi- rowaná Wěc byla ? zč. A tak dále / coby zbyhagicý ořo- lostogičnosti a Spůsob spachané Zločinošti na gewo dáti mohl. Wynásselaliby Krádeř přes 15. fl. neb meněgi / wssak ale potřikrát / před stálem potrestánj / neb mocnym wylamánjm a Wleženjm w Tlocy by se stala / neb dobytek z obec-

z Obecných Pastew odehnán / aneb nočnjm časem Zuli / w Czel vkradené / Kesslinky škodně wytrhané ; Tu Zločinec Prowazem na Hrdle trestán buď ; Která wšak Pokuta na proti tomu se z lechčuge / kdyby toliko špatná Krádeř w malem počtu (která ne od celé Summy vkradené wěcy / nýbrž od toho djlu / co na Inquisita přissel / počítati se má) a po neyprw neb podruhý spáchaná byla. Nápodobně taky Krádež / mezy Rodiči a Dětmí / Manželem a Manželkau spáchaná / hrdelně se netresce / gaťož taky ta / která se mezy blýstkými Přáteli stává / nýbrž toliko podle dobré vznalosti wytrestaná býwá.

§. 29. Lidokrádežnjš který zlostině Lidi zagimá / a ginam zawádj / obwzlasťte pať Pohanum a Židum prodáwa ; ten respectu hujus, Ohněm / syce ale Kolem láman a tať vsmrčen býti má.

§. 30. Nlemeně taky ti / kteří by Wěc Bohu poswěcenau / z poswátijnho Mjsta vkradli / magi Ohněm trestánj / ginj pať / kdyby nápodobně / neposwátinau Wěc z poswátijnho Mjsta / aneb poswátijn Wěc z neposwátijnho Mjsta vstranili / Prowazem na Hrdle trestánj / pať y Ssybenicý spálenj býti magi ; leč by při Krádeři buď Zlořečenj neb Mord / a obwzlasťte Neuctiwost Welebné Swátosti ž. ž. Se zběhla / tu Pokuta se z osřiti / a Zločinec Ohněm trestán býti má.

§. 31. Laupežnictwj / neb Plákeřnictwj (o kterem giž na hoře / když Mord nenasleduge / něco podotknuto) se páchá / když někdo na weřegně sylnicy / gaťau Koliw mocy oblaupen a swých Wěcy (mnoho neb málo) zbawen bywá : Tehož Pokuta gest Meč / a Tělo k tomu Cýli a Roncy / na Kolo se klade / aby okolo gdaucý / že Obecně dobré wraucnau Peči / zstrany bezpečnosti Cesta Sylnic před Očima má / patrně Znamenj měli : Otázky mohau se postawiti ztěch předesslé w Krádeři a Mordu přestřených : Slechčugicý Okolostogičnosti tohoto Přestřenj gsau : Kdyby Laupežnictwj wice Lsti / než mocy / aneb z negwětšý Plauze / k tomu gestě w gidelných Wěcy se stalo / neb kdyby oblaupený / mage těch gemu odňatých

tých Wěcy wjce při sobě / ne zbázně Žiwota / nýbrž tak měř dobrowolně / Laupežníkú díl takových připustil / aneb řdyby Inquisit toho oblaupil / od kterého sám před tím oblaupen byl / nebo toliko pohrusskau a žádným mocným skutkem něco na oblaupeným wystrassyl.

§. 32. Ti Lide / kteří potřebné / a k obživě Lidstemu bezelstně Žboží / gažož Obilj / Maukuzč. K tomu Cýly stupugi / aby drahotu způsobili / a tím wětšy Lichewnicstwj provozowati mohli / aneb takowj Handlři / genž bez dostatečné přčiny / podobně k prodagi wystawené Wěcy / samy stupugi / a na Drahotu čekage / neb tudy takowau způsobiti chtěge / od prodati nechtěgi / aneb při prodagi / falešné a nepořádné Mjry a Wáhy vžiwagi ; magi wšechni / podle powahy škody a welikosti / Lichewnicstwj / buď z Žemně wypowieděni / neb wězenjm aneb podstatnau peněžitau Pokutau trestáni / takowau šrže to na Tlauzy trpicým obrátiti / a přitom (lečby ten kterýby / gaž ted podotknuto za trestandliwého vžnán gsauce) gináč než šrže tu syce wedaucý / a krom toho přestaupeni / dowolenau Žiwnost / sebe obžiwiti mohl ; gemu wšechen dalsšý podobný Handel zapowěděn / aneb neymeněgi y hned k slusné prodagi shromažděného zdržugicýho Žboží náležitými prostředky přinucen / nalezené falešné a podwodné Mjry a Wáhy pak bez meškání odníaté a roztlučené / spolu taky wystaumati od toho ta Salešná Mjra a Wáhy dělané / a gaž dlaugo od Inquisita wědomě vžiwané byli ; načež potom Tlassemu Králowstemu Filco. podle mnostwí a welikosti stáلهo podvodu / obwzlasstnj Acti vyhražena býti má. A Poněwadž tato / takowá lechkomyslnost gest / která we wšem Powahy Saudce potřebuge : Pročež taky wšechny pohoršugicý a zlechčugicý okolo stogičnosti gemu zanecháwáme.

§. 33. Lichewnjcy / kteří syce w sobě z neužitečných Peněž / přilissným a k wedenj potřebného Handle dowolený Zyst berau ; proti těm přjsně / a Práwě Nařizugeme / aby řdykoliw by někdo podgakým koliw Sochem / wice než 6. ze Sta bráti / neb žádati se opowážil ; ten Capital neb Summa

Summa hlawnj / dořonalé Nassemu Králowřskému Fisco (který Denuncianti / neb donářsegicýmu / giř náležitý Dřl dáti wěděti bude) připadnauti / přitom pak takowý Lichwijnř gessťe podle Saudce Powahy / wězenjm neb wznalé (byliliby pak giř předeřle proto / aby se takowé Lichwy warowal / napomenut / wřřak wzdy předece wnř byl setrwal) z Měřta neb z Země wypowieděnjm / potrestán býti má: Co se na proti tomu dohazowacím / a tak řečených proxenetas dotýče / ti se wedle toho / co w gedně neb druhé Zemi dowoleno gest / řjdiri budau / řdyby gináče w tom se zachowali / a postřženj byli / nápodobně cytedlnau Pokutau streřtánj býti magi.

W teto lechřomyslnosti / Inquisit bezelřně tázán býti má / od řoho: gař řasto: a gař mnoho přjřřněho a zapowěděného řystu dostal: na gařý Spřřřob takowý wřmohl: gař dlaho takowau Lichwu promozowal: gař to Penjze / řdalř geho wlastnj neb cyřý byli / a řomu wlastně náleželi: gařož pak ř této Pokutě ti / řterým promozowanř Kupecřtwj / Wechsle / řř. wjce než 6. ze řta řadati / dowoleno gest / se nepotahugi; Pročěř na proti tomu magi ti / řterřj wedle Lichwy gessťe w řřýbalřtwj a giných lechřomyslnostech postřženj býwagi / ořřegi streřtánj býti.

§. 34. Wřřychnj Saudcowě řterřj Sprawedlnost pro řyst / a Dary takměř prodáwati / a neb podobně wěcy od Saudicých řtrán / proti řě / na řobě magicý řěžķé Přjřřaze / a powinnosti / wřmociti by se opowážili; Ti / po nawracenř řtyřřřrát toliř / co takř dostali / podle welikosti Okřlostogičnosti / z Měřta neb Země wypowieděnjm; Gařož y takř řrdelnř Pokutau streřtánj / a takř to od Saudicých se řtrán / nepráwně dosřhnuté / od njch / a Dědicím gich / z pářķem řadano býti má. Na wřřečen Spřřřob pak takowý Saudcowě negen wřřřdy zanepoctiwě / nřbrř takř ten / takř odnjch wřnessěný Ortel / býť by řám w řobě sprawedliwý byl / ipso jure ob defectum judicis zaneplatný / a nepořřadný drřžán býti má.

§. 35. Ti / řterým w obecných řuřřadech / řěž Obe-

cnj Cassa, Důchod / neb jiné připadnosti gať koliv gme-
nowané býti mohau / swěřené gsau / řdyby takowé / z nich
Počet dáti magicý / Důchody k vlastnjmu Systu obrátiti /
Ti / a po Smrti gich Dědicowé / magi netoliko wssechno
to / co tak spronewěřilým Spůsobem utraceno / neb sobě
přiwlastněno bylo / y hned z pátkem nawrátiti / a wyna-
hraditi / nýbrž / taky třetj díl vlastnjho Statku neb gme-
nj přezto / za Pokutu propadnauti : Řdyby pak při pro-
středcích nebyli / za to Tělestnau wězenjm / neb Obecnjho
Díla Pokutu trpěti / a přitom Čjest (řdyby pak Šffoda
příliž zaumyslná / neb zlodějským Spůsobem učiněná by-
la) též y Žiwot tratiti magi.

Mezy tyto nápodobně náležegi taky ti Auředlnjcy /
kteřj swěho Pána Důchod / proti na sobě magicý Přjsaze /
k vlastnjmu Systu obrátiti neb utratiti se opowážugi ;
Čehož rozeznánj syce / co se Vlahrady Šffody dotýče /
sweyhradau Králowšého Wrchnjho Práva ; Wrchno-
sti : Co se pak Obecného dobrého teyče / pořádnemu Prá-
wu přináležeti / a wedle velikosti Šffody / tělestně / též po-
slez y Hrdelnj Pokuta vložena býti má.

§. 36. Měliby řdo Králowský Zemský / Městský neb
jiný Auřed na sobě / a takowého by k tomu vžjwal / aby
se nad swým nepřitelem wymstjti / aneb nětco od někoho
proti Práwu wymocti mohl ; ten Crimen concussionis pá-
chá / a z swé powinnosti neb Auřadu zwržen / ke wssem gi-
ným za nespůsobného učiněn / též podle vznalosti šrestán
býti má. Gaťe tak na tuto / též na předesslé Šločinosti /
Otázky postawené býti mohau / též nápodobně / ty zde k
pozorowánj přicházegicý polehčugicý / a pohoršugicý
Okolostogičnosti / a těch powáženj / neb Otázeť stawenj /
zanechávámé prozřetedlnemu rozwáženj řážděho Prá-
wa / gsauce takowé dílem giž šrže nahoře podotknuté Ge-
nerálné dostatečně oznámené / wětšým dílem pak ex re nata
nalestj moci se budau

§. 37. Ti genž lechťomyslné a zlopowěstné Lidi / též
řradené Wěcy vsebe přechowávagi a šrywagi / těm
wědomě nawěšřtěj dáwagi / neb nápomcnj gsau / magi
šteg-

stegnau Pokutau s tim / kterého strýwali / trestánj býti;
 A protož at se tážau / gať dlaubo toho gistebo vsebe pře-
 chowáwali : z daliž / a gaťým způsobem gim nápomocnj
 byli : proč takowé Práwu nedonesli ? co od tud dauffa-
 ti měli / neb dostali : co syce gim o Šločinosti Inquisita po-
 wědomo : kdo gest wjce wnjch se zdržowal : zc. Nlicme-
 ně Pokuta se zlechčuje / kdyby ten / kteremu nawěstj da-
 né bylo / toho / genž mu takowé dal / blizstý Krewnj Pří-
 tel / neb přibuzný byl / též skutečná pomoc daná nebyla /
 neb Wěc / newěda že Kradená gest / schovaná byla / zc.
 Naproti čemuž Pokuta s ostřená býti muže / kdyby wedle
 dané Pomocy / negaťe aumyslné zawedenj / na Ruku da-
 ná příležitost / neb násylné wrutlání přechowáwané Osoby /
 a skreywané Wěcy / nasledowati mělo.

§. 38. Kdyby někdo cyzý Czelaďku / Děti / neb giné
 pod mocý zůstawagický Osoby / k nesluffným Wěcem / Šlo-
 činostem / a k sponnewěrenj nawáďel / ten podle powahy
 w nawodu / buď tam w §. 26. strany Kuplěstwj wysaze-
 nau Pokutau / neb negaťau ginau / gaťož Wězenjm / wypo-
 wědenjm z Města / a těm podobnau třebas y s ostřegšsý
 s trestán / a gestě tomu gistemu / kterému na tom záleži /
 aby geho Lide swedenj / a k zlemu nawáďenj nebyli / Vlā-
 hradu žádati / swobodno býti má:

§. 39. A tak bezelstně wěďeti se musý / kdo sweden /
 neb naweden : z daliž to mocý neb bez mocý se stalo : kam :
 k gaťemu Cýli a Roncy neb Šločinosti : gaťými Slowy :
 Lsti ? příležitosti / s čj škodau ? nebezpečenstwjm / a Vle-
 příležitosti : gať dlaubo takowé trwalo : komu a s ga-
 řým pohorssenjm / swedenj se stalo : zc. Což wšse Pokutu
 z ostřiti neb z lehciti / a Saudce k vžnánj takowé / po-
 hnauti má.

§. 40. Kdožby k stencenj Welebnosti Vlassý / neb k
 potupě Vlassých Zemských Auřednjkůw / a Radd / neb pro-
 ti komu koliw ginemu zrádnj Cedula / to gest potupné a
 hanebné Psánj psal / dělal / wědomě takowé rozstrusowal /
 a wěregně zawěšowal / neb strze giné zawěšyti dal / Ten /
 a takowý (bytby to / co w té odněho postawené zrádnj

Ceduli/ se obsahuje/ dokázati mohl/ a chtěl) vždy přece (a kdyby se Vlasy Wywyslenosti dotýkalo) pořádý Mečem aneb respectivě podle velikosti potupy/ a Osobnosti potupeného na Těle trestán/ dřív pak tážán býti má/ co geho k té zrádnj Ceduli pohnulo? gať takového hanění a potupenj powědomost dostal? kdo mu w tom nápomocen byl? kde gest tu zrádnau Ceduli wice roztrussowal? zč. A kdyby podobná zrádnj Cedule při někom se wynasla/ on pak že odginud takowau dostal/ by předstíral/ a to taky dokázal/ wssak vždy/ že takowau porozdilně roztrusowal/ přewěčen by byl/ ten má (lečby Vlasy Welebnosti/ což vždy Hrdla traticy gest/ se týkalo) gedno ročným Wězenjm neb ginau Pokutau z trestán býti; Cedule pak zrádnj/ weřegně na Planýři strze Mjstra poprawnjho spálená a zhaněný co neypodstatněgi na swé Cti zachowán býti má.

§. 41. Kdož by Groby Mrtwých s pohoršenjm neuctiwě otwíral/ Kostj Mrtwých zlostině sem y tam rozhazowal/ aneb Mrtwé Těla oblaupil/ neb dokonce od nich nětco wzal (což nápodobně o těch pro Obecni Strach/ na weřegných Ssybenicích a mjstech zawěšených a položených Těl wtracených/ a od prawených Osob/ rozuměno býti má) Ten každý/ proto že wic než obyčegný Žloděg neb Laupežnj gest/ bez rozdjlu/ Mečem na Hrdle trestán býti; Přičomž bedliwě Inquisit se tázati má: Kdy gest Mrtwé wykopáwal? k gáemu Roncy a Cýli? co gest s Kostmi dělal? komu tim škodil? neb škoditi chtěl? kam ty pobrané Wěcy poděl? gať/ amnoli toho bylo? pokudž by k tomu Cýli to se bylo stalo/ čarodegnictwj stím promozowati; po Hlawě stětj/ spálenj býti magi.

§. 42. Kdožby (gsauc k Auřadu Přisahau/ a spolu regnosti Raddy držeti zawázan/ gaťož gsau Raddnj Osoby/ Práva přisedicj/ Městský a Práwnj Pisari/ a těm podobnj/ též Přiseznj Lide) se opowázil proti swé wykované Přisaze/ tagnosti/ Ortele/ a giné weliké Wěcy/ strze kterých proneffenj/ gedna neb druhá strana nětco škodného trpěti by mohla/ pronášeti/ aneb stranám nawěstj
neb

neb Xaddu dáwati / neb protivně Straně takové wy-
gewiti ; Ti (pokudž negaká škoda z toho nasledowala/
neb tegnost welikého rozváženj by byla) podle powin-
né náhrady/ Mečem na Hrdle trestánj býti ; gestli by pak
žádná škoda se nestala / aneb tegnost špatná/ též prozra-
zenj aumyslně se nestalo/ takowá Osoba wzalimé Pokuté
podrobená / která při wzáctněgšých/ wězenjm/ peněžitau
Pokutau/a těm podobným; při špatněgšch pak/ taký Me-
tlami / z Země wypowieděnjm / obecným dylem / a podob-
nými wykonaná býti muže ; Též taký kdez přitel Práwnj
dwaum spolu se saudicým stranám/ potagmo by radil/ aneb
Spisy spisowal / nápodobně trestán býti má.

§. 43. Kdo brannau Xukau na někoho w geho wla-
stnjm Domě/ neb přibytku by sáhl ; Toho ranil / slauk /
aneb dofonce oblaupil/ ten gest russytel pokoge/ a Mečem
trestán buď ; Kterážto Pokuta ale/ podle pilného powá-
ženj těch se zbihagicých giných Zločinnostech / gačo Lau-
peže/ Vlasyli / zč. z ostrjti/ naproti pak taký z lechčiti se mu-
že / kdyby někdo s tim wen z Domu se powadil / ten po-
tom byl vtekl / a w běhu zanjm / nasledowně spolu s pře-
moženým do Domu se wnutkal / nebo kdyby kdo Osobu
nad kterau syce podle Práva negakau moc / neb nahlj-
nutj má / gačož Muž nad Ženau / Otec nad swým Dítě-
tem / Poručnjš nad Syrotkem/ Pán nad Čzeledjnem/ k so-
bě přiwedsti chtěl / a to mocy by provedl / takowý ne-
hned na Hrdle / nýbrž podle powahy Okolostogičnosti/
wznalé trestán / aneb dofonce bez trestu / zachowán býti
má.

§. 44. Kdoby se Práwu/ neb od něho wyslaným Prá-
wnjm Osobám/ kterýmby na gaký koliw způsob podroben
byl / mocně protivil / ten podle gakosti Wěcy s wtnutjm
Xuky/ Mečem trestán buď : Kdyby pak protivenj ne mo-
cně / neb toliko haněnj Práva se stalo / gest Pokuta/ dle
wznalosti / a Otázky podle vlastnosti Skutku/ gač na toto
tak napředessle Přecíněnj/ postawiti semagi.

§. 45. Kdo Meznyšy neb pomezne Znamenj wědo-
domě z ginačuge / odhaznge / w nic wwadj / aneb kdoby
w na cy-

na cyzých Rybných / Hráze prokopal / má podle vznalo-
sti a Respectivě velikosti Škody / na Hrdle (pokudž by
w tom criminaliter gednáno bylo) trestán býti.

Neypotřebnějšý Otázky wedle Generálních gsau :
Kterak takový Mezník wykopal ? neb zginačil ? kdo ge-
mu w tom năvěstj dal ? komu tim pomocti / neb škoditi
chtěl ? Kterak takový nassel ? w gakým Spůsobu ? w kte-
rem místě ležel neb stál ? gaká Znamenj se na ňom spatřo-
wali ? a Kterak se nymj nacházegi ? zč. W tom podle weli-
kosti Škody / a provedeneho Kwaltu / Pokuta taky se z-
ostřuge.

§. 46. Co se pak posledně giných Zločinnostech / ga-
kož haněnj / falše / a tēm podobných / neb vypuzenj a stre-
stánj Cykanůw / Poběhlcůw / Tulákůw / a Wypowěden-
cůw / zč. Dotýče / a coby syce / krom těch zde postawených
Pokut / w Obecných Cysářských Práwích ; w Utrpnem
Karla páteho Práwnjm ustanowenj / a w giných Násých
Šemských / a Městských Práwích / kdežby takowé tauto Nás-
šý Utrpného Práva / porozličné zlechčugicý Instructi, wey-
slovně naprawené nebyli / se ustanowuge / aneb taky do-
brým obyčegem / giž dšlem z ginačeno / dšlem wyswětle-
no / a dšlem potvrzeno bylo / přitom dokonale pozusta-
weno býti má. Poněwadž při tak nakáženem Swětě /
wjce Zločinnosti / a gich Okolostogičnosti se zbíhagi / a na
Swětlo přicházegi / než strže mnoho / a nezčistné Práva
přetržené býti mohau ; Gestli žeby každého Práva roz-
šassné / a podle gakosti Wěcy z těch skutečně wyměřených
případnosti / na newyslovené prozřetedlné postawené u-
stanowenj / co neyprospěšnějšýho se nedalo : Obwzla-
stně gsauce giž předešle od Nás dostatečně Nariženo /
Kterak by ty Práva / genž buď odpowjdanj z sebe zwr-
hugi / aneb bezpečněgi pokračowati chtěgi / neb Zločino-
nost wětššýho rozwáženj / a takowé vlastnosti býti se do-
mijwagi / že Obecnemu při Práwě sedicýmu Cžlowěku
dosti pochopitedlně wygáďřiti se nemohau / wzdy a poKaž-
dý / k Násšý Králowské Apellacy na Hradě Pražském o Nás-
učenj se ucházeti má : Přičemž ale wzdy tu / w Českých
Prá-

Práwech Městských M 41. tomu/ kterýby se vychluboval
že dobře zachovalau Ženskau Osobu Tělešně poznal/ přj-
líž ostře wysazenau Pokutu/ kus Gazyka vřezánj/ wyzdmj-
ženau a w ginau wolněgšj / podle vlastnosti / a velikosti
haněnj/ proměněnau mjtí chjtí Kácjme.

ARTICULUS XX.

EXECUTI a skutečnem po **Nalezňch**
Vtwržených/ trestání a Pokutování.

Alž ten/ buď od dolegšjho Práva wynesse-
ný/ neb od Nasseho Královského Wrchnjho
Práva wynalezený Ortel/ který wssak od žá-
dneho nižšjho Práva z ginačen / nýbrž tak/
gať podle zachowaleho Spůsobu gmenem Nassým wyho-
toven gest/ tak taky wyhlássen býti má ; Spůsob a Ga-
kost Pokuty w sobě obsahuje ; Tak nápodobně takowý
co neydrjwe z Gistency / w obyčegnem Místě Práwnjm
žřetodně přečten / a gať wssudy obyčeg weřegně wyhlá-
ssen / obwyňneli Inquisic při takowem Orteli / a dobrowol-
ně Práwu a Sprawedlnosti se odewzdá / má Práwo w
Hrdelných Pokutách neymeně tři dñj před tim / Zločincy
Den/ a Hodinu Smrti wewssem dobrem bez spurnosti str-
ze dwa wyslané / a Práwnjho Pjsaře / oznámiti dáti / gemu
na to wraucně Duchownj přidati / wssěchny přjležitosti
(strze ktereby na Spasenjm swé Dussě strácenj trpěti/ neb
obtjžněgi k takowemu přjgiti mohl) z cesty odwrátiti /
wssěchen přjstup Nebezpečných / gemu / neb Dussy geho /
a Sprawedlnosti Sškodu raddicých Lidj / zamezyti/ geho
Swatostmi (krom Spowědi která taky na poprawnjm
místě opakovaná býti muže) ten den před Poprawau za
opatřiti dáti / přjlišným nápodem nepřepłniti / anjž Mj-
stru Poprawnjmu negať powěrečné a čarodegné Cery-
monye dowolowati ; dobře ale

§. 1. Před Poprawau wyhlásyti dáti/ že pokudž by
W 2 se ne-

se negatá přihoda neb neshťestj při Doprawě státi měla /
 Xána kolikráte koliw se nepodařila / Prowaz přetrhl / zč.
 Žádný / pod stracenjm Statku a Hrdla se opowážiti ne-
 má / na Mjstra Poprawnjho / meněgi na Šločince / aneb
 na Práwo sabati.

§. 2. Nápodobně má ten Examen neb Dotaz / kte-
 rý předně / před wywedenjm z Šsatlawy Šločince / a ná-
 sledowně na Poprawnjm Mjstě neb loco Supplicij se děge / a
 kdez giž k wěčnosti připrawená Osoba / gestě někdy táza-
 ná býti má ; Krátkýma slowy wykonán býti / totiž : zda-
 liž na to / co proti N. N. Společnjku / a syce wypowěděl /
 vmřiti muže / a vmjra / kterýž tak ; Smrti Šločince potwr-
 zený / a podle vlastnosti přečiněnj též Osoby / gať giž swrch
 podotknuto / k dalsšy vyhledáwagičnosti potřebowán / a
 pozorowán býti má.

§. 3. Dale magi taky Spowědnjcy / a Spráwcowě
 Duchownj / dle Slawné a Swaté Paměti / Cýsaře Kar-
 la Pátého ustanoweného Utrpného / a Hrdelnjho Šřízenj
 Artic: 31. a 103. podstatně napomenutj býti / aby ne (gať
 mnozy z Křestianské blížnjho lasty dělati se domjwagi /
 wšak ale w tom welice pochybugi) Šločince k přikrytj
 geho / nebo Společnjkůw Šločinnosti / neb prawdu za-
 pjrati / nawěštj dávali / poněwadž takowé obecnemu do-
 bremu welice škodliwé předsewzetj / kdyby se proneslo /
 na Duchownj Wrchnost wznesseno / a od té / slusné na-
 hliďnutj od Práwa / neb Wrchnosti Swědské žádanu bý-
 ti má.

§. 4. Nemá každá případnost / taky Šaudce od sku-
 tečné Execucy Ortelé zdržowati ; a Ny / mocy tohoto Vla-
 šseho ustanowenj / wšechny ty zlé obyčege zawrhugeme ;
 Kdez Lid obecný wěři ; a se domjwá / kdyby potřetj Xá-
 ně / Šločinec gestě žiw byl / aneb Prowaz se přetrhl / neb
 Ženská Osoba by se prohlásyla / že Šločince za Manžela
 sobě pogjti chce / zč. Tim gemu giž skutečné Mílost vděle-
 ná / a on dalsšy Pokuty oswobozen gest ; Nýbrž bez ohle-
 du toho wšeho / ta gednau wznaná Hrdelnj Pokuta / wy-
 konaná býti musy ; ačkoliw

§. 5. W následugicých Případnostech / wzdy přece Execucý poodložena býti mže / à Respectivě má; gaž 1. Kdyby Wjry hodné / a podstatné příčiny přednášegicý Osoba Execucý / strze namítaný té / od Vlas neb Králowstwý Vlasých Dědicůw / obdržené Milosti zastawenau mti žádala. 2. Kdyby Zločinec své / aneb Swědkowé wykonané Swědecstwý / strze které samé / on k Smrti odsauzen a syce z strany Zločinnosti přeswěčen byl / odwolali / při takowem ale který práwně přeswěčen byl / ani popírání / meněgi odwolání / Poprawu nezastawuge. 3. Kdyby Zločinec na tom / proti němu wynessenem Orteli Sprostá byl obwykl / následowně pak on sám / neb na geho místě kdo giny / k wrchnjmu Práwu (Kdyby Ortel dolegšýho Práwa Exequirowán býti měl) odwolal / aneb že při Vlas Milost hledati chce / se prohlásyl / a bytby třebas na místě Poprawnjm a poslednjho okamžení před Smrti bylo. Kterěž to ohlásený toliko po neyprw / a ne podruhé místo má. Když totižto giž od Vlas Milost gednau odeprěná byla : Lečby po znouu se vcházegicý / giné nowé Důwody / k obdržení takowé předstíral ; Kterěžto od dolegšých / a Vlasý Králowstvé Appellacý / podrobených Práw / natuž w znessené / powážené / a následowně Vlas s dobrým zdáním odeslané / pod tím ale Execucý / pokudž w prawdě Důwody za nowé se wynagdaui / zastawená / ginač pak takowá swúg Průchod mti ; a tím Spůsobem od těch / Vlasý Králowstvé Appellacý nepodrobených Instancý / to tak gednáno býti má. 4. Kdyby na Poprawu se wedaucý / věci Zločinnost po wyhlášení gemu Ortele / byl Spáchal / neb že se toho dočini / by namítal / a 5. Poslez / kdyby giny k spáchanemu skutku Zločinnosti / pro který poprawa konaná býti by měla / hodnowěrně se vdal ; Má se zatím ta k poprawě wedená Osoba / w předesslé místo z pádkem wedsti / a to co nedáwno nařizeno / y hned předsewzýti.

ARTICVLVS XXI.

Wzatem odwołání a pohledávaní milosti

Sauce při dolegšším Právě / Hrdelní Ortel
wynessen / nenaprawitedlná Lidské Cti / a Ži-
wota škoda / to žádá / by wtačových Přípa-
dnostech / žádný čas / mlčení / neb obwyknutí
při Orteli / odsauzenemu / aneb taky / gať giž praweno / po-
sledního okamžení / gemu neb komukoliw na místě geho /
k Appellacy / neb k pohledávaní Milosti / se ohlásyti / zbra-
ňováno nebylo / a protož wšechny Práva / pod těžkau
a neomylnau Pokutau / po tak stáleu dowolení k Wrch-
nímu Práwu / neb Respectivě o Milost se ohlášení / nic
neymenššího dále proti z Gistency předsedbráti nemagi /
nýbrž gemu / k geho předsedzetí / netoliko obyčegná Lhu-
ta k Interponirowání / ale taky podle Appellati Patentů / a
Instructi / k složení swých Příčin odwołání / Čas zanechání /
a on se wšemi k tomu potřebnými documenti (gať swrch
pod Rubricau. 12. ponawrženo) zaopatřen / a

§. 1. Pokudžby z Gistenec w praweným Terminu / swé
Příčiny odwołání složití nemohl / gemu od Tlasy Krá-
lowské Appellacy / první / druhé / y podle powahy té Wě-
cy / třetí 14. denní dilati udělená býti má,

§. 2. Kdyby wšak z Gistenec tudy / totiž strze wza-
té odwołání / Wěcoliko prodlužowati chtěl / a po progi-
tí Terminu / wzdy podle Práva se nezachowal / Muže do-
legšší Právo proti němu po znouu Execucy wedsti ; gest-
li žeby pak zase na Appellacy se odwoławal / w tom o Tla-
učenj se vcházeti.

§. 3. Přitom taky pozorováno býti má / že odwołá-
ní / od každého Hrdelního Ortele dolegššího Práva /
wzaté býti muže / Poněwadž Králowská Appellacy Tlase
giž wěděti bude / gať swewolné odwołání / od podstat-
ného rozeznati ; kdyby pak od Instancy Králowskému Tlase-
mu Wrchnímu Práwu nepodrobené / aneb od téhož Wr-
chního

chňho Práva sameho/Ortel wyneffen byl/Tu žádné od-
wolání/nýbrž toliko o Milost vcházení se domoluge; kdy-
by ale odtud vtrpná Otázka nařízená byla/ od takové/
gačkožto medio probationis, ani o Milost vcházení se nedo-
woluge.

§. 4. Chtělby tak praveným Spůsobem/ z Gistenec
k pohledávanj Milosti se obrátiti; má we čtrnácti dnech
(které wšak s podstatných Příčin po dwakrát prodlau-
žiti se mohou) swau neypoddanějšý/na Vláš zněgicý pj-
sebnu prozbu / s přiloženau žádosti Vlášý Královské Ap-
pelací o dobré Zdání/ podati; Což oboge se wšemi po-
třebnými Spisy / to Právo kde z Gistenec sedí / tam do-
konale odeslati/ s Execucý poodložiti/ a dalšý Vlášý ney-
milostiwějšý Resolucý prostředkem pravené Královské
Appellací Vlášý/očekáwati powiňo a zawázano gest. Kdy-
by pak.

§. 5. Při negaké (gak giž častěgi ponawrženo) k Vla-
šý Královské Appellací/ nepatřicý Instancý/ Hrdelnj Or-
tel wyhlášen byl/ pohledávanj Milosti při Vlášý Krá-
lovské Kancellári Dworské Čestě/ neydele w sšesti Ne-
dělých/od wyhlášenj Ortele/složeno/odtud pak/kde se Pu-
blicací stala/toliko to/že odsauzený při Vláš z lechčenj Po-
kuty žádosti gest/ we čtrnácti dnech oznámeno/ a tak až
do Vlášý Neymilostiwějšý Resolucý/ s Execucý poodlože-
no býti má.

§. 6. Staloliby se pak / žeby z Gistenec / buď před
wyhlášenjm Ortele/ aneb taky w giž skutečně Execucý/ se
rozstнал/ neb dokonce Vmřel; W prwnj Případnosti/
má se až do geho zase pozdrawenj/s Execucý poodložiti:
W druhým pak Příběhu kdyby Vmřel; tento Rozdíl za-
chowáwati chtjti Rácimé; Aby/ gestli Ortel proti z Gi-
stency gestě wyhlášen/ on taky z strany vdané Zločinosti
přeswěčen nebyl / w tom ale by vmřel/ s Pohřbem geho
rowně tak/ gako s tim který gestě odsauzen neyni/pokra-
čowáno / a tak gako giný podle Wjry/a Stawn gemu ro-
wný Člowěk/pochowán býti má; Pozustalost geho taky/
po Strážce spravedlivé wynaložených Zutrát/ geho dě-
dicum

84 **Articulus Vigestim: Secund: §1. §. 2. §3.**

dičum odewzdaná býti má : Kdyby ale Ortel proti němu
giž wyhlássen / aneb on giž vznalý / a přewěčený Sločinec
byl. W tom pať vmřel ; Práwo tu dobře pozorowati
má / zdaliž w Orteli takowé Pokuty Zminka se neděge /
kteraby taky nad mrtwým Tělem (ku příkladu Oheň / Kůl /
neb čtwercej / ič.) se provedsti měla / geli co podobného
w něm obsazeno / tehdy Práwo / to Mrtwé Tělo strze Ka-
tany na Káře / až na poprawnj Mjsto / westi / a to / co se po
vsmrcenj m státi mělo / wykonati dáti ; Ueynili pať o ta-
kowé Pokutě žádná Zminka / tehdy odsanzený strze Kata /
na obyčegné Poprawistě dodán / a tam / kde ginj w podo-
bné Sločinošti odprawenj / zahrabanj gsau / Nápodobně
zakopán býti má.

ARTICVLVS XXII.

Nákladjch a Zutratach w Brdelnjch a Strpných Rozepřech.

§. I.

Nyliby z Gistenec bez dostatečných Důwodůw /
z strany negatě Sločinošti wdaný ; následow-
ně pať Uewiňný nalezen ; Ten netoliko žád-
ných Zutrát nesti ; Ulybrž Ny gemu wssechen
naležitý Regress, proti tomu Práwu / Žalobnjku / neb do-
nessency / podle powahy té Wěcy / vyhrazugemé.

§. 2. Kdyby proti někomu (genžby následowně strze
swé dostatečné průwody za Uewiňného vznán) s naležitý-
mi Důwody pokračowáno bylo ; Ten / neb Dědičowé ge-
ho / wzdy přece na wyžiwenj / Saud a Executi wynalože-
né Zutraty / podle Saudnj Moderacy / a teď přiložené Classy
vstanowené Taxy, takowé / wynahraditi powiňen býti má.

§. 3. Nemělliby pať Odprawený neb Odsauzený k
tomu postačitedlných neb dofonce žádných Prostředkůw ;
Ten / genž na Executi nastupowal / Zutraty nahraditi má ;
Pokudž ale Executi, ex Officio, obwzlasťtě / in delictis publi-
cis, státi se musela ; Má Práwo při Kralowstě Appellacy
Classy

Classy o nahrazení takových/ se ohlásiti/ která takovou žádost/ buď na Classe Gouverno, aneb na Clás vznesti/ a odeslati/ My pak takové vynaložené Autraty ex publico wynahraditi dáti Nelymilostiwěgi/ neopomineme.

ARTICULUS XXIII.

Mzde a Platu Saudnjch.

Alkož ta až posawád zlym obyčegem welmi wysoce zweyssená Taxa, bezelstně z menssená a moderirowaná býti musý; Pročež Nelymilostiwěgi chytji Káčime/ předně wssechny ty předešlé promozované zlé Zwyklosti/ zapowjdati/ a na místě těch/ nasledugicý Taxu ustanowiti/ a to

§. 1. Předně Rychtáři Měšťskemu/ neb na místě geho/ zřízenemu/ když Osoba Hrdelnj do Wězení se wezmě/ a neb od ginud dodaná bude/ Třidceti šest Kregcaru. od doprovázení až na místo Poprawnj. Jeden Zlatý dwanaecté Kregcaru.

§. 2. Biricy neb Poslu Práwnjmu / od wsazenj a propustěnj z Gistence nápodobně/ Třidceti šest Kregcaru: a když před odprawau; Pokutu (tak gakž w mnohých Mjstech obyčeg gest) wywoláwa/ Třidceti šest Kregcaru. Též taky tolik za Zwoněnj; Poněwadž pak každá Wchnost ob Comodum Jurisdictionis powinna gest/ Birice tak za opatřiti/ aby přitom obštati mohl; Pročež ty zlé zwyklosti obyčegně od seděnj/ a od Kata po Utrpné Otázce/ aneb taky po wyhlášenem Ortely/ zlym obyčegem brané Penjze wartownj/ obědnj/ a gakbykoliw gmenované býti mohli/ wssechny weřegně se zapowjdagj/ a zdwjhagi/ kdyby pak Posel Práwnj wyžiwenj Wězných nasebewzal/ gemu to/ co na Práva poručenj wynaložil/ nahrazeno/ obecným wssať lidem kteřj se sami wyžiwiti nemohau/ a neb kdeby Práwo žádné gině zaopatřenj w tom nemělo/ nic wjce/ než čtyry Kregcaru/ denně se passirowati/ a přitom

tom každý Právo/ a Wrchnost/ gať giž praweno/ ob commodum Jurisdictionis, Žaláře tať dobře a bezpečně/ aby přimých žádných obwzlasťstných Wartjřůw/ neb Strážných/ zapotreby nebylo/ pod stracenjm Jurisdicti swé/ dle giž předsleho Nawrženj/ zaopatřiti/ a vbezpečiti dáti má.

§. 3. Co se pať Mjstra poprawnijho dotýče/ gemu ani wjce žádati/ meněgi/ pro zlý příklad/ též aby Obecná rownost w Zemi zachowaná/ a podobnj/ gať Práva/ tať Obýwatele Země/ podle swé libosti šacugicy Lide/ ostře se zawázali/ pod gaťým koliw fochem/ co wjce dáti/ dowoleno býti nemá/ krom

1. Od dotazu strážnýho/ neb předstawenjm geho/ se wssemi k mučenj patřicými nástrogi/ Beden Zlatý dwaceti třidceti šest Kregcaru.

2. Od přissraubowánj Palečnic neb šněrowánj/ Třidceti šest Kregcaru.

3. Od skutečného zmučenj/ nest se stané s Ohněm inclusivě neb exclusivě, to gest/ bytby Šločinec s Ohněm/ neb bez Ohně/ genž poslednj stupeň gest/ mučen byl/ Dwa Zlatý dwaceti čtyř Kregcaru.

Kdež pozorowati se má/ že bytby Kat Mučenemu/ Zludy bez dalsšýho gineho Zuplatku/ zase naprawiti powinen byl; Gemu za hogenj wzdy předce/ od Práva/ podle dobrého Vznánj a welikosti Práce/ též Nalklad na potřebné Lity/ něco nahrazeno býti má/ a to gest/ co se Utrpné Otázky dotýče; Když ale negaťý Ortel se exequiruge/ tehdy gemu náleži.

4. Od wywedenj z Země neb z Města wypowěděného Třidceti šest Kregcaru.

5. Od celýho neb polowičnýho wymršťánj. Dwa Zlatý dwaceti čtyř Kregcaru.

6. Od vřezánj Vssý a Nosu. Dwa Zlatý dwaceti čtyř Kregcaru.

7. Od Ruťy wtnutj/ Člankřiw odtrženj/ neb řemeny trhánj/ řdyž tolika ta Pokuta wyměřená gest. Dwa Zlatý dwaceti čtyř Kregcaru.

8. Od

8. Od wypálenj Ceychu. Beden Zlatý / dwanacté Kregcaru.

9. Od Meče. Sfest Zlatých.

10. Od Prowazu. Sfest Zlatých.

11. Když Ženská Osoba / pro těstě probřessenj / předně Stata / do Hrobu wložena / Kulem strze Srdce probita / a tať zabrabaná býwá ; Sfest Zlatých.

12. Když odsauzený Zločinec / předně Prowazem / neb zaskřcenjm / aneb Mečem na Hrdle trestán / pať na Hranicy vvržen / a Spálen / neb na Kolo položen / a Hlawa na Spic nastrčena gest. Sedum Zlatých.

13. Když Zločinec za žiwa spálen ; z Hůry dolu / neb z důli na horu Kolem za žiwa lámán / aneb čtwrcen býwá. Sedum Zlatých.

14. Od wytaženj / aneb wyřezánj Gazyku Tylem. Sfest Zlatých.

15. Když se Pokuta z ostruge / a kte giná / genž před vsmrcenjm nad Zločincem / Práwem a Ortelem wykonati se nařizuge / gaťož tu Příkladu / wláčenj až na rozhránj / Ržemené trbánj / Klesťmi rozpálenými vsknutj / zč. nemá se Mjstru Poprawnjmu wjce dáti než Demět Zlatých.

A gaťož za časté se přibodj / že Zločinec / na odprawu giti nemuže / ale až na Rozhránj wezen býti / a tu Poprawec půl Wozu neb Káru s Koňmi wzyti musý / nemá se od každého Koně wjce / než Tridceti sfest Kregcaru dáti / a dále žádný Plat passrowati / naproti tomu býty ;

16. Často gmenowaný Poprawec / ty k Mučenj přináležegicý Nástroge / a co k provedenj takowého za potřebné gest / sám za opatřiti powinnen byl / nic wssak měně / ostatnj Potřeby / a Materialia, gaťo Dřwj / Kolo / Kůl / zč. od Wrchnosti / odprawu wedaucý / neb od Práva / bez geho Nákładu / za opatřené býti magi : Gaťož taťy

17. Když Poprawec od ginud přivezen / a strze něho při cyzým Práwě / kde syce nebydlý / aniž přigat nejni / odprawa se koná / má se genu spolu s Pacholkem denně Beden Zlatý / dwanacté Kregcaru / a za gednoho Koně /

Třidceti šest Krencaru zaplatiti: Těm ale Lidem/ kterj pro Poprawce wyslané byli / a pro bezpečnost/ geho wypro-
wázeli/ toliko gegich wychowánj/ wssak nepřilissně/ dáti se
má/ byliby pak

18. Poprawec w gednom neb druhem Městě/ neb
Místě/ gaťož syce obyčegně se stává/ proti gistemu ročnj-
mu Platu/ z gednán/ má wssachny odprawy/ z takowé ro-
čnj Mzdy své/ bez dállsyho na tu wyměřenau Taxu se od-
woláwanj/ wykonati/ a potřebnau Čzeladku k tomu wy-
chowati; Poněwadž takowým Lidem/ odginud taky gi-
stý poplatky přicházegi. Na proti tomu

19. W těch Místech/ kde se gemu nic gistého nedá-
wá; On podle předepsané Taxy/ a to bez rozdjlu Prá-
wa/ cyzých neb domácých Osob/ zaplacen/ a geho Pa-
cholků dořawád Mučenj/ neb respectivě odprawa trwá/
denně Třidceti šest Krencaru dáti se má/ a gaťož

20. Giž swrch nětco podotknuto bylo/ na gaťý spů-
sob s tim/ genž se sám o Žiwot připravil/ pokračowáno /
a co přitom pozorowáno býti má; Takowým Popraw-
cum dowolowati se nemá/ těch věcý/ které w tom Místě/
kde o Žiwot připrawený/ násyli sobě učinil/ a geho Tělo
odtud strze něho/ odklizene býti má/ se vginati / nýbrž
wssachno/ coby přitom taky w ssatech se nasslo (které k to-
mu Čyli v přitornosti Rychtáře pilně přehledati se magi)
nawráceno/ a natom obwyknauti powinnen býti má/ co
gemu wedle Proporcý Mlohowitosti toho/ který se sám o
Žiwot připravil/ dáno/ wssak přes Dewět Zlatých se
zbjhati nemá.

§. 4. Ostatně gedno každé Práwo/ které Jurisdicti,
a od takowé pocházegicý Vžitek má/ wssachny/ w Hrdel-
njch/ a Vtrpných věcech se zbjhagicý potreby/ bezewsse-
ho auplatku wykonati powinno/ bytby Zločinec od ně-
koho/ který žádné Wlastnj weysadnj Práwo nemá/ gine-
mu Práwu odewzdán byl/ Pissari Městskemu/ neb Actua-
rio od každého archu Papjru/ w spisowánj Wyhledáwa-
gičnosti Dwanácté Krencaru dáti se má.

Závě-

Závěrek.

Alkož tak toto Vlasse/ neywjc k pořádněgššymu
 provedenj Práva Wyhledawagického /
 wyhlášené Práwo Autrpné a Hrdelnj (byt-
 by wšechny/ a každé w přetřočenj Božských
 a Lidských Příkazanj / se zbýhati mohaučy
 Příběhy / w sobě neobsahowalo) to wždy nařizuge / co /
 buď w rozsuzowánj / neb Instruirowánj Saudu / též nato
 od náležiteho Mjsta / to gest Respectu / těch Králowššy Vlas-
 šy Appellati na Hradě Prazštem / w Králowšštwj Vlassem
 Čzeštem / nepodrobených Wládařštwjch / při Vlas / aneb
 Respectu těch / temuž Tribunálu podrobených Práv wey-
 sadnjch / přiněm pohledawati magicýho Vlaučenj / podle
 Práva ustanoweno býti muže / bezelstně pozorowáno bý-
 ti má : Pročež taky gedentkaždý podle toho se řiditi / a
 pod wwarowánjm nemilosti Vlassy / též vžnalé Pokuty / po-
 kračowati wěděti bude / aby pak

§. 1. Tim spěšněgi Božšá Sprawedlnost w wytře-
 stánj zlého / a téhož wyřořeněj / kteréhož opominutj / do-
 brým škodliwé / a žlym k wětššymu podpalu gest / konaná /
 z Gistency / taky w Žalářch tak dlaugo zdržowánj nebyli ;
 Příšně k posledku chtjti a nařizowati Káčme / aby na bu-
 daucý Čas každýho čtwrt Léta / w Vlassem Dědičnem
 Králowšštwj Čzeštem / wšechny / Vlassemu Králowšštemu Ap-
 pallati Tribunálu podrobené Práva / tam Popis wšech se
 nacházegicých Wěžňuw / s Patrným doloženjm / proč a z
 gačé přjčiny ten / neb onen / do Wězenj se dostal / na či ža-
 dost / gač dlaugo Wězeň giž sedi / gač daleko z strany ge-
 ho s Wyhledawagickosti přišlo / zč. častně odeslán byl :
 Vlas čemž wšsem tak naplněná bude Vlasse Nelymilostiweg-
 ššy a příšná Wúle a myněnj : Gehož gest Datum w Mě-
 stě Vlassem Wjdni / Sšestnáctého dne Měšyce Čzermen-
 ce / Léta Páně / Sedumnáctišého Sedmého / Králow-

stwj Vlasych / Římského Osumnáctého / Vheršého dwa-
cátého / a Česlého třetího

Joseff.

Wenceslaus Norbertus Comes Kinsky,
Regis Bohemiæ Supremus Cancellarius,

Ad mandatum Sacræ Cæs:
Regiæq; Majest: proprium.

G. W. ꝛ Schwalbenfeldu.

Obsazitedlnost Wšech Artykulů a Rozdi- lův tež Vístů/ Práva Strpneho neb Hrdelnjho.

	Arti:	Parag.	List.
A.			
Auraz dobré powěsti	3	5. a 6.	7
Acta neb Spisy wyhledawagicné / kterak o Nauče- nj na Králow: Wrcnj Práwo odeslati se magi.	14	1. 23.	43
Aurážka Nleywyššyho Dystogenstwj / neb Rebelli- ge co gest / a tehož Pokuta	19	6	58
Autrata neb Náklad Hrdelnjch Rozepřech.	22	1. 2. 3.	84
B.			
Biřic.	2	6	5
Biřice Mzda neb plat.	23	2	85
C.			
Corpus Delicti.	3	13	10
Corporis Delicti wyzdwyženj.	5	1	13
Cžary.	5	7	16
Cyzokostwo co gest / a tehož Trest.	5. 19	15. 24.	21
Co se činiti má kdyby Zločinec na Otázky odpowj- dati nechťel.	6	7	26
Cyzých Děťj podstrčenj.	19	12	61
Concussio co ? a téhož Trest.	19	36	74
Corruptio Servi neb Děťj / a giných pod mocý zůstá- wagicých co ? a téhož Trest.	19	38. 39.	75
Cykánůw wypuzenj a Strešťanj.	19	46	78
D.			
Denunciant neb Vdávateľ.	3	4	7
Dotaz z Gistence w skutku giž provedenem.	6	4	24
Důwod neb podezřelost proti Pomocnjku neb Psancy	6	5	25
Díteľ pomrženj / neb do pustýho Mjsta zanesenj.	19	13	16
Duchownj / neb Spowědnjcy při Executi.	20	3	80
E.			
Examen neb Dotaz z Gistence.	6	1	23
Examina/ téhož Spůsobu.	6	2. 3.	23
Execucý neb Trest / a Pokutowánj.	20	1	23. 24.
Examen Zločince na poprawnjm Mjstě.	20	2	80

REGISTRUM. Lit: F. G. H. I. K. L.

	Arti:	Parag	List.
Executi neb Poprawu proti wšsem zlým obyčegum wykonati. = = = = =	20	4	80
Executi neb Poprawa kdy po odložena býti má. =	20	5	81
F.			
Sales/ též Pokuta. = = = = =	19	46	78
G.			
Gaté Osoby neb Saudcomé býti magi/ a Polik.	2	3	3
Gatý spůsob/ w nedostatku Lidj s chopných k Sau- du se zachowati má.	2	4	4
H.			
Hrdelné Práwo gat obsazené býti má. = =	2	1	2
Hrobůw nevctiwé otwírání/ Mrtwých laupení/ Ko- stj Mrtwých roznášení neb Lidj od Prawených ze Ssybenice brani co ? a gatý téhož Trest.	19	41	
Hanění téhož Pokuta. = = = = =	19	46	
I.			
Inquisiti Specialnj. = = = = =	3	13	10
Jakost/ a místa s páchaného Skutku wyhledání.	5	21	22
Indicia Generalia, neb potahy Obecné/ které gsau a gat pozorované býti magi = = = = =	13	I	34
Indicia Specailia, obwzlástnj Potahy = = =	13	Ob 2. §. až do 19	35
K.			
Kdeby žádný Pissat/ a Kat nebyl/ kterak se chowa- ti má. = = = = =	2	7	5
Kterak/ gat w žalobným/ tak wyhledáwagičným Práwě se pokračowati má ? = = = = =	3	1	6
Komu Gimání wteřegně Zločince patří/ a k tomu napomahání. = = = = =	4	2	11
Kostel/ neb Obec obkřadená. = = = = =	5	9	17
Krwé s Prznění co ? a téhož Trestání.	5. 19	15. 20.	20. 22
Kacýřstwo/ a odpadnutí od Wjry co gest/ a gatý téhož Trestání. = = = = =	19	2. 5.	56
Kauzedlnicstwj neb Czary co ? a téhož Trest.	19	3	57
Ktiwo-Prjseznost co ? a téhož Trest.	19	4	58
Kurewstwj Obecné/ téhož Trest. = = = = =	19	27	70
Krádeř co gest/ a též Trestání. = = = = =	19	28	70
Katu žádné Powěrečné/ neb Czarodegné Ceremo- nyge nedowolowati. = = = = =	20	1	79
Katu w čas negatě přjshody při Execucy neskřoditi.	20	1	79
Kata Mzda neb Plat = = = = =	23	3	86
L.			
Laupěžnicstwj neb Vákečnicstwj/ co ? téhož Trest.	5. 19	7. 71.	16
Lidokrádežnj neb Plagium co/ a téhož Pokuta.	19	29	71
Lichewnicstwj co ? a téhož Pokuta. = = = = =	19	32. 33.	72

REGISTRUM Lit: M. N. O.

M.	Arti:	Parag:	List.
Mistr ostrého Meče	2	6	5
Moc Králov: Wrchnjho Práva.	3	4	7
Mord neb Wražda.	5. 19.	2	14
Mord gatkým Nástrogem neb Spůsobem spáchan.	5	3	14
Mord strze Czarodenskwj neb Sed spáchaný.	5	5	15
Mincowánj Salešně.	5	5	15
Mord Dítěte.	5	6	15
Moc neb Násyli zgewně téhož Pokuta.	19	7	59
Mord neb Wražda nad Rodičmi / Dítěmi a Manželi	19	9. 10. 11	60
Mord z Duplatku spáchaný / téhož Trest.	19	14. 15.	61. 26
Mezníkůw neb Pomez Kazytel / co ? a gatký Trest.	19	45	77
Milost pohledáwagicý gatk se zachowati má.	21	4	83
Milost pohledáwagicý / kdyby se zatím rozstonał neb vmřel gatk pokračowati se má.	21	6	83
Mzda neb Plat Saudnj.	23	1	85
N.			
Nesrozumněnj z strany wydánj Zločince.	4	6	12
Nástrog Mordu pochybný.	5	4	15
Nákeřnictwj.	5	7	16
Nádege Milosti / neb pohružka Mučenj / zminky činěnj.	6	3	24
Nawrhowánj w dobrým zapowědě.	6	4	24
Násyli sobě učiněné téhož Pokuta.	19	17	36
O.			
Osobná Wyhledáwagičnost.	3	10	8
Otázky na Osoby o Zločinnosti wědomost magicý.	3	11	9
Osoba Stawu wětššýho wdaná.	4	1	10
Osoba Stawu Městskýho wdaná.	4	1	10
Oheň	5	5	16
Osoby k zhljdnutj Corporis Delicti wyslané.	5	13	20
Opatřenj Žalářůw.	7	3	27
Obrany neb odpovědě z Gistence.	12	1	33
Obtížnosti z Gistence	13	1	34
Otráwenj Sedem / téhož Trest.	19	16	62
Obecnj Auředlnjcy / neb Obecnej Cassu magicý k Zysku wlastnjmu obracugicý / co ? a téhož Trest.	19	35	73
Odbognjť Práva co ? a téhož trest.	19	44	77
Ortel / téhož wyhlášenj a dālššý dle téhož pokračo- wánj.	20	1	79
Odšauzený k Smrti gatk zaopatřen býti má.	20	1	79
Odwołánj k Wrchnjmu Práwu / neb o milost se v- cházenj.	21	1	82
Odwołáwagicý gatk se zachowati / a co Práwo při- tom činiti powinno gest.	21	1. 2	82

REGISTRUM. Lit: P. R. S.

	Arti:	Parag:	List.
Od wolánj od každého Zrdelnjho Ortele/ dolegššýho			
Práva wzyti se muže.	21	3	82
Odwolánj kdy se nedowoluge.	21	3	82
Odwolánj k Vtrpné Otázce odsauzeného mýsta nemá.	21	3	83
P.			
Přuwod neb žalugicý.	1	1	1
Práwo Wyhledáwagičný.	1	1	1
Planýč.	2	1	3
Přisaha Saudce.	2	3	3
Pisat při Saudu Wyhledáwagičnem.	2	5	4
Potahy ad Inquisitionem Generalem.	3	8.9.10	8
Přisedicý Práva.	3	12	9
Práwo do cyzýho Domu/ Gruntu neb Jurisdicti bez pozdrawenj Pána wtrati se nemá.	4	4	11
Pán toho Práva gat se chowati má.	4	4	11
Pomoc Zločincy k vstraněnj.	4	6	12
Přisaha k dolžčenj Corporis Delicti.	5	7	16
Přisaha takowá kde Konaná býti má.	5	11	17
Přisaha Židowská.	5	12	17
Práwo w Krwe s Przněnjm.	5	20	22
Práwo Wyhledáwagičné kterať se chowati má/ když Zločinec vtekl/ a neb geho Společnjcy před ru- kami negsau.	7	1	27
Práwo Zločinošti/ byby Zločinec gat byl neb nebyl.	8	1	28
Potahy neb Okološtogičinošti/ Zločinnost zmensšugicý	17	Ob 1. §. až do 9.	52
Potahy neb Okološtogičinošti/ Pokatu zmensšugicý.	18	Ob 1. §. až do 7.	53
Poliganua neb pogetj dwauch Manzelek/ neb Man- želuw za žiwobytyj prwnjho co/ a gatý téhož Trest.	19	25	68
Přigjmači Krádeže/ a přechowáwanj Zloděgůw/ neb Receptatores, a gich Trestánj.	19	37	74
Pisatě Mzda neb Plat/ w Zrdelnjch wěcech.	23	4	88
Přisprawy k Execucý Práwo dáti má.	23	4	88
R.			
Ržád Práva Vtrpného.	1	1	1
Rychtář.	2	6	5
Rauhánj proti Bohu.	5	15	21
Rauhánj proti Obrazum Swatých.	5	16	21
Rauhánj proti Bohu a Swatým geho Trest.	19	1	56
Rusšytel Obecného Pokoge/ co gest a téhož Trest.	19	43	77
Rychtáře Mzda neb Plat.	23	1	85
S.			
Saud Zemšský neb Panský.	1	3	2
Sšybenice.	2	1	3
Stinadla.	2	1	3
Sškoda stala na Statcých neb Hospodářstwj.	5	10	17

Smil-

REGISTRUM. Lit: S. T. W. Z.

Smilstwo Násylné neb Podaw.	A. 5.	§. 17.	L. 21
Sodomia neb skutek proti přirození.	5. 19.	18. 19.	21
Slavnost neb Spůsob Examinu / a kde konán býti má.	6	6	25
Swědkůw wysliffánj.	9	1	28
Swědkowé gať / a kde sliffánj býti magi.	9	2. 34.	29
Sčelenj neb Confrontati Swědkůw s Gistencem.	9	6	30
Swědecstwj gať zaopatřiti.	9	7	30
Swědek když se w Swědecstwj napraviti chce.	9	8	30
Swědomj kdo dáti muže.	10	1	31
Salvus Conductus Průchod neb Kleit.	11	1	32
Salvum Conductum kdo obdrží / gať se zachowati má.	11	2	32
Salvum Conductum magicýho / kdy práwo z gistiti muže.	11	3	32
Smilstwo neb sinissenj s zlým Duchem / s židem / neb židowkau téhož trestánj.	19	20	66
Swodnicstwj co gest / a téhož trestánj.	19	26	69
Sacrilegium Swato-Krádež co ? a téhož Trestánj.	19	30	71
Saudce Spravedlnost pro Zysť neb dary prodáwagicý / neb Judex Corruptus co ? a téhož Pokuta.	19	34	73
T.			
Tegnost zachowati.	3	11	9
Trest neb Pokuta Zločince.	19	1	56
Tegnosti pronássenj proti přisaze / téhož Trest.	19	24	76
V.			
Vznánj k gistěnj neb arrestýrowánj vdaného.	3	2	6
Vpustěnj od žaloby.	3	4	7
Vdawatel.	3	7	8
Vdaný w Cyzolostwu.	5	19	22
Vrpné Práwo / gať ? a kdy se koná / a co přjním Pozorowati se má.	16	Ob 1. §. až do 22.	45
W.			
Wlasnost neb Materia Wyhledáwagičnosti.	1	3	2
Wrchnost wětšý a nižšý.	1	4	2
Wěcy při Wěznj nalezené.	2. 4	5. 6	5
Wyhledáwagičnost obwzlasťnj.	3	13	10
Wězeň když vteče z Wězenj co dělati.	7	1	27
Wězeň kdyžby se rostonal neb Umřel.	7	2	27
Wychlaubánj neprawdiwé že Osobu ženskau Tělestně poznal / ne dle Práva Měst: M. 41. ale mirněgi potrestán býti má.	19	46	78
Z.			
Znamenj Práva po prawnjho.	2	1	3
Zgistěnj Zločincůw.	2	2	3

REGISTRUM. I. it. Z.

	A. 2.	§. 6.	List 5.
Žalátník.			
Žalugicý kterať se chowati má.	3	1	6
Žaručenj neb Cautio půwoda.	3	3	6
Žaláť k gátemu Koncy ustanowený.	4	1	10
Žaláť neb Wězenj privatnj zapowědené.	4	1	10
Žločinec gatý přehledán / tež geho přibyteť.	4	7	12
Žločince examen hned postálem přehledánj.	4	8	13
Žloděgstwj.	5	7	12
Žgistency žádne Otázky neb Interrogatoria na swěd- ky podáwati se nedowoluge.	12	2	33
Žgistency kdy Přitel Práwnj se dowoluge.	12	3	33
Žločinec když na Společnjky se přiznáwá.	13	Ob 20. §. až do 25.	40
Žločincy na Společnjky se odwołáwagicýmu kdy Tortúra vžnaná býti muže / neb nemá.	13	26. 27	28
Žločinec když své wyznánj Smrtj stwrdj.	13	29. 30	42
Žgistenece kterať v wězenj chowán.	15	1. 2. 3. 4	45
Žhářstwj neb založenj Ohně / téhož trestánj.	19	18	65
Žagetj násylně / Panny / Manželky neb Wdowky / co / a gáť téhož trestánj.	19	23	67
Žrádnj Cedula neb Pasquill co : a téhož trest.	19	40	75

Errata Corrige.

- Artículo 3. §. 12. Fol: 10. mįsto wygewiti / má býti wygewili.
 Artículo 4. §. 7. Fol: 12. hned opuřtěno / gať.
 Artículo 5. §. 6. Fol: 16. mįsto přěswěčená / přěswěčená.
 Artículo 13. §. 14. Fol. 38. mįsto řdeby / řdyby.
 Artículo 19. §. 1. Fol. 56. mįsto Sutku / Skutku.
 Eodem - §. 6. Fol. 59. mįsto branau / brannau.
 Eodem - §. 8. Fol: 59. mįsto řdo gest prowedl / řde gest prowedl.
 Eodem - §. 15. Fol: 62. mįsto pouťpzugeme / pouťazugeme.
 Artículo 20. §. 5. Fol: 82. mįsto dowolánj / odwołánj.

Gmena.

Beho Excellency Pána Pána Appel-
lach Præsidenta/ Pána Pána Vice-Præsiden-
ta/ a wšech Pánů Král: Appellach Radd / též Parium
Curiae, a Administratorů Německýho Lennýho Hegtmanů
stůj / Secretárů / a Společných Officiantů / Kterýžto to
ho času / když tato Král: Ordelnj Instructi tistěná
byla / se při Král: Appellach Winacházeli.

Beho Excel: Pán Appellati Præsident.

Wysoce Vrozený Pán

Pan Jan Božeff Swatě Římské
Říše Drabě z Brtny / Pán na Dobové / But-
tenssteine / Schwamberku / a Ruslich / G. Chf: a Král: Mil:
Skutečná Tegná Radda / Komorník / Král: Mistodržich /
Saudce Zemský a Præsident nad Apellachmi na
Hradě Pražskem.

Beho Excel: Pan Appellati Vice-Præsident.

Wysoce Vrozený Pán

Pan Frantisek Maximilián Hartmann
Swatě Římské Říše Drabě z Blásksteina / Pán
na Zdibech. G. Mil: Chf: Skutečná Tegná Radda /
Komorník / Mistodržich a Mistro Præsident nad Ap-
pellachmi na Hradě Pražskem.

Královští Páni Appellati Raddi na
Panský Stolic.

Wysoce Vrozený Pán

Pan Ferdynand Arnost Swatě Říms-
ské Říše Drabě z Werbersteina Pán w Regdbergu /
Guttenhagu / Kremži / a Tankowich / G. Mil: Chf:
Komorník / a dědjenn Truffsas w Kornštanech / Něme-
cký Lennj Referendarius.

Wysoce Brožený Pan Van Wáclaw Kokořowec
Swatě Římské Říše Hrabě z Kokořowa.

Wysoce Brožený Pan Pan Frantisek Karel Brati-
slaw Swatě Římské Říše Hrabě z Mitrowic / Geho
Mil: Chf: Skutečný Komorník.

Wysoce Brožený Pan Pan Jan Maximilián Swa-
tě Římské Říše Hrabě z Góku / Pán na Střebesských /
Steinowichch / Kardorssu / Rottsských / Losáru a Ro-
desských / G°. Mil: Chf: Skutečný Komorník.

Wysoce Brožený Pan Pan Jan Arnost Esaffgoči /
Swatě Římské Říše Hrabě / a Pán z Kynastu / a
Greiffensteinu / dědičný Pán na Kurčích / Sadowý /
bile Trémessný / Zwikowě / Trnatých / Sobětussi / Tré-
sowichch / druhým dílu dohalic / a hrubým Barchowě /
též G°. Mil: Chf: Skutečný Komorník.

Wysoce Brožený Pan Pan Wáclaw Černín / Swa-
tě Římské Říše Hrabě z Chudenic.

Wysoce Brožený Pan Pan Wiljm Krakowský Swa-
tě Římské Říše Hrabě z Kolowrat / Geho Mil: Chf:
Skutečný Komorník.

Wysoce Brožený Pan Pan Jan Jozef Caretto,
Hrabě z Millesimo / Pán na Měsských a Stalcy.

Brožený Pan Pan Karel Woráčický / Swobodný
Pán z Paběnic / Pán na Chwatěrubech.

Prálowští Páni Appellach Raddý na Ry-
tířské Stolicy.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Jan Wiljm z Stein-
hoffu.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Frantisek Mikuláš
Alstřl z Alstfeldu.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Maximilián Alstřl
z Alstfeldu.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Karel Kaspar z Ster-
neggu.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Antonín Raffael Za-
blatský z Tulessy / Pán na Tulesských / Čermakowis-
kých / a horním Dubíanu. Broz

Brožený a Statečný Rytíř Pan Jan Ludwíg Serins
z Uichenau / na Brutsh / a Krassanowichch.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Jan Karel Čiči z
Znornze.

Brožený a Statečný Rytíř Pán, Gíři Krystián z Kau-
thu / Pán na Kirchberku.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Jan Jozeff Löw z
Erlsfeldu. J: U: L:

Brožený a Statečný Rytíř Pan Wilim z Blauchowa.

Brožený a Statečný Rytíř Pan Daněl Wilim Gyl-
dea z Altbachu.

Králowští Páni Kaddyna Stolicy Doktorští.

Brožený a Statečný Bládnýka / též Wsfoce Běný Pan
Jan Michael Knecht. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Rytíř též Wsfoce Běný Pan Jan
Wolfgang Ebelin z Ebelinu / Král: Německý Lennj Re-
ferendarius. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Rytíř / též Wsfoce Běný Pan Ka-
rel Malanotte z Galdes. J: U: Doctor. Pán na Ro-
steln.

Brožený a Statečný Bládnýka / též Wsfoce Běný Pan
Petr Theodor Birell / Carolo-Ferd: Univ: Prag: Superinten-
dens. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Bládnýka též Wsfoce Běný Pan
Frantisek Antonin Becker z Reidensteinu. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Bládnýka / též Wsfoce Běný Pan
Wácslaw Kžehoř Hannl. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Rytíř / též Wsfoce Běný Pan Jan
Gíři Höpffling z Höpfflingu / a Bergendorffu. J: U: Dr.

Brožený a Statečný Bládnýka / též Wsfoce Běný Pan
Antonin Rudolff Dwořák z Booru. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Bládnýka též Wsfoce Běný Pan
Jan Frydrych z Scheibe. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Bládnýka / též Wsfoce Běný Pan
Ferdynand Hynek Knecht. J: U: Doctor.

Brožený a Statečný Bládnýka též Wsfoce Běný Pan Ber-
tram Münch. J: U: Doctor.

Král: Appellati Vánj Secretáři.

Brozený a Statečný Vladyka Pan Jan Kaspar Kupec
z Bilenbergku / Radda a Český Secretář / Městěnjn
Král: Starého Města Pražského.

Brozený a Statečný Vladyka Pan Jan Frantisek z
Trippenbachu / Německý Secretář.

Brozenj a Statečnj Vánj Officianti.

Pan Ondřej Hynek Smrkovský / Český Registrátor / a
Spolu Raddnj Král: Brchnjho Města Hradčan.

Pan Frydriech Leopold z Lichtenbergku / Něm: Registr:

Pan Bartoloměj Josef Antonjn Freind / Německý Lennj
Registrátor.

Pan Frantisek Flechtner / Německý a Český Expeditor / též
Král: Brchnjho Města Hradčan Raddnj.

Pan Martin Petr Treschl / vice-Lennj Registrátor.

Pan Jan Mikuláš Rappenhagen / Kancellista.

Pan Adam Frantisek Maximilián Zettliger z Kostálu /
Městěnjn Král: Nového Města Pražského.

Pan Krystoff Gager Kancellista.

Pan Jan Filip Balbus / Kancellista.

Pan Frantisek z Trippenbachu Kancellista.

Pan Jan Jakub Stych Kancellista.

Pan Gíř Karel Gebhardt Kancellista.

Pan Wernerus Fransens Kancellista.

Pan Václav Jan Benedykt Smrkovský Kancellista.

Pan Gíř Ferdinand Kumprecht Kancellista.

Pan Karel Antonin Krčička / Kancellista.

Dvěřj Strážnj.

P. Gíř Frydriech Hoffen.

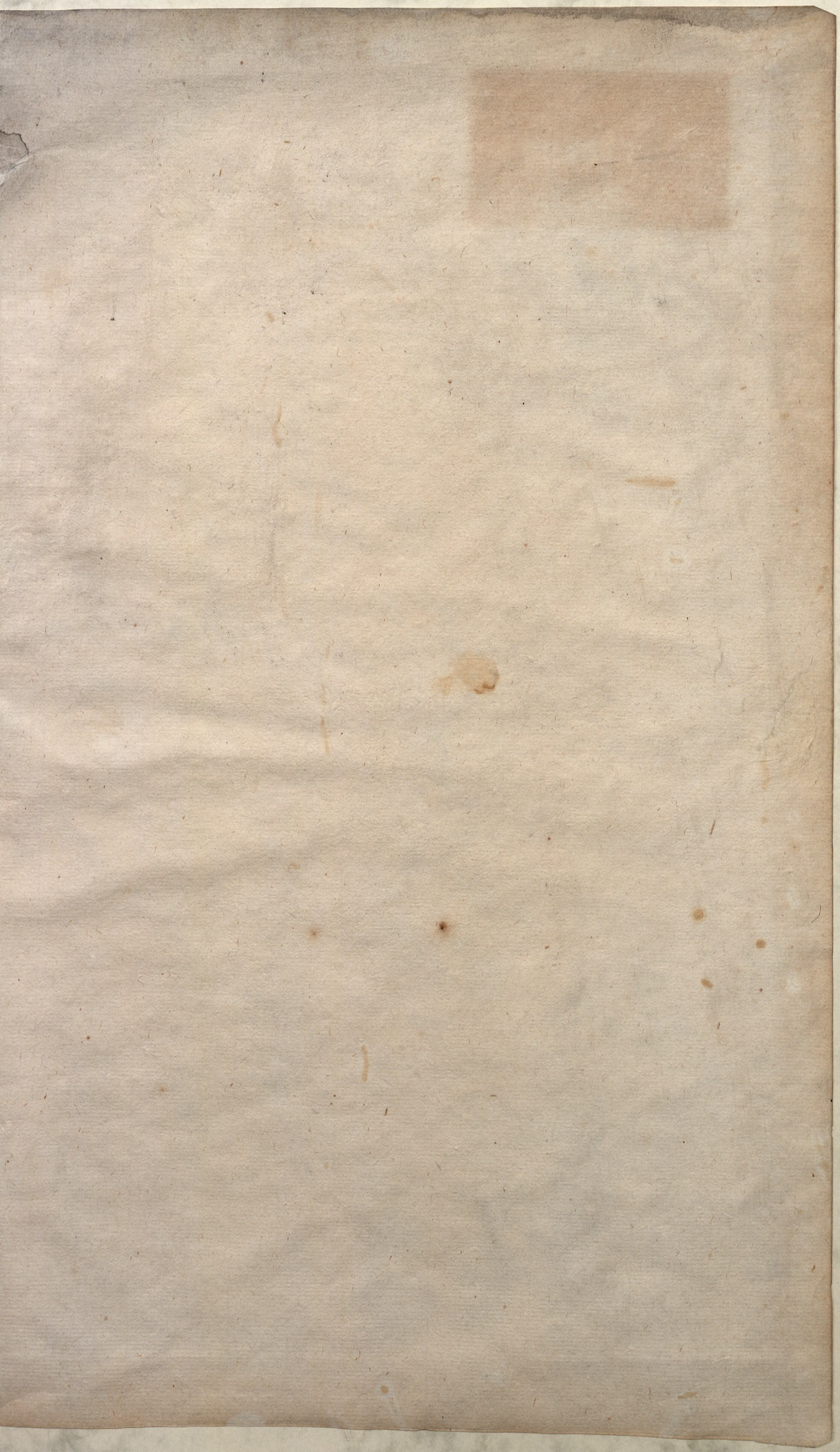
P. Frantisek Erdman Kolbe.

P. Martin z Hoffen.

P. Tomáš Heroldt.

1 tabl.
07.02.2005
13

Śląska Biblioteka Publiczna	
224677	III
1 tabl.	Lp.
Min. Ośw. 507c — PZWS C852 X. 49	

